

Документ за разглеждане в заседание

A9-0162/2024

2.4.2024

*****I**

ДОКЛАД

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97 по отношение на правилата за защита на инвеститорите на дребно в Съюза
(COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

Комисия по икономически и парични въпроси

Докладчик: Стефани Йон-Куртен

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
- *** Процедура на одобрение
- ***I Обикновена законодателна процедура (първо четене)
- ***II Обикновена законодателна процедура (второ четене)
- ***III Обикновена законодателна процедура (трето четене)

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено в проекта на акт.)

Изменения към проект на акт

Изменения в две колони, внесени от Парламента

Заличаванията се обозначават с *получер курсив* в лявата колона. Заместванията се обозначават с *получер курсив* в двете колони. Новият текст се обозначава с *получер курсив* в дясната колона.

В първия и втория ред на анетката на всяко изменение се посочва съответната част от текста в разглеждания проект на акт. Ако изменението се отнася до съществуващ акт, който проектът на акт има за цел да измени, анетката съдържа и трети и четвърти ред, където се посочват съответно съществуващият акт и съответната разпоредба от него.

Изменения, внесени от Парламента под формата на консолидиран текст

Новите части от текста се посочват с *получер курсив*. Заличените части от текста се посочват със символа ■ или се зачеркват. Заместванията се обозначават, като се посочва с *получер курсив* новият текст и се заличава или зачерква заместваният текст.

По изключение не се отбелязват измененията с чисто техническо естество, които се нанасят от службите с оглед изготвянето на окончателния текст.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ	5
ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА	159
ПРОЦЕДУРА НА ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ.....	160
ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ	161

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97 по отношение на правилата за защита на инвеститорите на дребно в Съюза (COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (COM(2023)0279),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0182/2023),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 25 октомври 2023 г.¹,
 - като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по икономически и парични въпроси (A9-0162/2024),
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст или внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

¹ ОВ С, C/2024/881, 6.2.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/881/oj>.

ИЗМЕНЕНИЯ, ВНЕСЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ*

към предложението на Комисията

2023/0167(COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97
по отношение на правилата за защита на инвеститорите на дребно в Съюза**

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 и член 62 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Основната цел на съюза на капиталовите пазари е да се гарантира, че потребителите могат да се възползват изцяло от инвестиционните възможности, предлагани от капиталовите пазари. За да могат да направят това, те трябва да бъдат подкрепяни от

* Изменения: нов или изменен текст се обозначава с получер курсив; заличаванията се посочват със символа **■**.

² ОВ С , , стр. .

нормативна уредба, която им дава възможност да вземат инвестиционни решения, отговарящи на техните потребности и цели, и ги защитава адекватно на единния пазар. Пакетът от мерки съгласно стратегията на ЕС за инвестициите на дребно има за цел да отстрани установените недостатъци.

- (2) Директиви (ЕС) 2009/65/ЕО³, 2009/138/ЕО⁴, 2011/61/ЕС⁵, 2014/65/ЕС⁶ и (ЕС) 2016/97⁷ на Европейския парламент и на Съвета са предназначени за защита на инвеститорите на дребно и имат за цел да повишат доверието и способностите на инвеститорите на дребно при вземането на важни финансови решения. По време на работата на Комисията по оценяване и анализ на тази уредба бяха установени някои важни проблеми, включително трудности за инвеститорите на дребно да разбират и сравняват инвестиционни предложения въз основа на документация за оповестяване, която не е достатъчно уместна и ангажираща, за да подпомогне вземането на решения. Освен това при работата на Комисията бяха посочени нарастващите рискове, свързани със заблуждаваща маркетингова информация и практики, предоставяни чрез цифрови канали, и недостатъците в начина, по който се създават и разпространяват продуктите, които могат да доведат до неоправдано високи разходи за инвеститорите на дребно. По време на работата на Комисията бяха посочени и рисковете от пристрастия в процеса на предоставяне на инвестиционни съвети.
- (3) Плащанията за или от трети страни, като такси, комисиони или всякакви парични или непарични облаги, платени на или получени от инвестиционни посредници и застрахователни предприятия и посредници от или от лица, различни от клиента или

³ Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

⁴ Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009, стр. 1).

⁵ Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1).

⁶ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

⁷ Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и на Съвета от 20 януари 2016 г. относно разпространението на застрахователни продукти (ОВ L 26, 2.2.2016 г., стр. 19).

потребителя, наричани също „стимули“, играят важна роля в разпространението на инвестиционни продукти на дребно в Съюза. Съществуващите правила, предназначени за управление на конфликти на интереси в Директиви 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97, включително ограниченията и прозрачността на плащанията на стимули, не се оказаха достатъчно ефективни за намаляване на вредите за потребителите и доведоха до различни равнища на защита на инвеститорите на дребно в различните продуктови сегменти и канали за разпространение. Ето защо е необходимо допълнително да се укрепи уредбата за защита на инвеститорите, за да се гарантира, че най-добрите интереси на непрофесионалните клиенти се защитават еднакво в целия Съюз. **Целесъобразно** е да се **въведат правила, които да очертаят по-добре настоящата среда за предоставяне на съвети, като се гарантира, че финансовите посредници предоставят на клиентите и потребителите по-прозрачни, разбираеми и съобразени с техните нужди съвети. Това следва да гарантира, че на клиентите и потребителите се предлагат продукти, които отговарят на техните нужди, и да им позволи да разбират по-добре съветите, които получават.**

-
- (5) За да се гарантира, че непрофесионалните клиенти няма да бъдат подведени, е важно в Директива (ЕС) 2016/97 да се предвиди, че в съответствие със съществуващите правила в Директива (ЕС) 2014/65 застрахователните посредници, които посочват на своите клиенти, че предоставят съвети на независима основа, ■ следва да **оценяват достатъчно голям брой застрахователни продукти, предлагани на пазара.** Това правило не следва да възпрепятства застрахователните посредници, предлагащи съвети на клиенти, да приемат стимули, при условие че съветите не се представят като независими, клиентите са информирани за стимулите в съответствие с приложимите изисквания за прозрачност и са спазени други правни изисквания, включително изискването да се действа в най-добрия интерес на клиента. **С оглед на разнообразието на структурите за разпространение на застрахователни продукти в държавите членки, то също така не следва да възпрепятства застрахователните посредници, чийто правен статут ги определя като независими, да се представят като необвързани договорно с определено застрахователно предприятие, ако посочат, че получават стимули.**

- (6) Съществуващите гаранции, обуславящи плащането или получаването на стимули, които съгласно Директива **■** 2014/65/ЕС изискват стимулът да има за цел да повиши качеството на услугата за клиента или съгласно Директива (ЕС) 2016/97 да не оказва отрицателно въздействие върху качеството на услугата за клиента, не са достатъчно ефективни за смекчаване на конфликтите на интереси. Поради това **се предлага** да се премахнат тези критерии и да се въведе нова, обща проверка, както в Директива **■** 2014/65/ЕС, така и в Директива (ЕС) 2016/97, с която допълнително да се изясни как финансовите консултанти следва да прилагат принципа на действие в най-добрия интерес на клиента **или потребителя**. Финансовите консултанти следва да предоставят съвети въз основа на подходящ набор от финансови продукти, **подходящи за нуждите на клиента или потребителя**. **Гамата от предлагани финансови продукти следва да отчита бизнес модела на посредника и инвестиционните цели на клиента или потребителя. Най-добрият интерес на клиентите и потребителите има по-широк смисъл от разходи.** **Поради това,** след като са определили **■** инструменти, **подходящи за нуждите на техните** клиенти **или потребители**, **финансовите консултанти** следва да препоръчват на **своите клиенти или потребители** най-ефективните **■** продукти **сред продуктите, предлагащи сходни характеристики, като вземат предвид техните показатели, степен на риск, количествени елементи, разходи и такси, отчетени съгласно член 16-а.** Ако консултантите решат да препоръчат **на клиента или потребителя еквивалентен** продукт **с по-високи разходи**, те следва **■** да посочат **обективна обосновка** за такава препоръка и да **съхраняват данните за тази обосновка.** **Финансовите консултанти не следва да поставят интереса на своя посредник пред интереса на своите клиенти и потребители.** При основаващите се на застраховане инвестиционни продукти консултантите следва също така да гарантират, че застрахователното покритие, включено в продукта, съответства на застрахователните изисквания и потребности на клиента **или потребителя**. **В случай че нито един от продуктите не е в най-добрия интерес на клиента или потребителя, финансовите консултанти следва да се въздържат от предоставяне на съвети или препоръки.**
- (7) Съществуващите изисквания за оповестяване на стимулите следва да бъдат допълнително засилени, за да се гарантира, че инвеститорите на дребно разбират общата концепция за стимулите, потенциала за конфликт на интереси, както и въздействието на стимулите върху общите разходи и очакваната възвръщаемост.

-
- (9) За да се оцени ефективността на тези мерки, **пет** години след **приемането на регулаторните технически стандарти, посочени в член 16, параграф 12 от Директива 2014/65/ЕС и в член 25, параграф 10 от Директива (ЕС) 2016/97**, и след консултация с Европейския орган за ценни книжа и пазари („ЕОЦКП“) и Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване („ЕОЗППО“), Комисията следва да изготви доклад за **оценка на по-строгите изисквания за управление на продуктите, потенциалния конфликт на интереси, свързан със стимулите, развитието на разходите, общото равнище на инвестициите на дребно на капиталовите пазари, защитата на потребителите, целесъобразността на правилата за разпространение и изпълнението на мерките за финансова грамотност. Ако оценката на Комисията не покаже, че новите разпоредби са довели до положителна промяна за потребителите, Комисията може при необходимост да предложи изменения на настоящата директива.**
- (10) **Както количествените, така и качествените елементи, които могат да включват фактори на устойчивост и финансови гаранции, както и** нивото на разходите и таксите, свързани с инвестиционни и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, могат да окажат значително въздействие върху възвръщаемостта на инвестициите ■ . За да се гарантира, че продуктите предлагат съотношение между цената и качеството за инвеститорите на дребно, държавите членки следва да гарантират, че посредниците, получили лиценз съгласно Директива ■ 2014/65/ЕС или Директива (ЕС) 2016/97 да създават или разпространяват инвестиционни продукти, разполагат с ясни процеси на ценообразуване, които дават възможност за ясно установяване и количествено определяне на всички разходи, начислявани на инвеститорите на дребно, и са предназначени да гарантират, че разходите и таксите, които са включени в инвестиционните продукти или са свързани с тяхното разпространение, са обосновани и пропорционални, **като се имат предвид целите и потребностите на целевия пазар, както и характеристиките, стратегията и резултатите на продукта.**
- (10а) **Достъпът до финансови и нефинансови пазарни данни, необходими за предоставянето на инвестиционни услуги и за производството и**

разпространението на финансови продукти, както и използването на такива данни и разходите за тях са важна част от разходите, поемани от инвестиционните посредници, и следователно представляват значителна част от общите такси, заплащани от инвеститорите на дребно. Ето защо на Комисията следва да бъде възложено да изготви доклад пет години след влизането в сила на настоящата директива, след консултация с ЕОЦКП и националните компетентни органи, за да прецени дали доставчиците на финансови и нефинансови пазарни данни следва да бъдат включени в обхвата на настоящата директива.

- (11) Тъй като структурата на таксите на пакета с инвестиционни продукти на дребно се разработва от създателя, той трябва да прецени дали разходите и таксите, включени в инвестиционните продукти, са обосновани и пропорционални **в контекста на общата предоставена стойност**. Въз основа на тези оценки разпространителите следва да направят подобни оценки така, че разходите за разпространение и други разходи, които все още не са включени в оценката на създателя, да бъдат взети предвид допълнително.
- (12) Процесът на ценообразуване, провеждан както на равнище създател, така и на равнище разпространител, следва, като част от уредбата за управление на продуктите, да укрепи съществуващата концепция, че инвестиционните продукти, насочени към определен целеви пазар, следва да бъдат разработени така, че да носят стойност на този целеви пазар.
- (13) За да направят процеса на ценообразуване по-обективен и да предоставят на създателите, разпространителите и компетентните органи инструмент, позволяващ ефективно сравняване на разходите между инвестиционните продукти от един и същи вид, ЕОЦКП и ЕОЗППО, **след консултации с националните компетентни органи и въз основа на проучване в сектора**, следва да разработят **общии европейски** референтни показатели за продукти, създадени и разпространявани в повече от една държава членка. **Референтните показатели следва да се използват единствено от националните компетентни органи като надзорен инструмент за извършване на оценка на качественте и количествените характеристики на продуктите и за установяване на потенциални отклонения на пазара. Като надзорен инструмент тези референтни показатели не следва да се оповестяват публично и следва да отчитат качественте и количествените характеристики на финансовите инструменти и**

основаващите се на застраховане инвестиционни продукти. За да се гарантира обаче, че надзорният процес е прозрачен и за да се улесни оценката на икономическата ефективност на създателите на застрахователни продукти, националните компетентни органи имат право да споделят със създателите и разпространителите на застрахователни продукти съответните референтни показатели за този пазар. Ако продуктът се отклонява от съответния референтен показател, националните компетентни органи следва да имат правомощието да предприемат необходимите корективни действия, включително да изискват от посредника да представи обосновка за това отклонение, да изискат от посредника да коригира подхода си за спазване на изискванията за управление на продуктите и като крайна мярка при необходимост да изискат продуктът да бъде отстранен от пазара.

(13а) Продуктите, които се създават и разпространяват само в една държава членка, следва да подлежат на национални референтни показатели, разработени от националните компетентни органи в съответствие с регулаторните технически стандарти на Съюза, приети въз основа на проекти, разработени от ЕОЦКП и ЕОЗППО.

(13аа) Референтните показатели по никакъв начин не следва да водят до регулиране на цените, а следва да дават възможност за по-добър надзор на продуктите на пазара, с цел да се установят потенциалните отклонения и да се гарантира коригирането в полза на потребителите и клиентите.

(13аб) Като част от изискванията за управление на продуктите създателите и разпространителите на пакети от инвестиционни продукти на дребно следва да извършват партньорска оценка на своите финансови инструменти въз основа на сравнителна група, определена съответно от инвестиционния посредник и от застрахователното предприятие или посредник, в съответствие с критериите, определени в насоките, които ще бъдат разработени от ЕОЦКП и ЕОЗППО. При тази оценка дистрибуторите могат да основават на анализа на партньорската група на производителя. Освен това производителите следва също така да извършват партньорски анализ на резултатите от минали периоди на своите

продукти, а дистрибуторите следва също така да извършват партньорски анализ на разходите за услуги.

- (13б) За да се гарантира, че процесът на управление на продуктите предоставя справедлива стойност по отношение на разходите и отговаря на целите, потребностите и характеристиките на целевия пазар, процесът на одобряване на продукта следва да отчита облагите, които се очаква да бъдат получени от инвестицията, когато се разглежда профилът на риска и общите разходи за клиентите или потребителите, както е определено в член 50 и приложение II към Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията. Облагите следва да са разумни, целесъобразни и с качествен и количествен характер и не следва да представляват единствено очаквана възвръщаемост след разходи, а могат да бъдат и други услуги, предоставяни от инвестиционните посредници.*
- (14) За да се подпомогнат създателите и разпространителите в техните оценки, **ЕОЦКП и ЕОЗППО**, след консултации с националните компетентни органи и въз основа на проучване в сектора, следва да разработят насоки за уточняване на критериите, които да се използват при определянето на това дали разходите и резултатите са обосновани и пропорционални.
- (15) За да могат ЕОЦКП и ЕОЗППО да разработват надеждни референтни показатели въз основа на надеждни данни, от създателите и разпространителите на инвестиционни продукти следва да се изисква да отчитат необходимите данни на компетентните органи, които да ги предават на ЕОЦКП и ЕОЗППО. За да се ограничат във възможно най-голяма степен разходите, свързани с новите задължения за отчитане, и за да се избегне ненужно дублиране, наборите от данни следва да се основават, доколкото е възможно, на задълженията за оповестяване и отчитане, произтичащи от правото на ЕС. ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да разработят регулаторни технически стандарти за определяне на **форматите, честотата и началната дата** за информацията, която трябва да се отчита.
- █
- (17) Предвид степента на разнообразие на предлаганите инвестиционни продукти на дребно разработването на референтни показатели от ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да бъде постепенен процес, като се започне с инвестиционните продукти, които най-често се

купуват от инвеститорите на дребно, и постепенно се надгражда натрупаният с времето опит с цел разширяване на обхвата и подобряване на качеството им. **Референтните показатели следва да се актуализират редовно, като се взема предвид развитието на пазара.**

- (18) Директиви 2009/65/ЕО и 2011/61/ЕС изискват от управляващите дружества на алтернативни инвестиционни фондове (АИФ) и предприятия за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) да действат **■** в най-добрия интерес на управлявания от тях инвестиционен фонд и на своите инвеститори. **■** Управляващите дружества на АИФ и ПКИПЦК следва да **поддържат процес на ценообразуване, който гарантира, че инвеститорите не поемат каквито и да било неоправдани разходи и че всички разходи, които се поемат от инвеститорите, са оправдани и пропорционални в контекста на общата предоставена стойност.**
- (19) Управляващите дружества на ПКИПЦК и АИФ следва да компенсират инвеститорите, когато са начислени неоправдани разходи, включително когато разходите са неправилно изчислени в ущърб на инвеститорите, и да информират за това компетентните органи, финансовите одитори на инвестиционните фондове и техните управители, както и депозитаря на тези фондове. За да се насърчи по-доброто правоприлагане и да се постигнат конкретни резултати за инвеститорите на дребно, е необходимо да се хармонизират административните правомощия и правомощията за налагане на санкции на държавите членки. **Процедурата за определяне на размера на компенсацията, когато са били начислени неоправдани разходи, следва да бъде установена въз основа на съществуващите насоки на националните компетентни органи относно процедурите за обезщетение.**
- (20) Процесът на ценообразуване съгласно директиви 2009/65/ЕО и 2011/61/ЕС следва да гарантира, че разходите, поемани от инвеститорите на дребно, са обосновани и пропорционални **в контекста на цялостната стойност, предоставяна на притежателите на дялове, и като се отчитат** характеристиките на продукта, и по-специално **■** инвестиционната цел, **политика** и стратегия, нивото на риска и очакваната възвръщаемост на фондовете, за да може ПКИПЦК и АИФ да предоставят на инвеститорите съотношение между цената и качеството. Управляващите дружества на ПКИПЦК и АИФ следва да продължат да носят отговорност за качеството на своя процес

на ценообразуване. По-специално те следва да гарантират, че разходите са сравними с *тези за подобни пазарни продукти*, включително чрез сравняване на разходите на фондове със сходни *характеристики по отношение на инвестиционните стратегии, целите, нивото на риск и други* характеристики. *Националните компетентни органи следва да разполагат с надзорни правомощия да извършват редовни проверки на съответствието на ПКИПЦК и АИФ, попадащи в обхвата на Директива 2014/65/ЕС, със съответните референтни показатели и при необходимост да предприемат корективни действия.*

- (21) На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема делегирани актове, определящи минималните изисквания за процеса на ценообразуване, за да се предотврати начисляването на неоправдани разходи на ПКИПЦК, АИФ и техните притежатели на дялове, както и за извършването на оценка на съотношението между цената и качеството и когато е необходимо, за предприемането на коригиращи мерки, когато разходите, *поемани от инвеститорите на дребно*, не са обосновани или пропорционални *в контекста на общата стойност, предоставена на притежателите на дялове.*
- (22) *Повишаването на качеството на съветите, предоставяни от финансовите консултанти, е една от основните цели на настоящата директива.* Знанията и компетентността на служителите са от ключово значение, за *да се гарантира по-добре качеството на съветите, предоставяни на потребителите в Съюза.* Стандартите за това какво се счита за необходимо се различават значително между консултантите, работещи съгласно Директива 2014/65/ЕС, Директива (ЕС) 2016/97 и съгласно нехармонизирано национално законодателство. За да се подобри качеството на съветите и да се осигурят равнопоставени условия на конкуренция в целия ЕС, следва да се определят засилени минимални общи стандарти относно необходимите изисквания за знания и компетентност. Това е особено важно, като се имат предвид нарасналата сложност и непрекъснатите нововъведения при създаването на финансови инструменти и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, както и нарастващото значение на съображенията, свързани с устойчивостта. Държавите членки следва да изискват от инвестиционните посредници и от разпространителите на застрахователни и презастрахователни продукти да гарантират, че физическите лица, които предоставят инвестиционни съвети от името на инвестиционния посредник или като застрахователни

посредници, както и съответните служители на застрахователни предприятия и застрахователни посредници, притежават знанията и компетентността, необходими за изпълнение на техните задължения. За да се даде увереност на клиенти, потребители и компетентни органи, че равнището на знания и компетентност на тези физически лица и застрахователни посредници, както и на служителите на застрахователните предприятия и застрахователните посредници, отговаря на изискваните стандарти, тези знания и компетентност следва да бъдат доказани със сертификат **или с друг документ, признат от Съюза или от държавите членки**. Редовното професионално развитие и обучение са важни, за да се гарантира, че знанията и компетентността на служителите, които консултират или продават инвестиционни продукти на клиенти или основаващи се на застраховане инвестиционни продукти на потребители, се поддържат и актуализират. За тази цел е необходимо да се изисква от физическите лица, които предоставят инвестиционни съвети, да преминават минимален брой часове годишно професионално обучение и развитие, **част от което следва да е посветено на въпроси, свързани с устойчивостта**, и да доказват успешното завършване на това обучение и развитие със сертификат.

- (23) Все по-широкото предоставяне на инвестиционни услуги чрез цифрови средства създава нови възможности за инвеститорите на дребно. В същото време тези услуги дават възможност на инвестиционните посредници и разпространителите на застрахователни продукти да разпространяват инвестиционни продукти и услуги по-бързо и сред по-широк кръг инвеститори на дребно, което може да доведе до допълнителни рискове. Поради това компетентните органи следва да разполагат с правомощия и процедури, които да са подходящи за бързо справяне с всяко неспазване на съществуващите правила, включително когато те се предоставят чрез цифрови средства и от неупълномощени субекти. Поради това е целесъобразно компетентните органи да могат да предприемат необходимите действия, когато имат основателни причини да смятат, че физическо или юридическо лице предоставя инвестиционни услуги, без да е надлежно лицензирано, или че застрахователен посредник или застрахователно предприятие разпространява основаващи се на застраховане инвестиционен продукт, без да е регистрирано или лицензирано. Когато тези действия се отнасят до физическо лице, публикуването на решението, взето от компетентния орган, следва да остане предмет на индивидуалната оценка на пропорционалността на публикуването на лични данни, предвидена в член 71,

параграф 1. Компетентните органи следва да информират ЕОЦКП и ЕОЗППО за такова поведение, а ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да консолидират и публикуват всички свързани с това решения, издадени от компетентните органи, така че тази информация да бъде на разположение на инвеститорите на дребно, за да могат те да установяват потенциални измами. По отношение на физическите лица, за да се избегне оповестяването на лична информация, която се счита за непропорционална от компетентния орган при публикуването на консолидирания списък на всички решения, издадени от компетентните органи, ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да се въздържат от оповестяване на информация, допълнителна спрямо разкритата от самия компетентен орган.

(24) Предоставянето на трансгранични инвестиционни услуги е от съществено значение за развитието на съюза на капиталовите пазари, а правилното правоприлагане на правилата е ключов елемент на единния пазар. Макар че държавата членка по произход е отговорна за надзора на инвестиционния посредник в случаите на трансгранично предоставяне на услуги, единният пазар разчита на доверието, което произтича от адекватния надзор на инвестиционните посредници от страна на компетентните органи по произход.

Принципът на взаимно признаване изисква ефективно сътрудничество между държавите членки по произход и приемащите държави членки, за да се гарантира, че се поддържа достатъчно равнище на защита на инвеститорите. В Директива (ЕС) 2014/65 вече е предвиден механизъм, който позволява на компетентните органи на държавите членки по произход да предприемат предпазни мерки за защита на инвеститорите при строго определени условия и когато приемащата държава членка не предприеме подходящи действия. За да се улесни сътрудничеството между компетентните органи и за да се засилят допълнително усилията в областта на надзора, този механизъм следва да бъде опростен и компетентните органи, които забележат на своята територия поведение в голяма степен сходно или идентично с това, за което вече е сигнализиран друг орган, следва да могат да се позовават на констатациите на органа инициатор, за да започнат процедура по член 86 от Директива (ЕС) 2014/65.

(24a) Съюзът на капиталовите пазари дава възможност на предприятията, установени в Съюза, да упражняват правата си по силата на свободата на предоставяне на услуги и свободата на установяване, при условие че спазват определени условия. За да се избегнат злоупотреби с тези принципи, в Директиви 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97

следва да се въведат правила за установяване на принцип за забрана за търсене на най-благоприятната правна система.

- (246) *В съображение 46 от Директива 2014/65/ЕС се пояснява, че компетентните органи на държавите членки не следва да предоставят лиценз или следва да отнемат такъв, когато фактори като съдържанието на програмите за операциите, географското разпространение или действително извършените дейности ясно показват, че инвестиционният посредник е избрал правната система на една държава членка с цел избягване на по-строгите стандарти, които са в сила в друга държава членка, на територията на която възнамерява да извършва или вече извършва по-голямата част от дейността си.***
- (25) Уведомленията за паспорти по директиви (ЕС) 2014/65 и (ЕС) 2016/97 не изискват предоставяне на информация за мащаба на трансграничните услуги. За да осигурят на ЕОЦКП, ЕОЗППО и компетентните органи подходяща представа за обхвата на трансграничните услуги и да им дадат възможност да адаптират надзорните си дейности към тези трансгранични услуги, компетентните органи следва да събират информация за предоставянето на такива услуги. Когато инвестиционен посредник или застрахователен посредник предоставя услуги на клиенти, намиращи се в друга държава членка, инвестиционният посредник или застрахователният посредник следва да предостави на своя компетентен орган основна информация за тези услуги. За целите на пропорционалността това изискване за отчитане не следва да се прилага за посредници, които обслужват по-малко от петдесет клиенти на трансгранична основа. Компетентните органи следва да предоставят тази информация на ЕОЦКП и ЕОЗППО, които от своя страна следва да я предоставят на всички компетентни органи и да публикуват годишен статистически доклад за трансграничните услуги. За да се ограничат във възможно най-голяма степен разходите, свързани със задълженията за отчитане във връзка с трансграничните дейности, и за да се избегне ненужно дублиране, информацията следва да се основава, доколкото е възможно, на съществуващите задължения за оповестяване и отчитане.
- (26) За да се насърчи сближаването в областта на надзора и да се улесни сътрудничеството между компетентните органи, ЕОЦКП следва да може да създава платформи за сътрудничество по своя инициатива или по инициатива на един или повече компетентни

органи, когато съществуват основателни опасения за вреди за инвеститорите във връзка с предоставянето на трансгранични инвестиционни услуги и когато тези дейности са значителни по отношение на пазара на приемащата държава членка. ЕОЗППО, който вече има правомощието да създава платформи за сътрудничество съгласно член 152б от Директива 2009/138/ЕО, следва да има същото правомощие по отношение на дейностите по разпространение на застрахователни продукти съгласно Директива (ЕС) 2016/97, тъй като при разпространението на застрахователни продукти могат да възникнат сходни проблеми, свързани с трансграничния надзор. ***В случаите, когато личните данни ще бъдат обработвани в рамките на платформите за сътрудничество, компетентните органи, ЕОЦКП и ЕОЗППО трябва да спазват Регламент (ЕС) 2016/679.*** Когато има сериозни опасения за потенциална вреда за инвеститорите и когато надзорните органи, участващи в платформите за сътрудничество, не могат да постигнат споразумение по въпроси, свързани с инвестиционен посредник или разпространител на застрахователни продукти, който извършва трансгранична дейност, ЕОЦКП и ЕОЗППО могат, в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁸ и Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁹, съответно да отправят препоръка към компетентния орган на държавата членка по произход да разгледа опасенията на другите съответни компетентни органи и да се започне съвместна проверка на място заедно с другите заинтересовани компетентни органи.

- (27) Разходите, свързаните такси и плащанията за или от трети страни, свързани с инвестиционните продукти, могат да окажат голямо влияние върху очакваната възвръщаемост. Оповестяването на такива разходи, свързани с такси и плащания за или от трети страни, е ключов аспект на защитата на инвеститорите. На инвеститорите на дребно следва да бъде представена ясна информация за разходите, свързаните такси и

⁸ Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48).

⁹ Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейския орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84).

плащанията за или от трети страни своевременно преди вземането на инвестиционно решение. За да се подобри съпоставимостта на тези разходи, свързаните с тях такси и плащанията за или от трети страни, тази информация следва да се предоставя по стандартизиран начин **и на разбираем език**. Регулаторните технически стандарти следва да определят и хармонизират съдържанието и формата на оповестяванията, свързани с такива разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, включително **стандартната терминология и кратки и сбити обяснения, както и методиката за изчисляване на процента на общите разходи**, които инвестиционните посредници следва да предоставят на непрофесионалните клиенти, по-специално по отношение на плащанията от трети страни.

- (28) За да се повиши допълнително прозрачността, непрофесионалните клиенти следва да получават периодичен преглед на своите инвестиции. Поради тази причина посредниците, които предоставят инвестиционни услуги заедно с услугата по съхранение и администриране на финансови инструменти, или застрахователните посредници и застрахователните предприятия, разпространяващи основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, следва да предоставят на своите непрофесионални клиенти и потребители годишна справка, която следва да включва преглед на продуктите, които тези клиенти и потребители притежават, на всички разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, както и на всички плащания, включително дивиденди и лихви, платени и получени от клиента и потребителя за период от една година, заедно с преглед на резултатите от **портфейла на клиента или потребителя**. Годишната справка следва да даде възможност на инвеститорите на дребно да получат по-добра представа за въздействието на тези елементи върху резултатите на техния портфейл. За инвестиционни услуги, които се състоят само от приемане, предаване и изпълнение на нареждания, годишната справка следва да съдържа всички разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, платени във връзка с услугите и финансовите инструменти. За услуги, които се състоят само от съхраняване и администриране на финансови инструменти, годишната справка следва да съдържа всички разходи, свързани такси и плащания, получени от клиента във връзка с услугите и финансовите инструменти. За всички тези услуги доставчикът на услуги следва да предостави на непрофесионалния клиент при поискване подробна разбивка на тази информация по финансови инструменти. С оглед на дългосрочните характеристики на основаващите се

на застраховане инвестиционни продукти, които често се използват за целите на пенсионирането, годишната справка за такива продукти следва да съдържа допълнителни елементи, включително ■ прогнози за очаквания резултат в края на договора или препоръчителния период на държане и обобщение на застрахователното покритие.

- (29) Различаващите се или припокриващи се изисквания за оповестяване при разпространението на застрахователни продукти в различни правни актове са причина за правна несигурност и ненужни разходи за застрахователните предприятия и застрахователните посредници. Поради това е целесъобразно всички изисквания за оповестяване да се определят в един правен акт, като тези изисквания се премахнат от Директива 2009/138/ЕО и се измени Директива (ЕС) 2016/97. В същото време, въз основа на опита, натрупан при надзора на тези изисквания, е целесъобразно те да бъдат адаптирани така, че да бъдат ефективни и всеобхватни. В допълнение към вече утвърдения информационен документ за застрахователен продукт за общозастрахователни продукти, следва да се въведе информационен документ за застрахователен продукт и за общозастрахователни продукти, различни от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, за да се предостави стандартизирана информация. За основаващи се на застраховане инвестиционни продукти стандартната информация следва да се предоставя чрез основния информационен документ за ПИПДОЗИП съгласно Регламент (ЕС) № 1286/2014.
- (30) Промените в начина, по който инвестиционните посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници рекламират финансови продукти и услуги, включително използването на инфлуенсъри, социални медии и използването на поведенчески пристрастия, оказват все по-голямо влияние върху поведението на инвеститорите на дребно. Поради това е целесъобразно да се въведат изисквания за маркетинговите съобщения и практики, които могат да включват и съдържание на трети страни, проектиране, промоции, брендиране, кампании, позициониране на продукти и схеми за възнаграждение. Тези изисквания следва по-специално да уточняват какво включва изискването за коректност, яснота и неподвеждаща информация в контекста на маркетинговите съобщения и практики. Изискванията за балансирано представяне на рисковете и ползите, както и за пригодност за целевата аудитория, също следва да спомогнат за по-доброто прилагане на принципите за защита на инвеститорите. Тези

изисквания следва да обхванат и маркетинговите практики, когато те се използват за подобряване на обхвата и ефективността на маркетинговите съобщения или на възприемането на тяхната свързаност, надеждност или сравнимост. Въпреки това, за да се гарантира, че доставчиците на инвестиционни продукти не биват обезкуражени или възпрепятствани да предоставят финансови образователни материали и да насърчават и подобряват финансовата грамотност на инвеститорите, следва да се уточни, че такива материали и дейности не попадат в обхвата на определението за маркетингово съобщение и маркетингова практика.

- (31) За да се отговори на развитието на маркетинговите практики, включително използването на трети страни, включително т.нар. финансови инфлуенсъри, за непряко популяризиране на продукти или услуги, и за да се осигури подходящо равнище на защита на инвеститорите, е необходимо да се засилят изискванията по отношение на маркетинговите съобщения. Следователно е необходимо да се изисква маркетинговите съобщения да позволяват лесното идентифициране на инвестиционния посредник, застрахователното предприятие или застрахователния посредник, от чието име са направени маркетинговите съобщения. За непрофесионалните клиенти тези маркетингови съобщения следва да съдържат и съществена информация, представена по ясен и балансиран начин, относно предлаганите продукти и услуги. За да се гарантира, че задълженията за защита на инвеститорите се прилагат правилно на практика, инвестиционните посредници следва да имат политика относно маркетинговите съобщения и практики, както и адекватни процедури за вътрешен контрол и отчитане пред ръководния или управителния орган на инвестиционния посредник, за да се гарантира спазването на тази политика. Когато разработват маркетингови съобщения и практики, инвестиционните посредници, застрахователните посредници и застрахователните предприятия следва да вземат предвид целевата аудитория на съответния целеви пазар.

- (31a) По-младите поколения са най-уязвими към цифрови заблуждаващи търговски практики. Въпреки че появата на финансовите инфлуенсъри може да бъде положителна по отношение на популяризирането на финансовото образование сред по-широка аудитория, от съществено значение е да се осигурят достатъчно предпазни мерки, за да се създаде безопасна инвестиционна среда за всеки гражданин***

на Съюза. Доверието във финансовите пазари на Съюза е ключов фактор за насърчаване на потенциалните инвеститори да инвестират в тях.

(32) Бързият темп, с който могат да се предоставят и променят маркетинговите съобщения и практики, по-специално чрез използването на цифрови инструменти и канали, не следва да възпрепятства адекватното правоприлагане на приложимите регулаторни изисквания. Ето защо е необходимо държавите членки да гарантират, че националните компетентни органи разполагат с необходимите правомощия да упражняват надзор и при необходимост да се намесват своевременно. Освен това компетентните органи следва да имат достъп до необходимата информация, свързана с маркетинговите съобщения и практики, за да могат да изпълняват задълженията си по надзора и правоприлагането и да гарантират защитата на потребителите. За тази цел инвестиционните посредници и застрахователните предприятия следва да водят документация за маркетинговите съобщения, предоставени или станали достъпни за непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти, както и за всички свързани с тях елементи, които са от значение за компетентните органи. За да се уловят маркетинговите съобщения, разпространявани от трети страни, като например инфлуенсъри и рекламни агенции, е необходимо да се записват и данни за идентичността на тези трети страни. Тъй като проблемите, свързани с финансовите продукти и услуги, могат да възникнат няколко години след инвестицията, инвестиционните посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници следва да съхраняват горепосочената информация *поне докато продължават техните отношения с клиента или потребителя.*

(32a) Тези инвестиционни посредници, застрахователни предприятия и застрахователни посредници, които използват финансови инфлуенсъри за осъществяване на техните маркетингови съобщения, следва да сключат писмено споразумение с финансовите инфлуенсъри, в което да изложат съдържанието на техните договорни отношения, а именно обхвата и естеството на извършваните дейности. При поискване те следва също така да предоставят на компетентния орган данните за самоличността и за контакт на финансовите инфлуенсъри, чиито услуги ползват, и следва редовно да осъществяват контрол върху дейностите, извършвани от

финансовите инфлуенсъри, за да гарантират спазването на настоящата директива от страна на последните.

- (33) Оценките за пригодност и целесъобразност са съществен елемент от защитата на инвеститорите. Инвестиционните посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници следва да оценяват пригодността или целесъобразността на инвестиционните продукти и услуги, препоръчани на клиента или съответно поискани от него, въз основа на информацията, получена от клиента. Когато е необходимо, инвестиционният посредник, застрахователното предприятие или застрахователният посредник може също така да използва информация, която може да е получил въз основа на други основателни причини, включително съществуващи взаимоотношения с клиента. Инвестиционните посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници следва да обяснят на своите клиенти и потребители целта на тези оценки и значението на предоставянето на точна и пълна информация. Те следва да информират своите клиенти и потребители чрез стандартизирани предупреждения, че предоставянето на неточна и непълна информация може да има отрицателно последици за качеството на оценката. За да се осигури хармонизиране и ефективност на различните предупреждения, ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да разработят регулаторни технически стандарти за определяне на съдържанието и формата на тези предупреждения.
- (34) За да се гарантира, че в контекста на услугите, по които се предоставят съвети, диверсификацията на портфейла се взема под внимание, от финансовите консултанți следва систематично да се изисква да разглеждат потребностите от такава диверсификация на своите клиенти или потребители като част от оценките за пригодност, включително относно техния съществуващ портфейл, **до степеня, в която клиентът или потребителят разкрие своя съществуващ портфейл по искане на посредника.**
- (35) За да се гарантира, че проверките за целесъобразност дават възможност на инвестиционните посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници да преценят ефективно дали даден финансов продукт или услуга са подходящи за техните клиенти и потребители, тези посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници следва да получат от тях информация не само за техните знания и опит по отношение на такива финансови инструменти или

услуги, но и за непрофесионалните клиенти или потребители – за тяхната способност да поемат пълни или частични загуби, допустимия за тях риск, **техните инвестиционни потребности и цели, включително предпочитанията им във връзка с устойчивостта**. В случай на отрицателна оценка на целесъобразността инвестиционният посредник, застрахователното предприятие или разпространителят на застрахователни посредници следва, в допълнение към задължението за отправяне на предупреждение към клиента или потребителя, да има право да извърши сделката само ако съответният клиент или потребител изрично поиска това.

- (36) На инвеститорите на дребно може да се предлага голямо разнообразие от финансови инструменти, като всеки финансов инструмент е свързан с различни равнища на риск от потенциални загуби. Поради това инвеститорите на дребно следва да могат лесно да определят инвестиционните продукти, които са особено рискови **или комплексни**. Поради това е целесъобразно да се изисква от инвестиционните посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници да определят онези инвестиционни продукти, които са особено рискови **или комплексни**, и да включват предупреждения за тези рискове в информацията, предавана на непрофесионалните клиенти и потребителите, включително в маркетинговите съобщения. За да подпомогнат инвестиционните посредници, застрахователните предприятия и застрахователните посредници при определянето на такива особено рискови **или комплексни** продукти, ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да **разработят проект на регулаторни технически стандарти** относно начините за определяне на такива продукти, като надлежно се вземат предвид различните видове съществуващи инвестиционни продукти и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти. За да се хармонизират предупрежденията за рискове в целия ЕС, ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да представят технически стандарти по отношение на съдържанието и формата на тези предупреждения за рискове. Държавите членки следва да предоставят правомощия на компетентните органи да налагат използването на предупреждения за рискове за конкретни инвестиционни продукти, а когато използването или неизползването на тези предупреждения за рискове в целия ЕС би било непоследователно или би имало съществено въздействие по отношение на защитата на инвеститорите, ЕОЦКП и ЕОЗППО следва да имат правомощието да налагат използването на такива предупреждения от инвестиционните посредници в целия ЕС.

(36a) Финансовата грамотност е от ключово значение за преодоляване на настоящите недостатъци в съюза на капиталовите пазари (СКП) и за осигуряване на подходящо изпълнение на целите на СКП. Доверието във финансовите пазари на Съюза е неразривно свързано с нивото на участие на инвеститорите на дребно в тези пазари. Образованието и знанията са инструменти, които дават възможност на всеки гражданин да взема информирани инвестиционни решения. Равнището на финансова грамотност обаче се различава значително в отделните държави членки. Настоящата директива следва да положи основите за повишаване на равнището на финансовото образование във всички държави членки. С оглед на ограничените правомощия, предоставени на Съюза в тази област, всяка държава членка носи отговорност за това да гарантира, че са направени подходящи корекции, по-специално в образователните им системи, за да се постигне съответствие с настоящата директива. Държавите членки следва да предприемат амбициозни мерки за изпълнение на задълженията, предвидени в настоящата директива.

(37) Повишаването на финансовата грамотност на непрофесионалните клиенти и потребителите, и на потенциалните непрофесионални клиенти и потенциални потребители е от ключово значение за по-доброто разбиране от тяхна страна за това как да инвестират отговорно, да балансират адекватно рисковете и ползите, свързани с инвестирането. Поради това държавите членки следва да насърчават мерки за формално и неформално обучение, които подпомагат финансовата грамотност на непрофесионалните клиенти и потребителите, както и на потенциалните непрофесионални клиенти и потенциалните потребители по отношение на отговорното инвестиране. Отговорното инвестиране се отнася до способността на инвеститорите на дребно да вземат информирани инвестиционни решения в съответствие със своите лични и финансови цели, при условие че са запознати с гамата от налични инвестиционни продукти и услуги, с техните основни характеристики, както и с рисковете и ползите, свързани с инвестирането, и при условие че разбират инвестиционните съвети, които получават, и са в състояние да реагират на тях по подходящ начин. Потенциалните инвеститори на дребно следва винаги да имат достъп до образователни материали, които подпомагат финансовата им грамотност, като при материалите следва по-специално да са отчетени различията във възрастта, образователните нива и технологичните възможности на инвеститорите на дребно. Това е особено важно за непрофесионалните клиенти и

потребителите, които за първи път получават достъп до финансови инструменти, инвестиционни услуги и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, както и за тези, които използват цифрови инструменти.

- (38) Необходимо е да се гарантира, че критериите за определяне на това дали даден клиент **или потребител** притежава необходимия опит, знания и експертиза, за да бъде третиран като професионален клиент, когато такъв клиент поиска такова третиране, са подходящи и отговарят на целта. Поради това критериите за определяне следва да отчитат и опита, натрупан **в сектора на финансовите услуги или в друг относим сектор**, както и сертифицираното обучение и образование, което клиентът е завършил. **Този опит, обучение и образование не следва да се съчетават само с размера на финансовия портфейл на клиента.** Критериите за определяне следва също така да са пропорционални и да не са дискриминационни по отношение на държавата членка на пребиваване на клиента. Поради това критериите, основани на имуществото и размера на юридическото лице, следва да бъдат изменени, за да се вземат предвид клиентите, пребиваващи в държави членки с по-нисък среден БВП на глава от населението.
- (39) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на [XX XX 2023 г.].
- (40) По отношение на обработването на лични данни за целите на настоящата директива се прилага Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета. По отношение на обработването на лични данни от институциите и органите на Съюза за целите на настоящата директива се прилага Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета. Държавите членки следва да гарантират, че обработването на данни, извършвано в изпълнение на настоящата директива, е изцяло съобразено с Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, когато тази директива е приложима.
- (41) Поради това директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97 следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2014/65/ЕС

Директива 2014/65/ЕС се изменя, както следва:

(1) В член 1, параграф 4 буква а) се заменя със следното:

„а) член 9, параграф 3, член 14 и член 16, параграфи 2, 3 и 6, член 16-а, параграф 1, първа, втора и пета алинея, член 16-а, параграф 3, член 16-а, параграф 4, първа и втора алинея, член 16-а, параграфи 7, 8 и 10 и член 16-а, параграф 11, буква б);“.

(2) В член 3, параграф 2 букви б) и в) се заменят със следното:

„б) съблюдаване на свързаните със стопанската дейност задължения, установени в член 24, параграфи 1, 1а, 3, 4, 5, 7 и 10, член 25, параграфи 2, 4, 5 и 6, а когато националната уредба дава право на тези лица да назначават обвързани агенти – член 29, както и в съответните мерки за изпълнение;

в) организационни изисквания, предвидени в член 16, параграфи 3, 6 и 7, член 16-а, параграф 1, първа, втора и пета алинея, член 16-а, параграф 3, член 16-а, параграф 4, първа и втора алинея, член 16-а, параграф 7, буква в), член 16-а, параграфи 8 и 10, член 16, параграф 11, буква б) и съответните делегирани актове, приети от Комисията в съответствие с член 89.“.

(3) В член 4, параграф 1 се добавят следните точки 66, 67 и 68:

„66) „маркетингово съобщение“ означава всяко оповестяване на информация, различно от оповестяване, изисквано от правото на Съюза или националното право, или различно от финансовия образователен материал, посочен в член 88б, или различно от инвестиционно проучване, което отговаря на условията да бъде третирано като такова, което пряко или непряко насърчава или подтиква към инвестиции в един или няколко финансови инструмента или категории финансови инструменти или към използване на инвестиционни или допълнителни услуги, предоставяни от инвестиционен посредник, което се извършва:

- а) от инвестиционен посредник или трета страна, която получава възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация от такъв инвестиционен посредник;
- б) за физически или юридически лица;
- в) под всякаква форма и с всякакви средства;

67) „маркетингова практика“ означава всяка стратегия, използване на инструмент или

техника, прилагани от инвестиционен посредник или от която и да било трета страна, която получава възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация от такъв инвестиционен посредник, с цел:

- а) пряко или непряко разпространение на маркетингови съобщения;
 - б) ускоряване или подобряване на обхвата и ефективността на маркетинговите съобщения;
 - в) популяризиране по какъвто и да е начин на инвестиционни посредници, финансови инструменти или инвестиционни услуги;
- 68) „онлайн интерфейс“ означава всеки софтуер, включително уебсайт, част от уебсайт или приложение, **включително мобилни приложения;**
- 68а) „финансов инфлуенсър“ означава физическо или юридическо лице, което въз основа на популярността си упражнява търговско влияние с цел да съобщава на обществеността по електронен път и срещу всякакъв вид възнаграждение по смисъла на член 2, точка 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 съдържание, насочено към пряко или непряко популяризиране на финансови продукти или договори;“;**

(3а) В член 5, параграф 4 буква а) се заменя със следното:

„а) всеки инвестиционен посредник, който е юридическо лице, да има главно управление в същата държава членка, където е седалището му, в което извършва своята дейност, да осъществява дейност изцяло в рамките на единния пазар и да използва свободата на услугите. Държавата членка гарантира, че инвестиционният посредник разбира в достатъчна степен риска и правните изисквания, на които подлежи той или неговите клиенти, и действа по начин, който е в съответствие с правото на Съюза и с принципите на единния пазар;“;

(4) Въмква се следният член 5а:

„Член 5а

Процедура за справяне с неразрешени дейности, предлагани чрез цифрови средства

1. Държавите членки гарантират, че когато физическо или юридическо лице предоставя инвестиционни услуги или дейности онлайн, насочени към клиенти на негова територия, без да е получило лиценз съгласно член 5, параграф 1 или националното право, или когато компетентният орган има основателни причини да подозира, че този субект предоставя такива услуги, без да е получил лиценз съгласно член 5, параграф 1 или националното право, компетентният орган предприема всички подходящи и пропорционални мерки, за да предотврати предлагането на неразрешените инвестиционни услуги или дейности, включително свързаните с маркетингови съобщения, като използва надзорните правомощия, посочени в член 69, параграф 2. Всички такива стъпки са съобразени с принципите на сътрудничество между държавите членки, изложени в глава II.

Първата алинея от настоящия параграф се прилага и за финансовите инфлуенсъри, които получават възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация от посредник, който не е лицензиран съгласно член 5, параграф 1 или националното право, когато такъв финансов инфлуенсър популяризира чрез публични платформи в социалните медии услуги или финансови инструменти от името на такъв посредник.

2. Държавите членки предвиждат компетентните органи да публикуват всяко решение за налагане на мярка, предприета съгласно параграф 1, в съответствие с член 71.

Компетентните органи информират ЕОЦКП за всяко такова решение без необосновано забавяне. ЕОЦКП създава електронна база данни, съдържаща представените от компетентните органи решения, която е достъпна за всички компетентни органи. ЕОЦКП публикува списък на всички съществуващи решения, в който се описват съответните физически или юридически лица и видовете предоставяни услуги или продукти. Списъкът е достъпен за обществеността чрез електронна препратка на уебсайта на ЕОЦКП. По отношение на физическите лица този списък не може да доведе до публикуването на повече лични данни на тези физически лица от публикуваните от компетентния орган съгласно първа алинея и в съответствие с член 71, параграф 1.“

(5) Член 7 се изменя, както следва:

- а) в параграф 3 се добавя следната алинея:

„Когато не е издаден лиценз, компетентният орган информира **без неоправдано забавяне** ЕОЦКП за причините да не бъде издаден лиценз;

б) вмъква се следният параграф 3а:

„3а. ЕОЦКП изготвя и предоставя на компетентните органи списък на всички субекти, на които е отказан лиценз.

Списъкът съдържа информация за услугите или дейностите, за които всеки инвестиционен посредник е поискал лиценз, както и причините за отказа за издаване на лиценз, и се актуализира редовно.“;

(6) Член 8 се изменя, както следва:

а) втора алинея се заменя със следното:

„ЕОЦКП бива уведомяван *без неоправдано забавяне* за всеки отнет лиценз. Компетентният орган информира ЕОЦКП за причините за отнемане на лиценза.“;

б) добавя се следната алинея:

„Списъкът, посочен в член 7, параграф 3а, съдържа също така всички субекти, на които е отнет лицензът, както и информация за услугите или дейностите, за които е отнет лицензът на всеки инвестиционен посредник, и причините за отнемане на лиценза.“.

(7) Член 9, параграф 3 се изменя, както следва:

а) първа алинея се заменя със следното:

„Държавите членки гарантират, че ръководният орган на инвестиционния посредник определя, контролира и отговаря за изпълнението на правилата за управление, обезпечавачи ефективно и разумно управление на инвестиционен посредник, включително разделение на задълженията в инвестиционния посредник, предотвратяване на конфликти на интереси и защита на инвеститорите, и по начин, който подпомага целостта на пазара и е в най-добрия интерес на клиентите.“;

aa) във втора алинея буква а) се заменя със следното:

„а) организацията на посредника за предоставяне на инвестиционни услуги и дейности и допълнителни услуги, включително уменията, знанията и опита, необходими на персонала, както и ресурсите, процедурите и условията за предоставянето на услуги и дейности от посредника, като отчита естеството, размера и сложността на неговата дейност, както и всички изисквания, които

посредникът трябва да изпълни; Политиката гарантира, че са взети предвид паричните и непаричните облаги за клиентите;

б) във втора алинея се добавя следната буква г):

„г) политика относно маркетинговите съобщения и практики, целяща да гарантира спазването на задълженията, посочени в член 24в.“.

(8) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавата членка по произход изисква от инвестиционния посредник да изпълнява организационните изисквания, предвидени в параграфи 2 – 10 от настоящия член и в членове 16а и 17.“;

б) в параграф 3 втора до седма алинея се заличават;

в) вмъква се следният параграф 3а:

■

г) вмъква се следният параграф 7а:

„7а. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници установяват подходящи процедури и механизми, включително канали за електронни съобщения, за да гарантират, че правата на клиента съгласно настоящата директива могат да бъдат упражнявани без ограничения и че жалбите на клиента■ се обработват по подходящ начин **и без неоправдано забавяне**. Тези процедури позволяват на инвеститорите да регистрират жалби на всеки език, на който са предоставени материалите за съобщението или услугите. **В допълнение към този език посредникът** и неговите клиенти **могат**, преди сключването на всякакви сделки, **да се договорят относно използването на допълнителен език за целите на регистриране на жалбите**. Във всички случаи жалбите се регистрират, а жалбоподателите получават отговори в рамките на **срок, пропорционален на предмета на жалбата, и при всички случаи не по-късно от 30 работни дни след регистрирането на жалбата. Всеки окончателен отговор се изготвя на хартиен носител или на друг траен носител на езика, на който са регистрирани жалбите**.“;

(9) Добавя се следният член 16-а след член 16:

Изисквания за управление на продуктите

1. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници, които създават финансови инструменти за продажба на клиенти, установяват, поддържат, прилагат и преразглеждат процес на одобряване на всеки финансов инструмент и значителните изменения на съществуващите финансови инструменти, преди да ги предложат или да ги доставят на клиенти (процес на одобряване на продукта).

Процесът на одобряване на продукта трябва да съдържа всички изброени по-долу елементи:

- а) посочване на определен целеви пазар от крайни клиенти в рамките на съответната категория клиенти за всеки финансов инструмент;
- б) ясно определяне на целите и потребностите на целевия пазар;
- в) оценка на това дали финансовият инструмент е проектиран по подходящ начин, за да отговори на целите и потребностите на целевия пазар;
- г) оценка на всички относими рискове за определения целеви пазар и на това дали планираната стратегия за разпространение е в съответствие с определения целеви пазар;
- д) по отношение на финансовите инструменти, които попадат в обхвата на определението за пакет с инвестиционни продукти на дребно в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета* *и които са предоставени на непрофесионалните клиенти, ясна оценка и описание на количествените и качествените характеристики на финансовия продукт, включително:*
 - i) всички разходи и такси, свързани с финансовия инструмент,
 - ii) **■** дали тези разходи и такси са обосновани и пропорционални, като се вземат предвид *целите и потребностите на целевия пазар, както и характеристиките, целите, стратегията и резултатите на продукта* („процес на ценообразуване“).

iii) допълнителните характеристики на продукта и на услугите, които могат да окажат въздействие върху стойността и предоставените ползи за инвеститорите.

За целите на втора алинея, буква а) като част от определянето на целевия пазар създателят оценява вида клиенти, към които е насочен продуктът, нивото на знания и опит, необходими за разбиране на продукта, способността за понасяне на загуби, допустимото отклонение на риска и дали продуктът дава възможност на целевия пазар:

- а) безпроблемно да управлява краткосрочните финанси, за да удовлетворява краткосрочните потребности;*
- б) да се справя с икономически сътресения; или*
- в) да постига бъдещи дългосрочни цели.*

I
Процесът на одобряване на продукта гарантира, че инвестиционният посредник взема предвид най-добрия интерес на клиентите при създаването на финансовите инструменти, както и планираните парични и непарични облаги за потребителя.

Инвестиционният посредник редовно преразглежда създаваните от него финансови инструменти, като взема предвид всяко събитие или риск, които биха могли съществено да повлияят на определения целеви пазар, за да оценяват дали финансовите инструменти все още съответства на целите, потребностите и характеристиките на целевия пазар.

Инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти, предоставя на разпространителите цялата информация относно финансовия инструмент и процеса на одобряване на продукта, която е необходима за пълното разбиране на този инструмент и на елементите, които се вземат предвид по време на процеса на одобряване на продукта, включително пълна и точна информация за всички разходи и такси, **характеристики, цели, стратегия и резултати** за финансовия инструмент.

1а. Инвестиционният посредник гарантира, че докладите за съответствие до управителния орган системно включват информацията относно финансовите инструменти, създадени от посредника, включително информацията относно стратегията за разпространение и планираните парични и непарични облаги за клиентите, свързани с финансовите инструменти. Инвестиционните посредници предоставят докладите на своя компетентен орган при поискване.

3. Инвестиционен посредник, който предлага или препоръчва финансови инструменти, които той не създава, трябва да разполага с подходящи механизми, за да получи информацията, посочена в параграф 1, както и за да разбере характеристиките и определения целеви пазар на всеки финансов инструмент.
4. Инвестиционният посредник, *който предлага или препоръчва финансови инструменти*, извършва редовен преглед на *тези* инструменти, които той предлага или препоръчва, като взема под внимание всяко събитие или риск, които биха могли съществено да повлияят на определения целеви пазар, за да оцени дали финансовият инструмент продължава да бъде съвместим с целите и потребностите на определения целеви пазар *и дали паричните и непаричните облаги продължават да са подходящи за целевия пазар и разумни в сравнение с разходите и таксите. Посредникът трябва също така да вземе предвид дали планираната стратегия за разпространение остава подходяща.*

Инвестиционен посредник, който предлага или препоръчва финансови инструменти, попадащи в обхвата на определението за пакет с инвестиционни продукти на дребно в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014:

- а) *установява и определя* количествено разходите и таксите, свързани с разпространението, които не са взети предвид от създателя, *включително разходи за навлизане на пазара, разходи за излизане от пазара и плащания за или от трети страни, получени и задържани от дистрибутора;*
- б) преценка дали общите разходи и такси, *извършени за разпространението на продукта, включително тези, свързани с инвестиционните съвети, предоставени на клиента*, са обосновани и пропорционални, като се вземат

предвид *характеристиките на инструмента, предоставените услуги и целите и потребностите на целевия пазар (процес на ценообразуване).*

ба) правят оценка на допълнителните характеристики на продукта и на услугите, които могат да окажат въздействие върху стойността и предоставените ползи за инвеститорите.

■

4а. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници вземат предвид, когато спазват изискванията за управление на продуктите, че разходите и таксите за финансовия инструмент са съвместими с целите, нуждите и характеристиките на целевия пазар.

Когато инвестиционният посредник създава или разпространява финансов инструмент, попадащ в обхвата на определението за пакет с инвестиционни продукти на дребно, посочено в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, той осъществява сравнителен групов анализ в съответствие с настоящия параграф. При оценката си дистрибуторите могат да се основават на сравнителния групов анализ на създателя.

Инвестиционен посредник, който създава финансов инструмент, извършва освен това партньорски анализ на резултатите от минали периоди, когато извършва преглед на пакет с инвестиционни продукти на дребно съгласно определението в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

Инвестиционен посредник, който предлага или препоръчва финансов инструмент, извършва освен това сравнителен анализ на разходите за услуги въз основа на вътрешен анализ на съответните партньори на пазара.

Сравнителната групова оценка се извършва въз основа на група за сравнение, определена от инвестиционния посредник. Инвестиционният посредник обосновава

и документира избора и определянето на групата за сравнение. Ако продуктът попада в обхвата на определението за ПКИПЦК в член 1, параграф 2 от Директива № 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета или за АИФ в член 4, параграф 1, буква а) от Директива № 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, групата за сравнение може да се основава на съответната европейска система за класификация на фондовете в съответствие с Директива № 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета или Директива № 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.

В срок до ... [12 месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение] ЕОЦКП разработва насоки относно процедурата и критериите, използвани от инвестиционните посредници за осъществяване на тяхната сравнителна групова оценка.

█

7. *Инвестиционният посредник документира всички извършени оценки и при поискване предоставя тези оценки на съответния компетентен орган, включително обосновка и доказване на пропорционалността на разходите и таксите за финансовия инструмент.*

В съответствие с информацията, която трябва да бъде оповестена съгласно член 24б от настоящата директива, инвестиционен посредник, който създава, предлага или финансов инструмент, попадащ в обхвата на определението за пакет с инвестиционни продукти на дребно в съответствие с член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, докладва на компетентните органи подробна информация за разходите и таксите за всеки финансов инструмент, предназначен за инвеститори на дребно, включително, когато е приложимо, разходите за разпространение, включени в разходите за финансовия инструмент, и разходите, свързани с предоставянето на съвети. Компетентните органи предават тези данни на ЕОЦКП без необосновано забавяне.

След като се консултира с ЕОЗППО и компетентните органи и след проверка в сектора, ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти за прилагането на изискванията по настоящия параграф, за да определи следното:

- а) в съответствие с информацията, която трябва да бъде оповестена съгласно член 24б, съдържанието и вида на данните, които трябва да бъдат отчетени пред компетентните органи, въз основа на съществуващите задължения за оповестяване и отчитане;*
- б) форматите, честотата и началната дата за информацията, която трябва да се отчита, в съответствие с информацията, която трябва да се оповестява съгласно член 24б.*

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в срок до ... [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

- 8. Инвестиционен посредник, който създава и предлага или препоръчва финансовия инструмент, може да установи един процес на ценообразуване, отнасящ се както за етапа на създаване, така и за етапа на разпространение.

- 10. Тези политики, процеси и механизми, посочени в параграфи 1 – 9, не засягат останалите изисквания съгласно настоящата директива и Регламент (ЕС) № 600/2014, включително тези, отнасящи се за оповестяването, уместността или пригодността, установяването и управлението на конфликти на интереси, и плащанията за или от трети страни.

- 11. *В срок до [12 месеца след влизането в сила на директивата за изменение] ЕОЦКП разработва насоки за уточняване на критериите за определяне дали разходите и таксите са обосновани и пропорционални и периодично актуализира тези насоки.*

13. В срок до ... [пет години след датата на прилагане на настоящата директива за изменение] държавите членки съобщават на Комисията и ЕОЦКП цялата съответна информация относно прилагането на настоящия член. Комисията и ЕОЦКП могат да поискат допълнителна информация от националните компетентни органи.

Въз основа на тази информация, предоставена от държавите членки, Комисията, като се консултира с ЕОЦКП и ЕОЗППО, извършва оценка на ефективното прилагане на настоящия член и оценява по-специално:

а) дали последиците от засилените изисквания за управление на продуктите, посочени в настоящия член, са довели до по-добро съотношение между качество и цена за гражданите;

б) въздействието на съответните разпоредби на настоящата директива върху потенциалните конфликти на интереси, свързани със стимулите, развитието на разходите, общото равнище на инвестициите на дребно на капиталовите пазари, защитата на потребителите и целесъобразността на правилата за разпространение;

в) прилагането на мерките за финансова грамотност.

Ако извършената от Комисията оценка докаже, че прилагането на новите изисквания за управление на продуктите, установени в настоящия член, не води до положителна промяна за потребителите, Комисията придружава доклада си със законодателно предложение за изменение на настоящата директива, ако е целесъобразно.“;

(10) Член 16а се заменя със следното:

„Член 16а

Освобождаване от изискванията за управление на продуктите

Инвестиционният посредник се освобождава от изискванията, посочени в член 16-а, параграф 1, и в член 24, параграф 2, когато предоставяната от него инвестиционна услуга е свързана с облигации без друг внедрен дериват освен клауза „make-whole“

или когато финансовите инструменти се предлагат или доставят изключително на приемливи насрещни страни.“.

(11) В член 21 се добавят следните параграфи 3 и 4:

„3. ЕОЦКП или компетентният орган на която и да е приемаща държава членка, на чиято територия даден посредник извършва дейност, може да поиска от компетентния орган на държавата членка по произход да провери дали този посредник все още отговаря на условията за издаване на лиценз, установени в глава I.

ЕОЦКП се уведомява за такова искане. Компетентният орган на държавата членка по произход съобщава констатациите си на компетентния орган на приемащата държава членка и на ЕОЦКП в срок от два месеца след искането.

4. В случай на основателни опасения за потенциални заплахи за защитата на инвеститорите ЕОЦКП може, по своя инициатива или по искане на един или повече от компетентните органи, да създаде и координира платформа за сътрудничество при условията, посочени в член 87а.“.

(12) Член 24 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки изискват от инвестиционния посредник, когато предоставя на клиенти инвестиционни услуги или, когато е целесъобразно, допълнителни услуги, да действа честно, коректно и професионално, отчитайки максимално интересите на своите клиенти, и по-специално да спазва принципите, установени в настоящия член и членове 24а—25.“;

б) вмъква се следният параграф 1а:

„1а. Държавите членки гарантират, че за да действат в най-добрия интерес на клиента, когато предоставят инвестиционни съвети на непрофесионални клиенти, инвестиционните посредници са задължени:

а) **да информират клиента за набора от финансови инструменти, оценявани от инвестиционния посредник, и** да предоставят съвети въз основа на оценка на подходящ набор от финансови инструменти,

подходящи за нуждите на клиента, при което обхватът на финансовите инструменти е адаптиран към бизнес модела на инвестиционния посредник;

- б) да препоръчват **■** най-ефективните финансови инструменти от финансовите инструменти, определени като подходящи за клиента в съответствие с член 25, параграф 2 и предлагащи сходни характеристики, *като вземат предвид техните показатели, количествени елементи, степен на риск, разходи и такси, отчетени съгласно член 16 и , ако е препоръчан равностоен продукт с по-високи разходи, да обосноват това с обективни причини и да съхраняват тази обосновка;*

- ва) *да не поставят финансовите или други интереси на инвестиционния посредник пред интересите на клиента.*

1б. Когато инвестиционните посредници са обект на забрана за предоставяне на стимули, условията на настоящия член се считат за изпълнени. Националният компетентен орган може да обори тази презумпция, ако инвестиционният посредник не спазва разпоредбите на настоящия член.

ЕОЦКП може да организира и провежда партньорска проверка в сътрудничество с националните компетентни органи относно изпълнението на задълженията, посочени в настоящия член.

1в. Когато нито един от финансовите инструменти, предложени от инвестиционния посредник, не е в най-добър интерес на клиента, инвестиционният посредник се въздържа да предоставя какъвто и да е съвет или да прави препоръка.

- в) в параграф 2 първа алинея се заменя със следното:

„Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници, които създават финансови инструменти за продажба на клиенти:

- а) разработват тези финансови инструменти, за да отговорят на потребностите на определен целеви пазар от крайни клиенти в рамките на съответната категория клиенти;
 - б) разработват стратегията си за разпространение на финансовите инструменти, включително по отношение на маркетинговите съобщения и практики, по начин, който е съвместим с определения целеви пазар;
 - в) добросъвестно предприемат мерки, така че финансовите инструменти да се разпространяват на определения целеви пазар.“;
- г) параграф 3 се заменя със следното:
- „Всяка информация, предавана от инвестиционния посредник на клиенти или потенциални клиенти, трябва да е коректна, ясна и да не е подвеждаща.“;
- д) параграф 4 се изменя, както следва:
- і) първа алинея се изменя, както следва:
 - уводната част се заменя със следното:

„Преди предоставянето на каквато и да е услуга или сключването на каквато и да е сделка на клиентите или потенциалните клиенти се предоставя своевременно подходяща информация за инвестиционния посредник и предоставяните от него услуги, финансовите инструменти и предложените инвестиционни стратегии, места за изпълнение и всички разходи и свързани такси. Тази информация включва следното:“;
 - в буква а) се добавят следните подточки iv) и v):

„ iv) когато инвестиционният посредник предоставя независим съвет на непрофесионален клиент, дали обхватът на финансовите инструменти, които се препоръчват, е ограничен само до правилно диверсифицирани, некомплексни, както е посочено в член 25, параграф 4, буква а), и икономически ефективни финансови инструменти;
 - v) как препоръчаните финансови инструменти отчитат диверсификацията на портфейла на **непрофесионалния** клиент;
 - букви б) и в) се заменят със следното:

„ б) информацията за финансовите инструменти и предложените инвестиционни стратегии (включително с цел диверсификация) трябва да включва подходящи указания и предупреждения за рисковете, свързани с инвестиции в тези инструменти или по отношение на конкретни инвестиционни стратегии, както и дали финансовият инструмент е предназначен за непрофесионални или професионални клиенти, като се има предвид определения целеви пазар в съответствие с параграф 2;“

„в) информацията за разходите и таксите, както е посочено в член 24б;“;

добавя се следната буква г):

„ г) когато услугите се предоставят в рамките на правото на установяване или на свободата на предоставяне на услуги:

i) държавата членка, в която се намира главното управление на инвестиционния посредник, и, когато е относимо, клонът, който предлага услугата;

ii) *съответните национални компетентни органи* на този инвестиционен посредник или, когато е приложимо, на този клон.“;

ii) втора, трета и четвърта алинея се заличават;

е) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Информацията, посочена в параграф 4, се предоставя в разбираема форма така, че клиентите или потенциалните клиенти да могат да разберат характера и рисковете на инвестиционната услуга и специфичния тип финансов инструмент, който се предлага, и впоследствие да вземат информирани инвестиционни решения. Когато в настоящата директива не се изисква използването на стандартизиран формат за предоставянето на тази информация, държавите членки могат да изискат тази информация да бъде предоставяна в стандартизиран формат.“;

ж) вмъкват се следните параграфи 5б и 5в:

„5б. В срок до [2 години след влизането в сила на директивата за изменение] ЕОЦКП, когато е необходимо въз основа на предварителни проучвания сред потребителите и в сектора и след консултация с ЕОЗППО, разработва *проекти на*

регулаторни технически стандарти за подпомагане на инвестиционните посредници, които предоставят каквато и да е информация на непрофесионални клиенти в електронен формат, да оформят тези оповестявания по подходящ начин за средностатистическия член на групата, към когото те са насочени **и актуализира периодично тези стандарти**.

В **проектите на регулаторни технически стандарти**, посочени в първа алинея, се уточнява следното:

- а) представянето и електронния формат на оповестяванията, като се вземат предвид различните форми и канали, които инвестиционните посредници могат да използват, за да информират своите клиенти или потенциални клиенти;
- б) необходимите гаранции, за да се осигури лесна навигация и достъпност на информацията, независимо от устройството, използвано от клиента;
- в) необходимите гаранции, за да се осигури лесно извличане на информацията и да се улесни съхраняването на информацията от клиентите на траен носител.

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в срок до ... [две години след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

На Комисията се делегират правомощия за приемане на посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с процедурата, предвидена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010;

5в. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници поставят подходящи предупреждения в информационните материали, включително в маркетинговите съобщения, предоставяни на непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти, за да предупреждават за специфичните рискове от потенциални загуби, свързани с особено рискови **или комплексни** финансови инструменти.

В срок до [18 месеца след влизането в сила на директивата за изменение] ЕОЦКП, **след консултация с компетентните органи и заинтересованите страни,**

разработва **проекти на регулаторни технически стандарти** относно концепцията за особено рискови **или комплексни** финансови инструменти, **и ги актуализира периодично. В тези регулаторни технически стандарти се описват характеристиките на финансовите продукти, които им придават особено рисков или комплексен характер, и които обосновават отправянето на предупрежденията за рискове, посочени в първа алинея.**

ЕОЦКП разработва **също така** проекти на регулаторни технически стандарти за допълнително уточняване на формата и съдържанието на тези предупреждения за рискове **за непрофесионалните клиенти**, като надлежно отчита спецификата на различните видове финансови инструменти и видове съобщения.

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: въведете дата 18 месеца датата на влизане в сила].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти по **втора и** трета алинея в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

ЕОЦКП следи за последователното прилагане на предупрежденията за рискове в целия Съюз. В случай на опасения относно използването, липсата на използване или надзора върху използването на такива предупреждения за рискове в държавите членки, които могат да имат съществено въздействие върху защитата на инвеститорите, ЕОЦКП, след като се консултира със съответните компетентни органи, може да наложи използването на предупреждения за рискове от инвестиционните посредници.“;

жа) в параграф 7 буква б) се изменя, както следва:

„б) не приема или задържа такси, комисиони или други парични или непарични облаги от трета страна или лице, действащо за сметка на трета страна, във

връзка с предоставянето на услугата на клиентите в съответствие с член 24а. Незначителните непарични облаги, способни да подобрят качеството на предлаганите на клиента услуги и с размер и естество, които не могат да се считат за нарушаващи спазването на задължението на инвестиционния посредник да действа в най-добрия интерес на клиента или на обща стойност под 100 евро годишно, се разкриват ясно и са изключени от обхвата на настоящата буква.“;

█

и) параграфи 8, 9 и 9а се заличават;

иа) в параграф 12 първа алинея се изменя, както следва:

„Държавите членки могат в извънредни случаи да налагат допълнителни изисквания на инвестиционните посредници по отношение на въпросите, обхванати от членове 24 и 24в. Такива изисквания са обективно обосновани и пропорционални по отношение на разглеждането на специфични рискове за защитата на инвеститорите или за целостта на пазара, които са от особено значение предвид структурата на пазара на съответната държава членка.“;

й) в параграф 13 първа алинея се изменя, както следва:

i) уводната част се заменя със следното:

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 89, с които да се гарантира, че инвестиционните посредници спазват изложените в настоящия член █ принципи при предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиентите, включително:

ii) буква г) се заменя със следното:

„г) критериите за оценка на спазването от посредниците, които предоставят инвестиционни съвети на непрофесионални клиенти █, със задължението да действат в най-добрия интерес на своите клиенти, както е посочено в параграфи 1 и 1а.;

(13) Вмъкват се следните членове 24а, 24б, 24в и 24г:

Стимули

1. Държавите членки гарантират, че когато инвестиционните посредници предоставят услуги по управление на портфейл, те не **приемат или задържат такси, комисиони или каквито и да е парични или непарични облаги, платени или предоставени от трета страна или лице, действащо от името на трета страна, във връзка с предоставянето на** ■ услугата на ■ **клиенти.**

■

5. Параграф 1 ■ не се прилага за незначителни непарични облаги на обща стойност под 100 евро годишно или с такъв размер и естество, че не може да се считат за нарушаващи спазването на задължението на инвестиционния посредник да действа в най-добрия интерес на клиента, при условие че са били ясно оповестени на клиента.
6. ■ **Предоставянето** на проучвания от трети страни на **инвестиционен посредник**, предоставящ управление на портфейл или други инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти, трябва се счита за изпълнение на задълженията по член 24, параграф 1, ако:
 - а) ■ между инвестиционния посредник и **третата страна** — доставчик на **услуги по изпълнение и проучвания**, е сключено споразумение, с което се **установява методика за възнаграждение, включително как общите разходи за проучване обикновено се вземат предвид при определянето на общите такси за инвестиционни услуги;**
 - б) инвестиционният посредник **предоставя на разположение на своите клиенти своята политика за отделни или съвместни плащания, в зависимост от случая, за услуги по изпълнение и проучвания от трета страна, включително вида на информацията, която може да бъде предоставена във всеки отделен случай, и когато е приложимо, начина, по който инвестиционният посредник предотвратява или управлява конфликтите на интереси съгласно член 23, когато предоставя съвместни плащания за услуги по изпълнение и проучвания;**

- в) *инвестиционният посредник ежегодно оценява качеството, пригодността и стойността на използваните проучвания, както и способността на използваното проучване да допринесе за по-добри инвестиционни решения; ЕОЦКП разработва насоки за инвестиционните посредници с цел извършването на тези оценки.*

За целите на настоящия член понятието „проучване“ следва да се разбира като обхващащо проучвателни материали или услуги, засягащи един или няколко финансови инструмента или други активи, или емитентите или потенциалните емитенти на финансови инструменти, или като обхващащо проучвателни материали или услуги, тясно свързани с конкретен сектор или пазар, така, че да осигурява информация за мнение относно финансови инструменти, активи или емитенти в този сектор или пазар.

Проучването също така включва материали или услуги, които изрично или косвено препоръчват или подсказват инвестиционна стратегия и предоставят обосновано становище относно настоящата или бъдещата стойност или цена на финансови инструменти или активи, или съдържат друг вид анализ и оригинални гледни точки и достигат заключения въз основа на нова или съществуваща информация, които могат да се използват за информиране във връзка с инвестиционна стратегия, да бъдат релевантни и да са в състояние да добавят стойност към решенията на инвестиционния посредник от името на клиентите, на които се начисляват суми за това проучване.

7. Когато на инвестиционния посредник не е забранено да получава или плаща такси или облаги от или на трета страна във връзка с услугите, предоставяни на неговите клиенти, той гарантира, че получаването или плащането на такива такси или облаги не нарушава спазването на задължението на инвестиционния посредник да действа честно, коректно и професионално в съответствие с най-добрите интереси на клиентите си. Съществуването, естеството и размерът на такова(такива) плащане(ия) за или от трети страни се оповестяват в съответствие с член 24б, параграф 1.

Когато е приложимо, инвестиционният посредник информира клиента за механизмите за прехвърляне на клиента на таксата, комисионата, паричната или непарична облага, получена във връзка с предоставянето на инвестиционна или

допълнителна услуга.

Плащането или облагата, които правят възможно или са необходими за предоставянето на инвестиционни услуги, като разходи за попечителство, сетълмент и валутни такси, регулаторни такси или хонорари за правни услуги, които поради своя характер не могат да доведат до пораждането на конфликти със задълженията на инвестиционния посредник да действа честно, коректно и професионално в съответствие с най-добрите интереси на своите клиенти, не са предмет на изискванията, посочени в първата алинея.

Член 24б

Информация за разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни

1. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници предоставят на клиентите или потенциалните клиенти своевременно преди предоставянето на инвестиционни услуги и допълнителни услуги, както и своевременно преди сключването на сделки с финансови инструменти, информация в необходимия формат относно всички разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, във връзка с тези услуги, финансови инструменти или сделки.

Обобщава се информацията за разходите и таксите, които не са предизвикани от настъпването на риска за базовия пазар. Инвестиционните посредници изрично информират клиентите за правото им да поискат да им бъде предоставена разбивка на тази информация по пера и предоставят тази разбивка по пера по искане на клиента. Информацията за тези разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, включва всички изброени по-долу елементи:

- а) всички явни и неявни и свързани такси, ***включително всички разходи и такси, свързани с разпространението на финансовия инструмент, и разходите за съвети, по целесъобразност,*** начислени от инвестиционните посредници или други страни, когато клиентът е бил насочен към такива други страни, за инвестиционните услуги и/или допълнителните услуги, предоставени на клиента или потенциалния клиент;

- б) всички разходи и свързани такси във връзка със създаването и управлението на всеки финансов инструмент, препоръчан или предлаган на клиента или потенциалния клиент;
- в) всякакви плащания за или от трети страни, платени или получени от посредника във връзка с инвестиционните услуги, предоставени на клиента или потенциалния клиент;
- г) **варианти за това** как клиентът може да плати за тях.

Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници обобщават информацията за всички разходи и свързани такси, за да могат **непрофесионалните** клиенти да разберат общите разходи за финансовия инструмент **■**. **За непрофесионални клиенти** държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници изразяват общите разходи в парично изражение и в проценти, изчислени за следните периоди: Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници изразяват общите разходи в парично изражение и в проценти, изчислени **■** **за следните периоди:**

- за финансовите инструменти, **които са пакети от инвестиционни продукти на дребно** – за препоръчания от инвестиционния посредник период на държане,
- **за други финансови инструменти – до надежда на финансовия инструмент,**
- **за финансови инструменти без надеж и които не са пакети от инвестиционни продукти на дребно – за период на държане от една година.**

Информацията, посочена във втора алинея, букви а) – в), се придружава от подходящо обяснение на стандартен и разбираем за непрофесионалния клиент език относно въздействието на разходите, таксите и всякакви плащания за или от трети страни върху очакваната възвръщаемост.

Плащанията за или от трети страни, платени или получени от инвестиционния посредник във връзка с инвестиционната услуга, предоставена на клиента, се

посочват по пера. Инвестиционният посредник оповестява кумулативното въздействие на тези плащания за или от трети страни, включително всички периодични плащания от трети страни, върху нетната възвръщаемост през периода на държане, посочен в предходната алинея. Целта на плащанията за или от трети страни и тяхното въздействие върху нетната възвръщаемост се обясняват по стандартизиран начин и на разбираем език за **непрофесионалния** клиент.

Когато размерът на **█** плащанията за или от трети страни не може да бъде потвърден преди предоставянето на съответната инвестиционна или допълнителна услуга, начинът на изчисляване на размера трябва да бъде ясно оповестен на **непрофесионалния** клиент по начин, който е понятен, точен и разбираем за непрофесионален клиент. **Посредникът също така предоставя на клиентите си последваща информация за точния размер на плащанията за или от трети страни, които са получени или платени.**

2. **След като се консултира с ЕОЗППО и проведе** проучвания сред потребителите и сектора **█**, ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти, за да определи следното:

- а) съответният формат за предоставяне на всички разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, от инвестиционния посредник на неговия непрофесионален клиент или потенциален непрофесионален клиент преди **предоставянето на инвестиционни услуги, допълнителни услуги, и** сключването на сделки с финансови инструменти;
- б) стандартната терминология и **кратки и сбити** свързани с нея обяснения, които трябва да се използват от инвестиционните посредници за оповестяване и изчисляване на всички разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, начислявани пряко или непряко от посредниците на **непрофесионалния** клиент или потенциалния **непрофесионален** клиент във връзка с предоставянето на инвестиционна(и) услуга(и) или допълнителна(и) услуга(и) и създаването и управлението на финансови инструменти, които се

препоръчват или продават на **непрофесионалния** клиент или потенциалния **непрофесионален** клиент. Обясненията ■ гарантират, че те могат да бъдат разбрани от всеки ■ непрофесионален клиент, който няма специфични познания за ■ финансовите инструменти.

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

3. Когато споразумението за покупка или продажба на финансов инструмент се сключва чрез средства за комуникация от разстояние, които възпрепятстват предварителното предоставяне на информацията за разходите, ■ таксите **и плащанията за или от трети страни**, инвестиционният посредник може след сключването на сделката и без необосновано забавяне да предостави тази информация или в електронен формат, или на хартия, при поискване от непрофесионален клиент, при положение че са изпълнени изброените по-долу условия:

- а) клиентът се е съгласил да получи информацията без необосновано забавяне след сключването на сделката;
- б) инвестиционният посредник е предоставил на клиента възможността да отложи сключването на сделката до получаване на информацията.

От инвестиционния посредник се изисква да предостави на клиента възможност да получи информацията за разходите и таксите по телефона преди сключването на сделката.

4. Без да се засягат другите изисквания, свързани с услугите по управление на портфейл, когато предоставя инвестиционна услуга на непрофесионален клиент заедно с услуга по съхранение и администриране на финансови инструменти за сметка на непрофесионалния клиент, инвестиционният посредник предоставя на своя непрофесионален клиент във връзка с тези инструменти годишна справка със следната информация, изразена в парично изражение и проценти:

- а) всички явни и неявни разходи и свързани такси, платени или поемани годишно от непрофесионалния клиент за целия портфейл, с разпределение между:
- i) разходите, свързани с предоставянето на инвестиционна или допълнителна услуга, според случая, от инвестиционния посредник на непрофесионалния клиент;
 - ii) разходите, свързани със създаването и управлението на финансовите инструменти, държани от непрофесионалния клиент;
 - iii) ако има такива, плащанията, получени от посредника от или платени на трети страни във връзка с инвестиционните услуги, предоставени на непрофесионалния клиент;
- б) общата сума на дивидентите, лихвите и другите плащания, получени годишно от непрофесионалния клиент за целия портфейл;
- в) общите данъци, поети от непрофесионалния клиент за целия портфейл;
- г) годишната пазарна стойност или оценената стойност, когато пазарната стойност не е налична, на всеки финансов инструмент, включен в портфейла на непрофесионалния клиент;
- д) нетните годишни резултати на портфейла на непрофесионалния клиент и, **при поискване**, годишните резултати на всеки от финансовите инструменти, включени в този портфейл.

Когато инвестиционният посредник предоставя инвестиционна услуга без услугата по съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на непрофесионален клиент, той предоставя годишна справка, включваща приложимата информация по буква а).

Когато инвестиционният посредник предоставя изключително услуга по съхранение и администриране на финансови инструменти за сметка на непрофесионален клиент, той предоставя годишна справка, включваща приложимата информация по букви а), б), в) и г).

Инвестиционните посредници изрично уведомяват непрофесионалните клиенти за възможността да поискат подробна разбивка на информацията, посочена в букви а)–в) по-горе, за всеки финансов инструмент, притежаван през съответния период, ***а по искане на клиента предоставят тази разбивка по пера. Когато няколко инвестиционни посредници трябва да предоставят годишна справка на клиента, достатъчно е да се предостави една справка, която включва цялата информация, предвидена във втора и трета алинея.***

Без да се засягат изискванията на настоящия параграф, когато за конкретен продукт няма достатъчно информация за изготвянето на годишна справка, изискванията по отношение на годишната справка са приложими само за договори, сключени след влизането в сила на Директива ... / [въвежда се номерът на настоящата директива за изменение].

Годишната справка за разходите и резултатите за непрофесионални клиенти се представя по лесен за разбиране начин за средностатистически непрофесионален клиент. Информацията за разходите, свързаните такси и всякакви плащания за или от трети страни, се представя, като се използва терминологията и обясненията ***и методиката на изчисление, посочена в регулаторните технически стандарти съгласно*** параграф 2 от настоящия член.

5. ***При поискване от непрофесионален клиент, не е необходимо да се предоставя годишната*** справка по параграф 4, ***ако*** инвестиционният посредник предоставя на своите непрофесионални клиенти достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, в която за непрофесионалния клиент са леснодостъпни актуални справки със съответното оповестяване за всеки инструмент, както се изисква съгласно параграф 4, и инвестиционният посредник разполага с доказателства, че клиентът е осъществявал достъп до тези справки поне веднъж годишно.

Член 24в

Маркетингови съобщения и практики

1. Държавите членки гарантират, че маркетинговите съобщения са ясно разпознаваеми като такива и в тях са ясно определени инвестиционните посредници, отговорни за

тяхното съдържание и разпространение, независимо дали съобщението е направено пряко или непряко от инвестиционния посредник.

2. Държавите членки гарантират, че маркетинговите съобщения се разработват, проектират и предоставят по начин, който е коректен, ясен, неподвеждащ, балансиран по отношение на представянето на ползите и рисковете и подходящ по отношение на съдържанието и каналите за разпространение за **клиентите на целевия пазар**, а когато е свързан с конкретен финансов инструмент — за целевия пазар, определен съгласно член 24, параграф 2.

Всички маркетингови съобщения представят по ясен и кратък начин основните характеристики на финансовите инструменти или инвестиционните услуги и свързаните с тях допълнителни услуги, за които се отнасят.

Информацията се предоставя в зависимост от характеристики на носителя, посредством вложено показване, превъртане над изображението, чрез QR код или по подобен начин.

Представянето на основните характеристики на финансовите инструменти и услуги, ***предоставени*** в маркетинговите съобщения, предоставяни или направени достъпни за непрофесионални или потенциални непрофесионални клиенти, гарантира, че те могат лесно да разберат основните характеристики на финансовите инструменти или услуги, както ***и разходите*** и основните рискове, свързани с тях.

3. Държавите членки гарантират, че маркетинговите практики се разработват и използват по начин, който е коректен и не е подвеждащ, и са подходящи за **целевия пазар**. ***Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници, извършващи профилиране на лица за целта на настоящия параграф, спазват изцяло Регламент (ЕС) 2016/679.***
4. Когато създател на финансов инструмент подготвя и предоставя маркетингово съобщение, което да бъде използвано от разпространител, съзателят носи отговорност за съдържанието на това маркетингово съобщение и за неговата актуализация. Разпространителят носи отговорност за използването на това маркетингово съобщение и гарантира, че то се използва само за определения целеви пазар и в съответствие със стратегията за разпространение, определена за целевия пазар.

Когато даден инвестиционен посредник, *който* предлага или препоръчва финансови инструменти, които не се създават от него, организира собствена кампания с маркетингови съобщения, той носи пълна отговорност за нейното подходящо съдържание, актуализиране и използване в съответствие с определения целеви пазар и по-специално в съответствие с определената категоризация на клиентите.

4а. Когато инвестиционен посредник използва услугите на финансов инфлуенсър, този инвестиционен посредник:

- а) сключва писмено споразумение с финансовия инфлуенсър, в което се определят естеството и обхватът на дейността, която ще се извършва от името на посредника;**
 - б) при поискване предоставя на компетентния орган самоличността и данните за контакт на финансовия инфлуенсър, чиито услуги ползва;**
 - в) редовно проверява дали дейността на финансовия инфлуенсър, чиито услуги ползва, е в съответствие с параграфи 1—4.**
5. Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници изготвят годишни доклади до ръководния или управителния орган на посредника относно използването на маркетингови съобщения и стратегии, насочени към маркетингови практики, спазването на съответните задължения относно маркетинговите съобщения и практики съгласно настоящата директива, както и относно всички сигнализираны нередности и предложени решения.
6. Държавите членки гарантират, че националните компетентни органи могат да предприемат навременни и ефективни действия във връзка с всяко маркетингово съобщение, *разпространявано на тяхна територия*, или маркетингова практика, *осъществявана на тяхна територия*, които не съответстват на изискванията, *определени в* параграфи 1 – 3.
7. Записите, които трябва да се съхраняват от инвестиционния посредник в съответствие с член 16, параграф 6, включват всички маркетингови съобщения, предоставени или направени достъпни за непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти от инвестиционния посредник или от която и да било трета страна, която

получава възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация от инвестиционния посредник.

Тези данни се съхраняват поне докато продължават отношенията между инвестиционния посредник и клиента. Инвестиционният посредник трябва да може да извлече тези записи при поискване от компетентния орган.

В посочените в първа алинея записи се съдържат всички изброени по-долу елементи:

- а) съдържанието на маркетинговото съобщение;
- б) подробности за средството, използвано за маркетинговото съобщение;
- в) датата и продължителността на маркетинговото съобщение, включително съответния начален и краен час;
- г) целевите сегменти от непрофесионални клиенти или определящите фактори за профилиране;
- д) държавите членки, в които се предоставя маркетинговото съобщение;
- е) идентичността на всяка трета страна, участваща в разпространението на маркетинговото съобщение.

Записите за идентичността, посочена в буква е), съдържат фирмата, регистрираните адреси, данните за контакт и, когато е приложимо, потребителските имена на съответните физически или юридически лица в социалните мрежи.

8. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 89, за да допълни настоящата директива, като уточни **■** :

- а) основните характеристики на финансовия(те) инструмент(и) или инвестицията и допълнителната(ите) услуга(и), които трябва да бъдат оповестени във всички маркетингови съобщения, насочени към непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти, както и всички други съответни критерии, за да се гарантира, че тези основни характеристики се появяват на видно място и са лесно достъпни за средностатистическия непрофесионален клиент, независимо от средствата за комуникация;

- б) условията, на които трябва да отговарят маркетинговите съобщения и маркетинговите практики, за да бъдат коректни, ясни, да не са подвеждащи, да са балансиращи по отношение на представянето на предимствата, разходите и рисковете и да са подходящи по отношение на съдържанието и каналите за разпространение за целевата аудитория или, когато е приложимо, за целевия пазар.

Член 24г

Професионални изисквания

1. Държавите членки изискват инвестиционните посредници да гарантират и да докажат, при поискване от компетентните органи, че физическите лица, които предоставят на клиенти инвестиционни съвети или информация относно финансови инструменти, инвестиционни услуги или допълнителни услуги от името на даден инвестиционен посредник, притежават необходимите знания и компетентност да изпълняват задълженията си по членове 24, 24а, 24б, 24в и 25г и поддържат и актуализират тези знания и компетентност, като преминават редовно професионално развитие и обучение, включително специално обучение, когато посредникът предлага нови финансови инструменти и инвестиционни услуги. Държавите членки въвеждат и публикуват критериите, които трябва да се използват за ефективно оценяване на тези знания и компетентност.

2. За целите на параграф 1 държавите членки изискват инвестиционните посредници да гарантират и да докажат при поискване от компетентните органи, че физическите лица, които предоставят на клиенти инвестиционни съвети от името на даден инвестиционен посредник, притежават и поддържат най-малко знанията и компетентността, посочени в приложение V, и преминават най-малко 15 часа професионално обучение и развитие годишно, *в работно време. Държавите членки въвеждат и публикуват механизми за ефективен контрол и оценяват знанията и компетентността на физическите лица, които предоставят инвестиционни съвети на клиенти от името на инвестиционни посредници. Механизмите определят по-специално в кои случаи от тези лица се изискват допълнителни часове професионално обучение и развитие, надхвърлящи минималния брой от 15 часа годишно, въз основа на оценка на знанията и компетентността. Националните компетентни органи разпределят подходящ брой*

*часове професионално обучение за разбиране на концепцията за устойчиви инвестиции, допринасящи за екологични или социални цели, включително как да се обмислят и интегрират факторите на устойчивост и предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта в процесите по предоставяне на съвети. Държавите членки могат да предвидят, че продължаващото професионално обучение, придобито или изисквано като част от друга професионална квалификация, може да се счита за валидно. Държавите членки могат да изискват съответствието с критериите, посочени в приложение V, както и ежегодното успешно завършване на постоянното професионално обучение и развитие, да се доказват със сертификат **или всеки друг документ, признат от съюза или от държавата членка.***

На Комисията се предоставя правомощието да изменя настоящата директива чрез приемане на делегиран акт в съответствие с член 89, за да преразглежда, когато е необходимо, изискванията, посочени в приложение V.“.

(14) член 25 се изменя, както следва:

а) параграфи 1, 2 и 3 се заменят със следното:

„1. Инвестиционният посредник оценява пригодността или целесъобразността на съответните финансови инструменти или инвестиционни услуги или сделки, които ще бъдат препоръчани или поискани от неговия клиент или потенциален клиент, своевременно преди съответно i) предоставянето на инвестиционен съвет или управлението на портфейл или ii) изпълнението или получаването и предаването на нареждането. Всяка от тези оценки се определя въз основа на информацията за клиента или потенциалния клиент, получена от инвестиционния посредник, в съответствие с посочените по-долу изисквания.

Инвестиционният посредник гарантира, че целта на оценката за пригодност или целесъобразност е обяснена на клиента или потенциалния клиент, преди от него да бъде поискана каквато и да е информация. Клиентите и потенциалните клиенти се предупреждават за следните последствия:

- а) предоставянето на неточна или непълна информация се отразява отрицателно върху качеството на оценката, която трябва да бъде направена от инвестиционния посредник;
- б) липсата на информация не позволява на инвестиционния посредник да определи дали предвидената услуга или финансов инструмент са подходящи или целесъобразни за клиента и да пристъпи към препоръка или изпълнение на нареждането на клиента. Такова обяснение и предупреждение се предоставя в стандартизиран формат.

При поискване от непрофесионалния клиент инвестиционният посредник му предоставя доклад за информацията, събрана за целите на оценката на пригодността или целесъобразността. Такъв доклад се предоставя в стандартизиран формат.

ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на обяснението и предупреждението, посочени в параграф 1, втора алинея, както и на формата и съдържанието на доклада, посочен в параграф 1, трета алинея.

ЕОЦКП представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се предоставя правомощието да приема посочените по-горе в четвърта алинея от настоящия параграф регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

2. При спазване на втора алинея, когато инвестиционният посредник предоставя услуги за инвестиционни съвети или по управление на портфейл, той получава необходимата информация относно знанията и опита на клиента или потенциалния клиент в инвестиционната област, съответстваща на конкретния вид продукт или услуга **и на** финансовото състояние на този клиент, включително
 - **до степента, оповестена от клиента по искане на посредника,** състава на всички съществуващи портфейли,

- способността му да понася пълни или частични загуби,
- инвестиционните потребности и цели, включително предпочитания за устойчивост, ако има такива, и
- допустимото за него равнище на риск, за да може да препоръча на клиента или потенциалния клиент инвестиционните услуги или финансовите инструменти, които са подходящи за това лице и които по-специално съответстват на допустимото за него равнище на риск, способността му да понася загуби, **предпочитанията му във връзка с устойчивостта** и необходимост от диверсификация на портфейла.

Инвестиционните посредници информират клиентите, че съществуват различни видове инвестиционни съвети. Въз основа на тази информация клиентите могат да решат кой вид съвет желаят да получат.

Държавите членки гарантират, че в случаите, когато даден инвестиционен посредник предоставя инвестиционен съвет с препоръка за пакетна продажба на услуги или продукти съгласно член 24, параграф 11, всеки отделен компонент, както и пакетът като цяло е подходящ за клиента.

Когато инвестиционният посредник предоставя инвестиционни съвети или извършва управление на портфейл и тези услуги обхващат замяна на финансови инструменти, той получава необходимата информация за инвестициите на клиента и анализира разходите и ползите от замяната на финансовите инструменти. Когато предоставя инвестиционни съвети, инвестиционният посредник уведомява клиента дали ползата от замяната е по-голяма от свързаните с нея разходи.

3. Държавите членки гарантират, че когато инвестиционните посредници предоставят инвестиционни услуги, различни от тези, посочени в параграф 2, те искат от **непрофесионалния** клиент или потенциалния **непрофесионален** клиент да предостави информация за своите знания и опит в инвестиционната област, съответстваща на конкретния предлаган или търсен вид продукт или услуга, ■ за да може инвестиционният посредник да прецени дали планираните инвестиционни услуги или финансови инструменти са подходящи за клиента.

Когато се предвижда пакетна продажба на услуги или продукти съгласно член 24, параграф 11, при оценяването се разглежда дали пакетът като цяло е подходящ.

Когато инвестиционен посредник оцени въз основа на получената съгласно първа алинея информация, че продуктът или услугата не са подходящи за клиента или потенциалния клиент, инвестиционният посредник предупреждава клиента или потенциалния клиент. **Когато услугата се предоставя на непрофесионален клиент**, това предупреждение се предоставя в стандартизиран формат и се записва.

Инвестиционният посредник не извършва сделка, за която има предупреждение, че продуктът или услугата не са подходящи, освен ако клиентът поиска да я извърши въпреки това предупреждение. Вписва се както искането на клиента, така и приемането от страна на инвестиционния посредник.

ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти, за да определи формата и съдържанието на предупреждението **за непрофесионални клиенти**, посочено в трета алинея.

ЕОЦКП представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се предоставя правомощието да приеме регулаторни технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.“;

б) в параграф 4 се добавят следните алинеи:

ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти, за да определи формата и съдържанието на предупреждението **за непрофесионални клиенти**, посочено в първа алинея, буква в).

ЕОЦКП представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се предоставя правомощието да приеме регулаторни технически стандарти, както е посочено по-горе, в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.“;

в) в параграф 6, втора алинея се добавя следното изречение:

„Предоставянето на такова изявление се извършва достатъчно рано преди сключването на сделката, за да се гарантира, освен ако е указано друго, че клиентът има достатъчно време да го прегледа и при необходимост да получи допълнителна информация или разяснения от инвестиционния посредник.“;

г) параграф 8 се заменя със следното:

„8. На Комисията се предоставя правомощието да допълва настоящата директива, като приема делегирани актове съгласно член 89, с които да се гарантира, че инвестиционните посредници спазват изложените в параграфи 1–6 от настоящия член принципи при предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на техните клиенти, включително информацията, която трябва да бъде получена, когато се преценява дали услугите и финансовите инструменти са подходящи или уместни за техните клиенти, критериите за оценка на некомплексни финансови инструменти за целите на параграф 4, буква а), подточка vi) на настоящия член, съдържанието и формата на записите и споразуменията за предоставяне на услуги на клиенти и периодичните доклади пред клиентите за предоставените услуги. В тези делегирани актове се отчита следното:

- а) естеството на услугите, предлагани или предоставяни на клиента или потенциалния клиент, имайки предвид типа, предмета, обема, разходите, рисковете, сложността, цената и честотата на сделките;
- б) естеството на продуктите, които се предлагат или разглеждат, включително различните видове финансови инструменти;
- в) дали клиентът или потенциалният клиент е непрофесионален или професионален клиент или — в случая по параграф 6 — дали е определен като приемлива насрещна страна;

ва) критериите за оценяване на съответствието на финансовите продукти с предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта, и определяне на процедурите за персонализиране на предлагането на портфейл или инвестиционен продукт, за да се удовлетворят предпочитанията на клиента във връзка с устойчивостта.

(14a) В член 29а се добавя следният параграф:

„2а. Инвестиционните посредници, които предоставят инвестиционни услуги на професионални клиенти, имат право да се договорят с такива клиенти за ограничено прилагане на подробните изисквания по членове 24 и 24б. На инвестиционните посредници не е позволено да договарят такива ограничения по отношение на инвестиционни съвети или управление на портфейл, нито, независимо от предоставяната инвестиционна услуга, по отношение на финансови инструменти, които включват дериват.“;

(15) Член 30 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 първа алинея се заменя със следното:

Държавите членки гарантират, че инвестиционните посредници, лицензирани да изпълняват нареждания за сметка на клиенти, и/или да извършват търговия за собствена сметка, и/или да приемат и предават нареждания, могат да извършват или да сключват сделки с приемливи насрещни страни, без да са задължени да спазват член 16, параграф 3а, член 24, член 24б, членове 24в, 25, 27 и член 28, параграф 1, по отношение на тези сделки или по отношение на всяка допълнителна услуга, която е пряко свързана с тези сделки.;

б) в параграф 2 втора алинея се заменя със следното:

„Класифицирането като приемлива насрещна страна съгласно първа алинея не накърнява правото на тези субекти да искат, в обща форма или за всяка отделна сделка, да бъдат третирани като клиенти, за чиято дейност с инвестиционния посредник се прилагат членове 24, 24а, 24б, 24в, 25, 27 и 28.“

(16) вмъква се следният член 35а:

Отчитане на трансгранични дейности

1. Държавите членки изискват от инвестиционните посредници и кредитните институции, предоставящи инвестиционни услуги или дейности, да докладват ежегодно следната информация на компетентния орган на държавата членка по произход, когато предоставят **трансгранични услуги въз основа на свободата на предоставяне на услуги или свободата на установяване** на повече от 50 клиенти на трансгранична основа:
 - а) списъка на приемащите държави членки, в които инвестиционният посредник извършва дейност чрез свободата на предоставяне на услуги и дейности след уведомление съгласно член 34, параграф 2;
 - б) вида, обхвата и мащаба на предоставяните услуги и извършваните дейности във всяка държава членка чрез свободата на предоставяне на инвестиционни и допълнителни услуги и извършване на инвестиционни дейности;
 - в) за всяка държава членка общия брой и категориите клиенти, съответстващи на услугите и дейностите, посочени в буква б), и предоставени през съответния период, приключващ на 31 декември, и разбивка между професионални и непрофесионални клиенти;
 - г) броя на жалбите по член 75, получени от клиенти и заинтересовани страни във всяка държава членка;
 - д) вида на маркетинговите съобщения, използвани в държавите членки.

Компетентните органи съобщават на ЕОЦКП цялата информация, събрана от инвестиционните посредници.

2. ЕОЦКП създава електронна база данни, съдържаща събраната съгласно параграф 1 информация, която се предоставя на всички компетентни органи.
3. ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти относно подробностите за посочената в параграф 1 информация, която инвестиционните посредници трябва да докладват на компетентните органи.

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в

срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

4. ЕОЦКП разработва проекти на технически стандарти за изпълнение, в които се уточняват стандартите и форматите на данните, методите и начините на предаване, честотата и началната дата на отчитане на информацията.

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на технически стандарти за изпълнение в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се предоставя правомощието да приеме техническите стандарти за изпълнение в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

5. Въз основа на информацията, съобщена в съответствие с параграф 2, ЕОЦКП публикува всяка година доклад, съдържащ анонимизирани и обобщени статистически данни за предоставяните инвестиционни услуги и извършваните дейности в Съюза чрез свободата на предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности, както и анализ на тенденциите.“.

(17) Член 69, параграф 2 се изменя, както следва:

-а) *вмъква се следната буква:*

„ба) редовно проверяват съответствието на качествени и количествените характеристики на финансовия инструмент на пазара със съответните референтни показатели и при необходимост предприемат корективни действия в съответствие с член 69а;“;

а) вмъква се следната буква ва):

„ва) правомощие да извършват дейности по тайно пазаруване;“;

б) вмъква се следната буква ка):

„ка) правомощие да спират или забраняват за максимален срок от една година маркетинговите съобщения или практики, използвани от инвестиционен посредник в тяхната държава членка, когато има основателни причини да се смята, че настоящата директива или Регламент (ЕС) № 600/2014 са били нарушени.“;

в) добавят се следните букви х) и ц):

„х) правомощие да предприемат всички необходими мерки, включително при поискване от трета страна или друг публичен орган да приложи такива мерки, независимо дали временно или постоянно, за да:

i) премахват съдържание или да ограничават достъпа до онлайн интерфейс или да разпоредят изрично посочване на предупреждение до клиентите при достъпа до онлайн интерфейс;

ii) разпореждат на доставчик на хостинг услуги да премахне, блокира или ограничи достъпа до онлайн интерфейс;

iii) разпореждат на регистрите на домейни или на регистраторите да заличат напълно квалифицирано име на домейн и да позволят на съответния компетентен орган да го регистрира;

ц) правомощието да налагат използването на предупреждения за рискове от страна на инвестиционните посредници в информационните материали, включително в маркетинговите съобщения, **предоставени или станали достъпни за непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти**, свързани с особено рискови **или комплексни** финансови инструменти, когато тези инструменти биха могли да представляват сериозна заплаха за защитата на инвеститорите.“;

ца) правомощие да използват техники и инструменти за извличане на информация от уеб страници (уеб скрапинг) за събиране на онлайн данни за целите на мониторинга, надзора, откриването и разследването;“;

г) добавят се следните алинеи:

„Когато използва правомощията по буква ка), компетентният орган уведомява ЕОЦКП. Когато такива практики или съобщения се използват в повече от една държава членка, ЕОЦКП, по искане на поне един компетентен орган, координира действията, предприети от компетентните органи съгласно буква ка).

Прилагането и упражняването на посочените в настоящия параграф правомощия са пропорционални и в съответствие с правото на Съюза и националното право,

включително с приложимите процесуални гаранции и принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз. Мерките за разследване и правоприлагане, приети съгласно настоящата директива, трябва да съответстват на естеството и цялостната действителна или вероятна вреда от нарушението.“.

(17a) вмъква се следният член:

„Член 69a

Референтните показатели като инструмент за надзор

1. В съответствие с член 16-а ЕОЦКП, въз основа на проучване в сектора и след консултация с ЕОЗППО и националните компетентни органи, разработва, когато е целесъобразно, общи европейски референтни показатели за групи от сравними финансови инструменти, създадени и разпространявани в повече от една държава членка. Референтните показатели представляват референтни точки за сравними групи инвестиционни продукти и се използват от националните компетентни органи за извършване на оценка на качествените и количествените характеристики на инвестиционните продукти, създадени или разпространявани от инвестиционните посредници.

ЕОЦКП редовно актуализира тези референтни показатели, като взема предвид развитието на пазара.

В специфични случаи, когато съществуват национални особености, които оказват пряко въздействие върху основните характеристики на продукта, като например разходите, резултатите и качествените ползи, те се вземат предвид. За тази цел националните компетентни органи съобщават тези данни на ЕОЦКП и предоставят насоки за начина, по който тези характеристики засягат референтните показатели, включително като предоставят набор от въздействия, които тези характеристики на продукта оказват върху спазването на референтните показатели.

Когато инвестиционният продукт се произвежда и разпространява само в една държава членка, за този продукт се прилагат националните референтни показатели, разработени от националния компетентен орган на тази държава членка. ЕОЦКП, след консултация с ЕОЗППО, разработва проекти на регулаторни технически стандарти относно разработването на национални референтни показатели, за да се гарантира

хармонизиран подход в рамките на Съюза, и периодично актуализира тези стандарти.

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в срок до [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

На Комисията се делегират правомощия за приемане на посочените в четвърта алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с процедурата, предвидена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010;

2. Референтните показатели, посочени в параграф 1, служат единствено като надзорен инструмент за националните компетентни органи, за да се улесни идентифицирането на потенциалните отклонения между инвестиционните продукти на пазара въз основа на основан на риска подход и да им се даде възможност да извършват допълнителни проучвания, когато е необходимо.

За тази цел националните компетентни органи могат да участват в сътрудничество с частния сектор, за да подкрепят усилията си за скрининг на пазара.

Когато използват това правомощие, националните компетентни органи редовно проверяват инвестиционните продукти на пазара и ги сравняват със съответните референтни показатели. Ако установят продукти, които се отклоняват от референтния показател, те могат да изискат от инвестиционния посредник да предостави обяснение за това отклонение и ако считат, че обяснението надлежно обосновава отклонението, те приключват проучването си с положителна оценка.

Ако обаче сметат, че обяснението не оправдава надлежно отклонението от референтния показател, те могат да изискат от инвестиционния посредник да коригира подхода си и да спазва изискванията за управление на продуктите по член 16-а, за да предостави на потребителя планираните качествени и количествени характеристики на съответния инвестиционен продукт. Ако

дружеството внесе тези корекции, националните компетентни органи приключват разследването с положителна оценка.

Когато инвестиционен посредник не предостави обяснение или обяснението не обосновава надлежно отклонението на продукта от референтния показател и дружеството не приведе качествените и количествените характеристики на продукта в съответствие със съответния референтен показател, националните компетентни органи могат да изискат от инвестиционния посредник, като крайна мярка, да изтегли този продукт от пазара, ако е необходимо.“;

(18) В член 70, параграф 3, буква а) се добавят следните подточки xxxvii)—xxxxii):

‘(xxxvii) член 16-а, параграфи 1—8;

xxxviii) член 24, параграфи 5а—5в и параграф 11а;

xxxix) член 24а, параграфи 1, 2, 6 и 7;

xxxx) член 24б, параграфи 1, 3 и 4;

xxxxi) член 24в, параграфи 1—5 и 7;

xxxxii) член 35а, параграф 1;“.

(19) В член 73 параграф 1 се изменя, както следва:

а) първа алинея се заменя със следното:

„Държавите членки гарантират, че компетентните органи създават ефективни механизми, с които да се предостави възможност за подаването на сигнали до компетентните органи за потенциални или действителни нарушения на Регламент (ЕС) № 600/2014 и на националните разпоредби, приети в изпълнение на настоящата директива, включително от страна на посредници, които не са надлежно оправомощени съгласно настоящата директива.“;

б) във втора алинея буква а) се заменя със следното:

„а) специфични процедури за получаване на сигнали за потенциални или действителни нарушения и тяхното проследяване, включително установяване на сигурни канали за комуникация за тези сигнали. Тези процедури включват също така

създаването — на първа страница на уебсайта на всеки компетентен орган — на електронна препратка към несложен формуляр за подаване на сигнал, който позволява на всяко лице да докладва за потенциални или действителни нарушения на правото на Съюза или на националното право. Държавите членки изискват от компетентните органи да анализират без необосновано забавяне всички сигнали, подадени чрез този формуляр;“.

(20) Член 86 се изменя, както следва:

а) Параграф 1 се заменя със следното:

„1. Когато компетентният орган на приемащата държава членка (за целите на настоящия член „органът инициатор“) има ясни и очевидни причини да счита, че инвестиционен посредник, който действа на неговата територия, нарушава при свободата на предоставяне на услугите задълженията, произтичащи от разпоредбите, приети съгласно настоящата директива, или че инвестиционен посредник, който има клон на неговата територия, нарушава задълженията, произтичащи от разпоредбите, приети съгласно настоящата директива, които не дават правомощия на компетентния орган на приемащата държава членка, той представя тези констатации на компетентния орган на държавата членка по произход.

Информацията за такова представяне се предава на ЕОЦКП. ЕОЦКП предава тази информация на компетентните органи на всички други приемащи държави членки, в които инвестиционният посредник предоставя инвестиционни услуги или извършва дейности.

Компетентният орган на държавата членка по произход, без необосновано забавяне и най-късно 30 работни дни след като органът инициатор е представил своите констатации, предприема необходимите мерки или започва необходимия административен процес, целящ предприемането на такива мерки.

Компетентният орган на държавата членка по произход съобщава цялата необходима информация за всяка предприета мярка на органа инициатор, както и на ЕОЦКП и на компетентните органи на всички други държави членки, на чиято територия инвестиционният посредник извършва дейност.

Ако въпреки мерките, предприети от компетентния орган на държавата членка по произход, или тъй като тези мерки са неподходящи, или ако не е предприета никаква мярка, инвестиционният посредник продължава да действа по начин, който несъмнено е във вреда на интересите на инвеститорите на приемащата държава членка или за нормалното функциониране на пазарите, се прилага следното:

- а) след като информира компетентния орган на държавата членка по произход, компетентният орган на приемащата държава членка предприема всички подходящи мерки, необходими за защита на инвеститорите и за правилното функциониране на пазарите, като те включват възможността за предотвратяване на извършването от инвестиционните посредници — нарушители на всякакви последващи сделки на техните територии. Комисията и ЕОЦКП се информират за тези мерки без необосновано забавяне, както и всички компетентни органи на приемащите държави членки, в които инвестиционният посредник — нарушител, извършва дейност; както и че
 - б) компетентният орган на приемащата държава членка може да отнесе въпроса до ЕОЦКП, който може да предприеме действия в съответствие с правомощията, които са му предоставени съгласно член 19 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.“;
- б) вмъкват се следните параграфи 1а и 1б:
- „1а. Когато органът инициатор е предприел предпазни мерки срещу инвестиционен посредник — нарушител, съгласно параграф 1, компетентният орган на всяка друга приемаща държава членка може, когато същият инвестиционен посредник предизвиква опасения или нарушения, които са много сходни или идентични с тези, посочени в констатациите на органа инициатор, да приеме много сходни или идентични мерки по отношение на този посредник, при условие че този компетентен орган също има основателни причини да смята, че подобно нарушение е извършено на неговата територия.

Компетентният орган на тази друга приемаща държава членка може да

направи това, без предварително да представи констатациите на компетентния орган на държавата членка по произход, но информира компетентния орган на държавата членка по произход най-малко пет работни дни преди да предприеме такива предпазни мерки.

Комисията, ЕОЦКП и всички компетентни органи на приемащите държави членки, в които инвестиционният посредник — нарушител, извършва дейност, се информират за тези мерки без необосновано забавяне.

16. Когато в рамките на 12 месеца един или повече компетентни органи на приемащи държави членки са предприели мерки съгласно параграф 1, четвърта алинея, буква а) по отношение на един или повече инвестиционни посредници с една и съща държава членка по произход или ако държава членка по произход не е съгласна с констатациите на приемаща държава членка, ЕОЦКП може да създаде платформа за сътрудничество в съответствие с член 87а.“.

(21) Въмква се следният член 87а:

„Член 87а

Платформи за сътрудничество

1. ЕОЦКП може, в случай на основателни опасения във връзка с отрицателни последици за инвеститорите, по своя собствена инициатива или по искане на един или повече компетентни органи, да създаде и да координира платформа за сътрудничество за укрепване на обмена на информация и за засилено сътрудничество между съответните надзорни органи, когато инвестиционен посредник извършва или възнамерява да извършва дейности, които се основават на свободата на предоставяне на услуги или на свободата на установяване, и когато тези дейности са от значение по отношение на пазара на приемащата държава членка. Ако платформата за сътрудничество е създадена по искане на компетентен орган, този компетентен орган уведомява компетентния орган на държавата членка по произход за своите основателни опасения относно отрицателното въздействие върху инвеститорите.

2. Параграф 1 не засяга правото на съответните надзорни органи да създадат платформа за сътрудничество, когато всички те са съгласни с това.
3. Създаването на платформа за сътрудничество съгласно параграфи 1 и 2 не засяга мандата за упражняване на надзор, предоставен на надзорните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка съгласно настоящата директива.
4. Без да се засяга член 35 от Регламент (ЕС) № 1095/2010, по искане на ЕОЦКП съответните компетентни органи предоставят своевременно цялата необходима информация.
5. Когато два или повече компетентни органа в рамките на платформа за сътрудничество не са съгласни относно процедурата или съдържанието на действие, което трябва да бъде предприето, или бездействието, ЕОЦКП може, по искане на всеки съответен компетентен орган или по своя собствена инициатива, да съдейства на компетентните органи при постигането на споразумение в съответствие с член 19, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.
6. В случай на несъгласие в рамките на платформата и когато има сериозни опасения за отрицателни последици за инвеститорите или за съдържанието на действието, което трябва да бъде предприето, или бездействието, по отношение на инвестиционен посредник, ЕОЦКП може **да реши да започне и координира съвместни проверки на място**. **ЕОЦКП** приканва компетентния орган на държавата членка по произход, **както и други съответни** компетентни органи **от платформата за сътрудничество да участват в такава** съвместна проверка на място .“.

(22) Въмъква се следният дял VIa:

„ДЯЛ VIa

ФИНАНСОВО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 88a

Финансово образование на непрофесионални клиенти и потенциални непрофесионални клиенти

1. Държавите членки *определят и изпълняват информационни и образователни дейности, за да насърчават и повишават образованието и знанията на потребителите* във връзка с отговорното инвестиране, когато имат достъп до инвестиционни услуги или допълнителни услуги.

Държавите членки вземат предвид приноса на националните компетентни органи, университетите и съответните заинтересовани страни при разработването на образователните инструменти, за да насърчат финансовата грамотност. В това отношение държавите членки разглеждат надлежно възможността да въведат задължително учебно съдържание в своите национални училищни програми.

Държавите членки създават програми за финансиране на организации на потребителите, независими инвеститори или организации на заинтересованите страни, които подпомагат образованието на непрофесионалните клиенти и потенциалните непрофесионални клиенти във връзка с отговорното инвестиране, когато имат достъп до инвестиционни услуги или допълнителни услуги.

1а. *Националните компетентни органи се ангажират в диалог и по собствена инициатива извършват партньорски проверки, за да оценят приложимостта на най-добрите практики за националната си система.*

1б. *Комисията, в сътрудничество с Европейските надзорни органи (ЕНО), Европейската инвестиционна банка и Европейската централна банка:*

- а) улеснява сътрудничеството и обмена на най-добри практики между държавите членки и заинтересованите страни, действащи в образованието и финансите;*
- б) установява ясни цели за финансова грамотност;*
- в) създава платформа за финансово образование и грамотност, която се състои от представители на:*
 - Европейската централна банка;*
 - Европейската инвестиционна банка;*

– ЕНО;

всяка държава членка в секторите „образование“ и „финанси“,
определени от националните компетентни органи;

– европейски и национални сдружения на потребителите.

– Европейски федерации на финансовия сектор.

Международни организации и други публични и частни заинтересовани страни може да бъдат канени на ad hoc принцип.

Платформата се председателства от Комисията. Представителите се назначават за мандат от две години с възможност за подновяване.

Държавите членки насърчават и предприемат мерки за развитието на умения за финансова грамотност.

В срок до ... [СП: да се въведе датата = 12 месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение] и на всеки три години след това държавите членки докладват на Комисията относно прилагането на параграф 1. Комисията издава насоки относно обхвата на тези доклади.

В срок до [СП: да се въведе датата = 12 месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение] и на всеки пет години след това Комисията представя доклад до Европейския парламент и Съвета относно изпълнението на мерки във връзка с параграф 1, като очертава най-добрите практики, възможностите за развитие, както и наблюдаваното развитие и резултатите между всеки доклад.

1в. Държавите членки се насърчават да:

а) се координират и да си сътрудничат по въпроси, свързани с финансовото образование на равнището на Съюза, като например чрез използването на отворените методи на координация и съвместен обмен на най-добри практики между финансовите министри от Съюза и министрите на образованието от Съюза, както и с други институции на Съюза;

б) популяризират финансовото образование и обучение,

включително чрез възможности за учене през целия живот на национално равнище, като например публично-частни партньорства и чрез програми за наставничество.

Комисията и държавите членки имат за цел засилване на сътрудничеството в сферата на финансовото образование в рамките на европейското пространство за образование, като например чрез инициативата „Академия за учители по линия на „Еразъм+“. Държавите членки се насърчават да използват съществуващите инструменти и програми на ЕС за финансиране на равнището на ЕС и на национално равнище, за да насърчават, подкрепят и да дават възможност за финансово образование и обучение и за да гарантират взаимното признаване на дипломите в целия Съюз.

Член 88б

Финансово образование и маркетингови съобщения

Материали за финансово образование, които имат за цел да подпомогнат финансовата грамотност на физическите лица, като им дадат възможност да придобият финансови умения, и които не насърчават пряко или не подтикват към инвестиране в един или няколко финансови инструмента или категории от тях, или в конкретни инвестиционни услуги, не се считат за маркетингово съобщение за целите на настоящата директива.“

(23) Член 89 се заменя със следното:

- „1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Делегирането на правомощия, посочено в член 2, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, точка 2, втора алинея, член 4, параграф 2, член 13, параграф 1, член 16, параграф 12, член 16-а, параграфи 11 и 12, член 23, параграф 4, член 24, параграфи 5в и 13, член 24б, параграф 2, член 24в, параграф 8, член 24г, параграф 2, член 25, параграф 8, член 27, параграф 9, член 28, параграф 3, член 30, параграф 5, член 31, параграф 4, член 32, параграф 4, член 33, параграф 8, член 35а, параграф 3, член 35а, параграф 4, член 52, параграф 4, член 54, параграф 4, член 58, параграф 6, член 64, параграф 7, член

65, параграф 7 и член 79, параграф 8 се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 2 юли 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 2, параграфи 3 и 4, член 4, параграф 1, точка 2, втора алинея, член 4, параграф 2, член 13, параграф 1, член 16, параграф 12, член 16-а, параграфи 11 и 12, член 23, параграф 4, член 24, параграфи 5в и 13, член 24б, параграф 2, член 24в, параграф 8, член 24г, параграф 2, член 25, параграф 8, член 27, параграф 9, член 28, параграф 3, член 30, параграф 5, член 31, параграф 4, член 32, параграф 4, член 33, параграф 8, член 35а, параграфи 3 и 4, член 52, параграф 4, член 54, параграф 4, член 58, параграф 6, член 64, параграф 7, член 65, параграф 7 и член 79, параграф 8 може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 година.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 2, параграф 3 и 4, член 4, параграф 1, точка 2, втора алинея, член 4, параграф 2, член 13, параграф 1, член 16, параграф 12, член 16-а, параграфи 11 и 12, член 23, параграф 4, член 24, параграфи 5в и 13, член 24б, параграф 2, член 24в, параграф 8, член 24г, параграф 2, член 25, параграф 8, член 27, параграф 9, член 28, параграф 3, член 30, параграф 5, член 31, параграф 4, член 32, параграф 4, член 33, параграф 8, член 35а, параграфи 3 и 4, член 52, параграф 4, член 54, параграф 4, член 58, параграф 6, член 64, параграф 7, член 65, параграф 7 и член 79, параграф 8) влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след уведомяването на Европейския парламент и Съвета за акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят

възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“.

(23a) В член 90 се добавя параграф 5:

„5. В срок до ... [пет години след влизането в сила на настоящата директива] Комисията изготвя доклад, след консултация с ЕОЦКП и националните компетентни органи, за оценка на това дали доставчиците на финансови и нефинансови пазарни данни следва да бъдат включени в обхвата на настоящата директива. Комисията взема предвид развитието на пазара и съответните сведения, с които разполага. Докладът оценява по-специално:

- а) развитието на броя и разнообразието на доставчиците на финансови и нефинансови пазарни данни;**
- б) адекватността на изискванията за това доставчиците на финансови и нефинансови пазарни данни, установени извън Съюза, да извършват дейност в Съюза;**
- в) функционирането на пазара на доставчиците на финансови и нефинансови пазарни данни в Съюза, включително потенциалните конфликти на интереси, и надзора върху него от страна на ЕОЦКП.**

Когато Комисията счете за целесъобразно, докладът се придружава от законодателно предложение за изменение на настоящата директива.“;

(24) Приложение II се изменя в съответствие с посоченото в приложение I към настоящата директива.

(25) Приложение V се изменя в съответствие с посоченото в приложение II към настоящата директива.

Член 2

Изменения на Директива (ЕС) 2016/97

Директива (ЕС) 2016/97 се изменя, както следва:

(-1) В член 1, параграф 6 първа и втора алинея се заменят със следния текст:

„Без да се засягат вътрешногруповите отношения, при които застрахователен или

презастрахователен посредник, установен в трета държава, извършва дейност по разпространение на застрахователни или презастрахователни продукти от името на регистриран в Съюза застрахователен или презастрахователен посредник, като действа от негово име или има тесни връзки с такъв застрахователен или презастрахователен посредник от трета държава, държавите членки изискват застрахователните или презастрахователните посредници, регистрирани в трета държава, да открият клон на тяхна територия и да подадат заявление за регистрация в съответствие с член 3, за да започнат и извършват дейности по разпространение на застрахователни или презастрахователни продукти в съответната държава съгласно посоченото в член 2, параграф 1, точки 1 и 2. По отношение на вътрешногруповите отношения държавите членки гарантират, че на регистриран застрахователен или презастрахователен посредник, който действа от името на или има тесни връзки със застрахователен или презастрахователен посредник в трета държава, който не може да докаже пред компетентния орган на държавата членка по произход:

- а) по време на процеса на регистрация съгласно член 3 или въз основа на редовна проверка на валидността на регистрацията съгласно член 3, параграф 4, пета алинея, че има подходяща степен на корпоративна същност в тази държава членка, а именно че притежава съответните знания и умения, за да изпълнява задачите и задълженията си адекватно в съответствие с член 3, параграф 4, четвърта алинея и член 10, параграф 1, не се позволява да започне и извършва дейности по разпространение на застрахователни продукти в тази държава членка по смисъла на член 2, параграф 1, точка 1, или ако той вече е регистриран в тази държава членка, ще бъде заличен от регистъра в съответствие с член 3, параграф 4, шеста алинея; и*
- б) без да се засягат ситуации, при които е доказана подходяща степен на корпоративна същност пред компетентния орган на държавата членка по произход съгласно подточка i), откриването на клон на застрахователен или презастрахователен посредник, установен в трета държава, с основна цел предлагане на дейност по разпространение на застрахователни или презастрахователни продукти.“;*

(1) В член 2 параграф 1 се изменя, както следва:

- а) в точка 4) буква в) се заменя със следното:
- „в) съответните застрахователни продукти не покриват животозастрахователни рискове или свързани с отговорност рискове, с изключение на покриване на свързани с отговорност рискове, които допълват стоката или услугата, които посредникът предлага като основна дейност по занятие;“;
- б) точка 8 се заменя със следното:
- „8) „разпространител на застрахователни продукти“ означава всеки застрахователен посредник, всеки посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, или всяко застрахователно предприятие, което се занимава с дейности по разпространение на застрахователни продукти;“;
- в) добавят се следните точки 19—22:
- „(19) „електронен формат“ означава всеки траен носител, който не е хартиен;
- (20) „маркетингово съобщение“ означава всяко оповестяване на информация, различно от оповестяване, изисквано от правото на Съюза или националното право, или различно от финансов образователен материал, посочен в член 16б, което пряко или непряко популяризира застрахователни продукти или пряко или непряко подтиква към инвестиции в основаващи се на застраховане инвестиционни продукти и което се извършва:
- а) от застрахователно предприятие или застрахователен посредник, или от трета страна, която получава възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация от такова застрахователно предприятие или застрахователен посредник;
 - б) за физически или юридически лица;
 - в) под всякаква форма и с всякакви средства;
- (20а) „финансов инфлуенсър“ означава физическо или юридическо лице, което въз основа на популярността си упражнява търговско влияние с цел да съобщава на обществеността по електронен път и срещу всякакъв вид възнаграждение по смисъла на член 2, точка 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 съдържание, насочено към пряко или непряко популяризиране***

на финансови продукти или договори;

(21) „маркетингова практика“ означава всяка стратегия, използване на инструмент или техника, прилагани от застрахователно предприятие или застрахователен посредник, или от която и да било трета страна, която получава възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация от такова застрахователно предприятие или застрахователен посредник, с цел:

- а) пряко или непряко разпространение на маркетингови съобщения;
- б) ускоряване или подобряване на обхвата и ефективността на маркетинговите съобщения;
- в) популяризиране по какъвто и да е начин на застрахователните предприятия, застрахователните посредници или застрахователните продукти;

(22) „онлайн интерфейс“ означава всеки софтуер, включително уебсайт, част от уебсайт или приложение, **включително мобилно приложение.**“;

(2) Член 3 се изменя, както следва:

-а) в параграф 4 четвърта алинея се заменя със следното:

„Държавите членки по произход гарантират, че регистрацията на застрахователните посредници, презастрахователните посредници и посредниците, предлагащи застрахователни продукти като допълнителна дейност, зависи от изпълнението на съответните изисквания, определени в член 10, включително изискването застрахователен или презастрахователен посредник да има подходяща степен на корпоративна същност по отношение на вътрешногруповите отношения с клон на регистриран в трета държава застрахователен или презастрахователен посредник, в съответствие с член 1, параграф 6.“;

а) в параграф 4, шеста алинея второто изречение се заменя със следното:

„Когато това е приложимо, държавата членка по произход на посредника незабавно уведомява приемащата го държава членка за заличаването.“;

б) в параграф 5 се добавя следната алинея:

„Когато регистрацията е отказана или когато застрахователен или презастрахователен посредник или посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, е заличен от регистъра, компетентният орган съобщава решението си на заявителя или на съответния застрахователен или презастрахователен посредник или посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, в добре обоснован документ и информира ЕОЗППО за причините за този отказ за регистрацията или заличаване от регистъра.“;

в) вмъква се следният параграф 5а:

„5а. ЕОЗППО изготвя и предоставя на компетентните органи списък на всички застрахователни, презастрахователни посредници или на посредници, предлагащи застрахователни продукти като допълнителна дейност, чиято регистрацията е била отказана или които са били заличени от регистъра от компетентен орган.

Списъкът, посочен в първа алинея, съдържа, когато е приложимо, информация за услугите или дейностите, за които всеки застрахователен или презастрахователен посредник или посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, е поискал регистрацията, както и причините за отказ на регистрацията или заличаване от регистъра, и се актуализира редовно.“.

г) *в параграф 7 се добавят следните алинеи:*

„Държавите членки гарантират, че компетентните органи запазват целостта на вътрешния пазар, когато вземат решение да разрешат или да откажат регистрацията на застрахователен посредник, презастрахователен посредник или на посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, който е юридическо лице.

Когато застрахователен посредник или посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, който е юридическо лице, има главно управление в същата държава членка, в която е регистрирано седалището му, но предоставя или извършва

инвестиционни дейности единствено в други държави членки, държавите членки изискват застрахователният посредник или посредникът, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, да е достатъчно запознат със свързаните с риска изисквания и с правните изисквания, на които подлежи той самият или неговите клиенти, и да действа по начин, който спазва правото на Съюза и принципите на вътрешния пазар, като се въздържа от налагане на ограничения върху предприятия, предоставящи трансгранични услуги, в съответствие с тези принципи.

Държавите членки изискват компетентният орган на държавата членка по произход да си сътрудничи с компетентния орган на приемащата държава членка при оценката на изпълнението на първата алинея.“;

(3) Член 5 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Компетентен орган на приемащата държава членка, който има **основателна** причина да счита, че даден застрахователен посредник, презастрахователен посредник или посредник, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, който действа на нейна територия по силата на свободата на предоставяне на услуги, нарушава задълженията, произтичащи от разпоредбите, приети съгласно настоящата директива, информира за това компетентния орган на държавата членка по произход **без неоправдано забавяне**.

Компетентният орган на приемащата държава членка информира ЕОЗППО за факта, че е информирал държавата членка по произход за своите съображения. ЕОЗППО изпраща тази информация на компетентните органи на всички останали приемащи държави членки, в които застрахователният или презастрахователният посредник или посредникът, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, действа в рамките на свободата на предоставяне на услуги.

След като направи оценка на информацията, получена в съответствие с първата

алинея, компетентният орган на държавата членка по произход, когато е приложимо, предприема подходящи мерки за коригиране на ситуацията при първа възможност и най-късно 30 работни дни след получаване на съобщението от компетентния орган на приемащата държава членка. Компетентният орган на държавата членка по произход уведомява компетентния орган на приемащата държава членка за всички предприети мерки. Компетентният орган на държавата членка по произход съобщава на компетентния орган на приемащата държава членка и на компетентните органи на всички други държави членки, на чиято територия застрахователният или презастрахователният посредник или посредникът, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, действа в рамките на свободата на предоставяне на услуги, цялата съответна информация относно предприетата мярка.

Ако въпреки мерките, предприети от компетентния орган на държавата членка по произход, или поради факта, че тези мерки са се оказали неподходящи или недостатъчни, застрахователният посредник, презастрахователният посредник или посредникът, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, продължава да действа по начин, който очевидно вреди в голям мащаб на интересите на потребителите в приемащата държава членка или на правилното функциониране на пазарите на застрахователни и презастрахователни продукти, компетентният орган на приемащата държава членка може, след като е информирал компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме подходящи мерки за предотвратяване на по-нататъшни нередности, включително, доколкото това е строго необходимо, като попречи на посредника да продължава да извършва нова стопанска дейност на територията на приемащата държава членка.“;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„Компетентните органи на приемащата държава членка съобщават на застрахователния посредник, презастрахователния посредник или посредника, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, всички мерки, приети по параграфи 1 и 2, в добре мотивиран документ и тези мерки се нотифицират на компетентния орган на държавата членка по произход без необосновано забавяне. Компетентният орган на приемащата държава членка също така нотифицира тези мерки на Комисията, ЕОЗППО и компетентните органи на приемащите държави

членки, в които застрахователният, презастрахователният посредник или посредникът, предлагащ застрахователни продукти като допълнителна дейност, действа в рамките на свободата на предоставяне на услуги.“;

в) добавя се следният параграф 4:

„4. Когато в рамките на 12 месеца два или повече компетентни органа на приемащи държави членки са предприели мерки съгласно параграф 1 по отношение на един или повече застрахователни, презастрахователни посредници или посредници, предлагащи застрахователни продукти като допълнителна дейност, с една и съща държава членка по произход или ако държава членка по произход не е съгласна с констатациите на приемаща държава членка, ЕОЗППО може да създаде платформа за сътрудничество в съответствие с член 12б.“.

(4) Въмква се следният член 9а:

„Член 9а

Отчитане на трансгранични дейности

1. Държавите членки изискват от разпространителите на застрахователни продукти, да докладват ежегодно следната информация на компетентния орган на държавата членка по произход, когато извършват **трансгранични** дейности **съгласно свободата на предоставяне на услуги или свободата на установяване** за повече от 50 клиенти на трансгранична основа:

- а) списък на приемащите държави членки, в които разпространителят на застрахователни продукти действа по силата на свободата на предоставяне на услуги или свободата на установяване;
- б) мащаба и обхвата на дейностите по разпространение на застрахователни продукти, извършвани във всяка ■ държава членка;
- в) вида на застрахователните продукти, разпространявани във всяка ■ държава членка;
- г) за всяка ■ държава членка — общия брой клиенти за съответния период, приключващ на 31 декември;

- д) броя на жалбите, получени от клиенти и заинтересовани страни във всяка държава членка.

Компетентните органи съобщават на ЕОЗППО цялата информация, докладвана от разпространителите на застрахователни продукти съгласно първа алинея.

2. ЕОЗППО създава електронна база данни, съдържаща информацията, докладвана съгласно втора алинея от параграф 1. Тази база данни се предоставя на всички компетентни органи.

3. ЕОЗППО разработва проекти на регулаторни технически стандарти относно подробностите за информацията, посочена в параграф 1.

ЕОЗППО представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти по първа алинея в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.

4. ЕОЗППО разработва проекти на технически стандарти за изпълнение, в които се уточняват стандартите и форматите на данните, методите и начините на предаване, честотата и началната дата на отчитане на информацията съгласно параграф 1.

ЕОЗППО представя на Комисията тези проекти на технически стандарти за изпълнение в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

На Комисията се предоставя правомощието да приеме техническите стандарти за изпълнение по първа алинея в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.

5. Въз основа на информацията, съобщена в съответствие с параграф 2, ЕОЗППО публикува всяка година доклад, съдържащ анонимизирани и обобщени статистически данни за дейностите по разпространение на застрахователни продукти, извършвани в Съюза чрез свободата на предоставяне на услуги, както и анализ на тенденциите.“

- (5) Член 10 се изменя, както следва:

- а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки по произход гарантират, че разпространителите на

застрахователни и презастрахователни продукти и служителите на застрахователните и презастрахователните предприятия, извършващи дейност по разпространение на застрахователни или презастрахователни продукти, притежават необходимите знания и компетентност, за да изпълняват задачите и задълженията си адекватно.

В контекста на вътрешногруповите отношения с клон на регистриран застрахователен или презастрахователен посредник в трета държава, компетентният орган на държавата членка по произход оценява дали регистрираният застрахователен или презастрахователен посредник има необходимата степен на корпоративна същност в държавата членка по произход в съответствие с член 1, параграф 6, като проучи дали застрахователният или презастрахователният посредник, включително неговите служители, когато застрахователният или презастрахователният посредник е юридическо лице, притежава съответните знания и умения, за да изпълнява задачите и задълженията си адекватно“;

б) параграф 2 се изменя, както следва:

і) първа, втора и трета алинея се заменят със следното:

„Държавите членки по произход гарантират, че застрахователните и презастрахователните посредници, служителите на застрахователните и презастрахователните предприятия и служителите на застрахователните и презастрахователните посредници поддържат и актуализират своите знания и компетентност чрез редовно професионално развитие и обучение, включително специално обучение, когато застрахователните или презастрахователните предприятия и посредници предлагат нови застрахователни продукти или услуги.

За целите на първа алинея държавите членки по произход въвеждат и публикуват механизми за ефективен контрол и оценка на знанията и компетентността на застрахователните и презастрахователните посредници и на служителите на застрахователните и презастрахователните предприятия, както и на служителите на застрахователните и презастрахователните посредници,

както е посочено в приложение I, въз основа на поне 15 часа професионално обучение или развитие през всяка година, **в работно време**, като се отчита естеството на продаваните продукти, типът разпространител, ролята, която те изпълняват, и дейността, осъществявана в рамките на разпространителя на застрахователни или презастрахователни продукти. **Механизмите определят по-специално в кои случаи от служител или посредник се изискват допълнителни часове професионално обучение и развитие, надхвърлящи минималния брой от 15 часа годишно, въз основа на оценка на знанията и компетентността.** **Националните компетентни органи разпределят подходящ брой часове професионално обучение за служителите на застрахователните и презастрахователните предприятия и застрахователните и презастрахователните посредници, които предоставят съвети относно основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, за придобиване на минимални необходими познания относно концепцията за устойчиви инвестиции, допринасящи за екологични или социални цели, включително как да се отчитат и интегрират факторите на устойчивост и предпочитанията на клиентите във връзка с устойчивостта в процесите по предоставяне на съвети.**

За малките посредници, които разпространяват както финансови инструменти, така и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, държавите членки могат да предвидят специфични изисквания по отношение на броя на часовете професионално обучение.

Държавите членки по произход изискват съответствието с критериите, посочени в приложение I, както и ежегодното успешно завършване на постоянното професионално обучение и развитие, да се доказват със сертификат **или всеки друг документ, признат от Съюза или от държава членка.**“;

ii) добавя се следната алинея:

„На Комисията се предоставя правомощието да изменя настоящата директива

чрез приемане на делегирани актове в съответствие с член 38, за да преразглежда, когато е необходимо, изискванията, посочени в приложение I.“;

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Застрахователните и презастрахователните посредници трябва да притежават застраховка „Професионална отговорност“ за цялата територия на Съюза или друга сравнима гаранция срещу отговорност за вреди, настъпили от проявена професионална небрежност, със застрахователна сума не по-малко от **1 564 610 EUR** за претенциите по всяко застрахователно събитие и съвкупно **2 315 610 EUR** годишно за претенциите по всички застрахователни събития, освен ако такава застраховка или сравнима друга гаранция вече е осигурена от застрахователно предприятие, презастрахователно предприятие или друго предприятие, за чиято сметка действа застрахователният или презастрахователният посредник или от чието име застрахователният или презастрахователният посредник е оправомощен да действа, или ако такава предприятие е поело пълната отговорност за действията на посредника.“;

г) в параграф 6 буква б) се заменя със следното:

„б) изискване посредникът да има финансов капацитет, възлизащ по всяко време на 4% от сумата на получените годишни застрахователни премии, но не по-малко от 18 750 **EUR**.“.

(6) В член 12, параграф 3 се добавят следните алинеи:

„Правомощията, посочени в първо изречение от първата алинея, включват:

- а) правомощие на достъп до всякакви документи или други данни от всякакъв вид, които компетентният орган счита, че биха могли да бъдат важни и необходими за изпълнението на неговите задължения, и получаването или вземането на копие от този документ или тези данни;
- б) правомощие да изискват или да отправят запитване относно предоставянето на информация от всяко лице, а ако е необходимо — призоваване и разпитване на лице с цел получаване на информацията;

- ба) правомощие редовно да осъществяват проверка на съответствието на качествените и количествените характеристики на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти на пазара със съответните референтни показатели, и при необходимост, да предприемат корективни действия в съответствие с член 12а от настоящата директива;*
- в) правомощие да извършват проверки на място или разследвания;
- г) правомощие да извършват дейности по тайно пазаруване;
- д) правомощие да изискват запорирането или конфискуването на активи, или и двете;
- е) правомощие да наложат временна забрана за извършване на професионална дейност;
- ж) правомощие да изискват от одиторите на застрахователни предприятия или застрахователни посредници да предоставят информация;
- з) правомощие да отнасят въпроси за наказателно преследване;
- и) правомощие да разрешават на одитори или експерти да извършват проверки или разследвания;
- й) правомощие да спират или забраняват за максимален срок от една година маркетинговите съобщения или практики, използвани в тяхната държава членка, когато има основателни причини да се *счита*, че настоящата директива е била нарушена;
- к) правомощие да изискват временното или постоянното прекратяване на практики или поведение, които компетентният орган счита, че са в нарушение на разпоредбите, приети с оглед на изпълнение на настоящата директива, и предотвратяване на подобно поведение или практика в бъдеще;
- л) правомощие да приемат всякакъв друг вид мерки, за да гарантират, че застрахователните предприятия и застрахователните посредници продължават да спазват законовите изисквания;
- м) правомощие да спират или забраняват разпространението на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт;

- н) правомощие да спират разпространението на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, когато застрахователното предприятие или разпространителят на застрахователни продукти не е изпълнил изискванията *по* член 25;
- о) правомощие да изискват отстраняването на физическо лице от управителния съвет на застрахователно предприятие или разпространител на застрахователни продукти;
- п) правомощие да предприемат всички необходими мерки, включително при поискване от трета страна или друг публичен орган да приложи такива мерки, независимо дали временно или постоянно, за да:
 - і) премахват съдържание или да ограничават достъпа до онлайн интерфейс или да разпоредят изрично посочване на предупреждение до клиентите при достъпа до онлайн интерфейс;
 - іі) разпореждат на доставчик на хостинг услуги да премахне, блокира или ограничи достъпа до онлайн интерфейс;
 - ііі) разпореждат на регистрите на домейни или на регистраторите да заличат напълно квалифицирано име на домейн и да позволят на съответния компетентен орган да го регистрира;
- р) да налагат използването на предупреждения за рискове за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти в информационните материали, ***и където е приложимо, базови инвестиционни варианти***, включително в маркетинговите съобщения, свързани с особено рискови основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, и когато е приложимо, с базови инвестиционни активи, когато тези продукти и активи биха могли да представляват сериозна заплаха за защитата на инвеститорите.
- ра) използват техники и инструменти за извличане на информация от уеб страници (уеб скрапинг) за събиране на онлайн данни за целите на мониторинга, надзора, откриването и разследването.***

Когато използва правомощията по буква й), компетентният орган уведомява ЕОЗППО.

Когато такива практики или съобщения се използват в повече от една държава членка,

ЕОЗППО, по искане на поне един компетентен орган, координира действията, предприети от компетентните органи съгласно буква й).

Прилагането и упражняването на посочените в настоящия параграф правомощия са пропорционални и в съответствие с правото на Съюза и националното право, включително с приложимите процесуални гаранции и принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз. Мерките за разследване и правоприлагане, приети съгласно настоящата директива, трябва да съответстват на естеството и цялостната действителна или вероятна вреда от нарушението.“.

(ба) *вмъква се следният член:*

„Член 12-а

Референтните показатели като инструмент за надзор

1. В съответствие с член 25-а ЕОЗППО, въз основа на проучване в сектора и след консултация с ЕОЦКП и националните компетентни органи, разработва, когато е целесъобразно, общи европейски референтни показатели за групи от сравними основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, създадени и разпространявани в повече от една държава членка. Референтните показатели представляват референтни стойности за сравними групи основаващи се на застраховане инвестиционни продукти и се използват от националните компетентни органи за извършване на оценка на качествените и количествените характеристики на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, разпространявани или създадени от застрахователни предприятия и застрахователни посредници.

ЕОЗППО редовно актуализира тези референтни показатели, като взема предвид развитието на пазара.

В специфични случаи, когато съществуват национални особености, които оказват пряко въздействие върху основните характеристики на даден продукт, например разходите, резултатите и качествените ползи, те се вземат предвид. За тази цел националните компетентни органи съобщават тези данни на ЕОЗППО и предоставят насоки за начина, по който тези характеристики засягат референтните показатели, включително като предоставят набор от въздействия, които тези

характеристики на продукта оказват върху спазването на референтните показатели.

Когато основаващ се на застраховане инвестиционен продукт се създава и разпространява само в една държава членка, за този продукт се прилагат националните референтни показатели, разработени от националния компетентен орган на тази държава членка. ЕОЗППО, след консултация с ЕОЦКП, разработва проекти на регулаторни технически стандарти относно разработването на национални референтни показатели, за да се осигури хармонизиран подход в рамките на Съюза, и периодично актуализира тези стандарти.

ЕОЗППО представя тези проекти на регулаторни технически стандарти на Комисията в срок до ... [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти по първа алинея в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.

2. Референтните показатели, посочени в параграф 1, служат единствено като надзорен инструмент за националните компетентни органи, за да се улесни идентифицирането на потенциалните отклонения между основаващите се на застраховане инвестиционни продукти на пазара въз основа на основан на риска подход и да им се даде възможност да извършват допълнителни проучвания, когато е необходимо.

За тази цел националните компетентни органи могат да участват в сътрудничество с частния сектор, за да подкрепят усилията си за скрининг на пазара.

Когато използват това правомощие, националните компетентни органи редовно проверяват основаващите се на застраховане инвестиционни продукти на пазара и ги сравняват със съответните референтни показатели. Ако установят продукти, които се отклоняват от референтния показател, те могат да изискат от застрахователното предприятие или застрахователния посредник да предостави обяснение за това отклонение и ако считат, че обяснението надлежно обосновава отклонението, те приключват проучването си с положителна оценка.

Ако обаче считат, че обяснението не оправдава отклонението от референтния показател, те могат да изискат от застрахователното предприятие или

застрахователния посредник да коригира подхода си и да спазва изискванията за контрол и управление на продуктите по член 25 от настоящата директива, за да предоставя на потребителя планираните качествени и количествени характеристики на съответния продукт. Ако предприятието или посредникът внесе тези корекции, националните компетентни органи приключват разследването с положителна оценка.

Когато застрахователно предприятие или застрахователен посредник не предостави обяснение или обяснението не обосновава отклонението на продукта от референтния показател и предприятието или посредникът не приведе качествените и количествените характеристики на продукта в съответствие със съответния референтен показател, националните компетентни органи могат да изискат от застрахователното предприятие или застрахователния посредник, като крайна мярка, да изтегли този продукт от пазара.“;

(7) Въмъкват се следните членове 12а и 12б:

„Член 12а

Сътрудничество и обмен на информация с ЕОЗППО

1. Компетентните органи си сътрудничат с ЕОЗППО за целите на настоящата директива.
2. Компетентните органи без необосновано забавяне предоставят на ЕОЗППО цялата информация, от която ЕОЗППО се нуждае, за да изпълнява задълженията си съгласно настоящата директива.

Член 12б

Платформи за сътрудничество

1. ЕОЗППО може, в случай на основателни опасения във връзка с отрицателни последици за притежателите на полици, по своя собствена инициатива или по искане на един или повече компетентни органи, да създаде и да координира платформа за сътрудничество за укрепване на обмена на информация и за засилено сътрудничество между съответните надзорни органи, когато разпространител на застрахователни или презастрахователни продукти извършва или възнамерява да извършва дейности по разпространение на застрахователни продукти, които се основават на свободата на

предоставяне на услуги или на свободата на установяване, *или когато създател на застрахователни продукти разпространява или възнамерява да разпространява продукти в друга държава членка, като използва разпространители на застрахователни продукти, регистрирани в приемащата държава членка*, и когато тези дейности са от значение по отношение на пазара на приемащата държава членка. Ако платформата за сътрудничество е създадена по искане на компетентен орган, този компетентен орган уведомява компетентния орган на държавата членка по произход за своите основателни опасения относно отрицателното въздействие върху инвеститорите.

2. Параграф 1 не засяга правото на съответните надзорни органи да създадат платформа за сътрудничество, когато всички те са съгласни с това.
3. Създаването на платформа за сътрудничество съгласно параграфи 1 и 2 не засяга мандата за упражняване на надзор, предоставен на надзорните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка съгласно настоящата директива.
4. Без да се засяга член 35 от Регламент (ЕС) № 1094/2010, по искане на ЕОЗППО съответните компетентни органи предоставят своевременно цялата необходима информация.
5. Когато два или повече компетентни органа в рамките на платформа за сътрудничество не са съгласни относно процедурата или съдържанието на действие, което трябва да бъде предприето, или бездействието, ЕОЗППО може, по искане на всеки съответен компетентен орган или по своя собствена инициатива, да съдейства на компетентните органи при постигането на споразумение в съответствие с член 19, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.
6. В случай на несъгласие в рамките на платформата и когато има сериозни опасения за отрицателни последици за притежателите на полици или за съдържанието на действието, което трябва да бъде предприето, или бездействието по отношение на разпространител на застрахователни или презастрахователни продукти, ЕОЗППО може да *реши да започне и координира съвместни проверки на място. В този случай ЕОЗППО кани* компетентния орган на държавата членка по произход, *както и други съответни* компетентни органи *от платформата за сътрудничество, да участват в такава* съвместна проверка на място ■ .“.

(8) Член 14 се заменя със следното:

„Член 14

Жалби

Държавите членки гарантират, че разпространителите на застрахователни и презастрахователни продукти установяват подходящи процедури и механизми, включително канали за електронни съобщения, за да гарантират, че жалбите на клиентите и другите заинтересовани страни, особено на потребителските сдружения, се обработват по подходящ начин и че няма ограничения за клиентите и другите заинтересовани страни да упражняват правата си съгласно настоящата директива. Тези процедури и механизми позволяват на клиентите и другите заинтересовани страни да регистрират жалби и да получават отговори на същия език, на който са били предоставени комуникационните материали или всички договорни документи. Жалбоподателите получават отговор във всички случаи в рамките на 40 работни дни.“.

(9) Въмъкват се следните членове 16а и 16б:

„Член 16а

Финансово образование на клиентите

*1. Държавите членки **определят и осъществяват информационни и образователни дейности, за да насърчават и повишават образованието и знанията** на клиентите във връзка с отговорното закупуване на застрахователни продукти, когато имат достъп до застрахователни услуги или допълнителни услуги.*

*Държавите членки **вземат предвид приноса на националните компетентни органи, университетите и съответните заинтересовани страни при разработването на образователните инструменти, за да насърчат финансовата грамотност. В това отношение държавите членки разглеждат възможността за въвеждане на задължително учебно съдържание в своите национални училищни програми.***

Държавите членки могат да създадат програми за финансиране на организации на потребителите и независими организации на инвеститори или акционери, които подпомагат образованието на непрофесионалните клиенти и потенциалните непрофесионални клиенти във връзка с отговорното инвестиране при достъпа им до инвестиционни услуги или допълнителни услуги.

1а. Националните компетентни органи предприемат диалог и по собствена инициатива извършват партньорски проверки, за да оценят приложимостта на най-добрите практики за националната си система.

1б. Комисията, в сътрудничество с ЕНО, Европейската инвестиционна банка и Европейската централна банка:

а) улеснява сътрудничеството и обмена на най-добри практики между държавите членки и заинтересованите страни с дейност в областта на образованието и финансите;

б) установява ясни цели за финансова грамотност;

в) създава платформа за финансово образование и грамотност, която се състои от представители на:

— Европейската централна банка;

— Европейската инвестиционна банка;

— ЕНО;

— всяка държава членка в секторите „образование“ и „финанси“, определени от националните компетентни органи;

— европейски и национални сдружения на потребителите;

— европейски федерации на финансовия сектор.

Международни организации и други публични и частни заинтересовани страни може да бъдат канени на ad hoc принцип.

Платформата се председателства от Комисията. Представителите се назначават за мандат от две години с възможност за подновяване.

Държавите членки насърчават и предприемат мерки за развитието на умения за финансова грамотност.

В срок до ... [СП: да се въведе датата, която е 12 месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение] и на всеки три години след това държавите членки докладват на Комисията относно прилагането на параграф 1. Комисията издава насоки относно обхвата на тези доклади.

В срок до ... [СП: да се въведе датата, която е 12 месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение] и на всеки пет години след това Комисията представя на Европейския парламент и Съвета доклад относно изпълнението на мерки във връзка с параграф 1, като очертава най-добрите практики, възможностите за развитие, както и наблюдаваното развитие и резултатите между всеки доклад.

1в. Държавите членки се насърчават:

а) да се координират и да си сътрудничат по въпроси, свързани с финансовото образование на равнището на Съюза, например чрез използването на отворените методи на координация и съвместен обмен на най-добри практики между финансовите министри от Съюза и министрите на образованието от Съюза, както и с други институции на Съюза;

б) да популяризират финансовото образование и обучение, включително чрез възможности за учене през целия живот на национално равнище,

например публично-частни партньорства или чрез програми за наставничество.

Комисията и държавите членки имат за цел да укрепят сътрудничеството в сферата на финансовото образование в рамките на европейското пространство за образование, например чрез инициативата „Академии за учители по програмата „Еразъм+“. Държавите членки се насърчават да използват съществуващите инструменти и програми на Съюза за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище, за да насърчават, подкрепят и дават възможност за финансово образование и обучение и за да гарантират взаимното признаване на дипломите в целия Европейски съюз.

12. Държавите членки вземат предвид приноса на националните компетентни органи, университетите и съответните заинтересовани страни при разработването на образователните инструменти, за да насърчат финансовата грамотност.

Член 16б

Финансово образование на клиентите и маркетингови съобщения

Материали за финансово образование, които имат за цел да подпомогнат финансовата грамотност на физическите лица, като им дадат възможност да придобият финансови умения, и които не насърчават пряко или не подтикват към инвестиране в един или няколко застрахователни *продукта* или категории от тях, или в конкретни застрахователни услуги, не се считат за маркетингово съобщение за целите на настоящата директива.“.

(10) В член 17 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Държавите членки гарантират, че всяка информация, свързана с предмета на настоящата директива, включително маркетинговите съобщения, е коректна, ясна и неподвеждаща.

Маркетинговите съобщения трябва да бъдат ясно разпознаваеми като такива и в тях да са ясно определени застрахователното предприятие или разпространителя на застрахователни продукти, отговорни за тяхното съдържание и разпространение, независимо дали съобщението е направено пряко или непряко от това застрахователно предприятие или разпространител на застрахователни продукти.“.

(11) Член 18 се заменя със следното:

„Член 18

Обща информация, предоставяна на клиента

1. Държавите членки гарантират, че своевременно, преди клиентът да се обвърже със застрахователен договор или предложение, на клиента се съобщава следната информация за застрахователното предприятие, което е страна по предложението:
 - а) наименованието на предприятието и правната му форма;
 - б) когато застрахователният договор се предлага съгласно правото на установяване или свободата на предоставяне на услуги — държавата членка, в която се намира главното управление на застрахователното предприятие, и когато е относимо — клонът, който предлага договора;
 - в) адресът на главното управление, и когато е относимо, на клоната, който предлага договора;
 - г) информация, че застрахователното предприятие е получило лиценз в съответствие с член 14 от Директива 2009/138/ЕО, националният компетентен орган, който е издал лиценза, и средствата за проверка на лиценза;
 - д) препратка към отчета за платежоспособността и финансовото състояние, определен в член 51 от Директива 2009/138/ЕО, за да може клиентът да има лесен достъп до тази информация.
2. Когато застрахователният договор е предложен от застрахователен посредник, този застрахователен посредник своевременно, преди клиентът да бъде обвързан с договора или предложението, съобщава на клиента следната допълнителна информация:

- а) наименованието на застрахователния посредник, неговата правна форма и адрес, както и факта, че той е застрахователен посредник;
- б) когато застрахователният посредник действа съгласно правото на установяване или свободата на предоставяне на услуги — държавата членка, в която се намира главното управление на застрахователния посредник, и когато е относимо — клонът, който предлага договора;
- в) дали застрахователният посредник предоставя съвети относно предложението за застрахователен договор;
- г) процедурите по член 14 за подаване на жалби от клиенти и други заинтересовани страни срещу застрахователни посредници и извънсъдебните процедури за подаване на жалби и правна защита по член 15;
- д) регистъра, в който е вписан застрахователният посредник, и начините за проверка на това обстоятелство;
- е) дали застрахователният посредник представлява клиента или действа от името и за сметка на застрахователно предприятие.

3. Когато застрахователният договор е предложен от застрахователно предприятие, това застрахователно предприятие своевременно, преди клиентът да бъде обвързан с договора или предложението, съобщава на клиента следната допълнителна информация:

- а) наименованието на застрахователното предприятие, неговата правна форма и адрес, както и факта, че то е застрахователно предприятие, доколкото това все още не е било съобщено в съответствие с параграф 1, буква а);
- б) дали предоставя съвети във връзка с предложението за застрахователен договор;
- в) процедурите по член 14 за подаване на жалби от клиенти и други заинтересовани страни срещу застрахователни предприятия и извънсъдебните процедури за подаване на жалби и правна защита по член 15;
- г) информация, че застрахователното предприятие е получило лиценз в съответствие с член 14 от Директива 2009/138/ЕО, националният компетентен

орган, който е издал лиценза, и средствата за проверка на лиценза, освен ако това вече е било съобщено в съответствие с параграф 1, буква г);

- д) дали застрахователното предприятие е създател на предложения договор или разпространява предложения договор от името на друго застрахователно предприятие.“.

(12) Член 19 се изменя, както следва:

- а) заглавието се заменя със следното:

„Оповестявания“

- б) параграф 1 се изменя, както следва:

- i) уводната част се заменя със следното:

„Държавите членки гарантират, че достатъчно време преди клиентът да се обвърже със застрахователен договор или предложение, всеки застрахователен посредник предоставя на клиента най-малко следната информация:

- ii) в буква в) уводната част се заменя със следното:

„по отношение на застрахователни продукти, различни от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, дали:“;

- iii) буква г) се заменя със следното:

„г) вида на възнаграждението, което получава във връзка със застрахователния договор, по-специално дали работи:

- i) срещу такса, т.е. възнаграждението му се изплаща пряко от клиента;
- ii) срещу комисиона от какъвто и да е вид, т.е. възнаграждението му е включено в застрахователната премия;
- iii) срещу друг вид възнаграждение, включително икономически ползи от всякакъв вид, предложени или дадени във връзка със застрахователния договор; или
- iv) срещу съчетание на който и да е от видовете възнаграждение,

посочени в подточки i), ii) и iii).“;

iv) буква д) се заличава;

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Държавите членки гарантират, че достатъчно време преди клиентът да се обвърже със застрахователен договор или предложение, всяко застрахователно предприятие съобщава на клиента си естеството на възнаграждението, получавано от неговите служители във връзка със застрахователния договор.“.

(13) Член 20 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 първа алинея се заменя със следното:

„1. Достатъчно време преди клиентът да се обвърже със застрахователен договор или предложение, всеки разпространител на застрахователни продукти определя точно въз основа на информация, която е предоставил клиентът, изискванията и потребностите на клиента и предоставя на клиента обективна информация относно застрахователния продукт в разбираема форма, така че на клиента да бъде дадена възможност да вземе информирано решение.“;

б) параграфи 3, 4 и 5 се заменят със следното:

„3. Когато даден застрахователен посредник, който разпространява застрахователни продукти, различни от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, уведоми клиента, че дава съветите си въз основа на справедлив и личен анализ, той дава тези съвети въз основа на анализ на достатъчно голям брой застрахователни договори, които се предлагат на пазара, за да бъде в състояние да направи лична препоръка, основана на професионални критерии, относно застрахователния договор, който би бил най-подходящ да удовлетвори потребностите на клиента.

4. Достатъчно време преди клиентът да се обвърже със застрахователен договор или предложение, независимо дали се предоставя съвет и независимо дали застрахователният продукт е част от пакет съгласно член 24 от настоящата директива, преди сключването на договор разпространителят на

застрахователни продукти, като отчита сложността на застрахователния продукт и вида на клиента, предоставя на клиента съответната информация за застрахователния продукт в разбираема форма, за да може той да вземе информирано решение.

5. Във връзка с разпространението на общозастрахователни продукти, изброени в приложение I към Директива 2009/138/ЕО, и на животнозастрахователни продукти, изброени в приложение II към Директива 2009/138/ЕО, различни от основаващи се на застраховане инвестиционни *продукти и различни от животнозастрахователни продукти по смисъла на член 2, параграф 1, точка 17, букви в) — д)*, информацията, посочена в параграф 4 от настоящия член, се предоставя на непрофесионалните клиенти чрез стандартизиран информационен документ за застрахователния продукт на хартиен или друг траен носител.“;
- в) параграф 8 се изменя, както следва:
- i) уводната част се заменя със следното:
- „За общозастрахователни продукти информационният документ за застрахователния продукт съдържа следната информация:“;
- ii) добавя се следната буква й):
- „й) приложимото към договора право, когато страните нямат избор на право, или ако страните могат да изберат приложимото към договора право — правото, което застрахователното предприятие предлага да бъде избрано и компетентната юрисдикция.“;
- г) вмъква се следният параграф 8а:
- „8а. За животнозастрахователни продукти, различни от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти *и различни от животнозастрахователни продукти по смисъла на член 2, параграф 1, точка 17, букви в) — д)*, информационният документ за застрахователния продукт съдържа следното:
- а) информация относно вида застраховка;

- б) обобщено описание на застрахователното покритие, включително подробности за застрахователните обезщетения и варианти, и обстоятелствата, които биха ги задействали, и когато е приложимо, обобщено описание на изключените рискове;
- в) начини на плащане на премиите и срок на плащане;
- г) информация относно премиите за всяко плащане, както основни плащания, така и допълнителни, когато това е приложимо;
- д) когато това е приложимо, начини за изчисляване и разпределяне на бонусите;
- е) основни изключения, когато не могат да бъдат предявявани застрахователни претенции;
- ж) задължения в началото на договора;
- з) задължения през времетраенето на договора;
- и) задължения в случай на предявени застрахователни претенции;
- й) указание за откупната стойност и намалената застрахователна сума и степента, до която те са гарантирани;
- к) информация относно правото на анулиране съгласно член 186 от Директива 2009/138/ЕО, по-специално подробности относно сроковете и условията за упражняване на това право;
- л) обща информация за данъчните правила, приложими към типа застрахователна полица;
- м) срок на застрахователния договор, включително началната и крайната му дата;
- н) начини за прекратяване на договора;
- о) приложимото към договора право, когато страните нямат избор на право, или ако страните могат да изберат приложимото към договора право — правото, което застрахователното предприятие предлага да бъде избрано и компетентната юрисдикция.“;

д) параграф 9 се изменя, както следва:

i) в първа алинея „параграф 8“ се заменя с „параграф 8а“;

ii) във втора алинея „23 февруари 2017 г.“ се *заменя* с [ДАТА — ПРЕДСТОИ ДА БЪДЕ УТОЧНЕНА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ДАТАТА НА ПРИЕМАНЕ].“;

(14) В член 22, параграф 1 първа алинея се заменя със следното:

„Информацията по членове 18, 19 и 20 не се изисква, когато разпространителят на застрахователни продукти извършва дейности по разпространение във връзка със застраховането на големи рискове или с клиенти, отговарящи на критериите за професионални клиенти, определени в член 4, параграф 1, точка 10 от Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета*.

* Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).“.

(15) Член 23 се заменя със следното:

„Член 23

Разпространение по електронен път и чрез други трайни носители

1. Разпространителите на застрахователни продукти предоставят на клиентите цялата информация, изисквана от настоящата директива, в електронен формат.

Чрез дерогация от първа алинея разпространителите на застрахователни продукти предоставят при поискване от страна на непрофесионалния клиент информацията, посочена в първа алинея, безплатно на хартиен носител.

2. Разпространителите на застрахователни продукти уведомяват непрофесионалните клиенти, че имат възможност да получат информацията безплатно на хартиен носител.

3. Разпространителите на застрахователни продукти уведомяват съществуващите непрофесионални клиенти, че имат избор да продължат да получават информацията безплатно на хартиен носител или да я получават само в електронен формат. Разпространителите на застрахователни продукти уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, че ако в рамките на осемседмичен период не поискат да продължат да получават информацията на хартиен носител, тя автоматично ще започне да им се предоставя в електронен формат най-рано след този осемседмичен период. Не е нужно да бъдат уведомявани съществуващи непрофесионални клиенти, които вече получават посочената в параграф 1 информация в електронен формат.
4. След консултация с ЕОЦКП и след провеждане на проучвания сред потребителите и в сектора, в срок до [две години след влизането в сила на директивата за изменение] ЕОЗППО, *като взема под внимание изискванията на друго съществуващо законодателство*, разработва и периодично актуализира насоки, определящи представянето на информацията, предоставяна в електронен формат, по подходящ начин за средностатистическия клиент, към когото е насочена информацията.

В насоките *по* първа алинея, се посочва:

- а) представянето и формата на цифровите оповестявания, като се вземат предвид различните форми и канали, които разпространителите на застрахователни продукти могат да използват, за да информират своите клиенти или потенциални клиенти;
- б) необходимите гаранции, за да се осигури лесна навигация и достъпност на информацията, независимо от устройството, използвано от клиента;
- в) необходимите гаранции, за да се осигури лесно извличане на информацията и да се улесни съхраняването на информацията от клиентите на траен носител.“.

(16) Член 25 се заменя със следното:

„Член 25

Изисквания за контрол и управление на продуктите

1. Държавата членка по произход на създателя изисква от застрахователните предприятия и посредниците, които създават застрахователен продукт за продажба на клиенти, да установят, поддържат, прилагат и преразглеждат процес на одобряване на всеки застрахователен продукт и значителните изменения на съществуващите застрахователни продукти, преди те да бъдат предложени или доставени на клиенти („процес на одобряване на продукта“).

Процесът на одобряване на продукт е пропорционален и подходящ по отношение на естеството на застрахователния продукт. Процесът на одобряване на продукта трябва да съдържа всички изброени по-долу елементи:

- а) посочване на определен целеви пазар за всеки застрахователен продукт;
- б) ясно определяне на целите и потребностите на целевия пазар;
- в) оценка на това дали застрахователният продукт е проектиран по подходящ начин, за да отговори на целите и потребностите на целевия пазар;
- г) оценка на всички относими рискове за определения целеви пазар и на това дали планираната стратегия за разпространение е в съответствие с определения целеви пазар;
- д) разумни мерки, за да се гарантира, че застрахователните продукти се разпространяват на определения целеви пазар;
- е) по отношение на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, ***които са предоставени на клиентите на дребно — ясна оценка и ясно описание както на количествените, така и на качествените елементи на финансовия застрахователен продукт, включително:***
 - i) всички разходи и такси, свързани с продукта,
 - ii) дали тези разходи и такси са обосновани ***по отношение на действително направените разходи и такси за проектиране, управление и разпространение на продукта***, и пропорционални (***процес на ценообразуване***), като се вземат предвид ***целите и потребностите на целевия пазар***, характеристиките, целите,

стратегията и резултатите на продукта, както и гаранциите и застрахователното покритие на биометрични и други рискове ■ ;

iii) допълнителните характеристики на продукта и на услугите, които могат да окажат въздействие върху стойността и предоставените ползи за инвеститорите. Когато застрахователен продукт предлага набор от варианти за базови инвестиции, тези изисквания трябва да се прилагат и на равнището на всеки инвестиционен вариант;

ж) по отношение на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти — оценка на риска от неразбиране на основните характеристики, разходи и рискове на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт от страна на клиентите от целевия пазар.

За целите на втора алинея, буква а) като част от определянето на целевия пазар създателят оценява вида клиенти, към които е насочен продуктът, нивото на знания и опит, необходими за разбиране на продукта, способността за понасяне на загуби, допустимото отклонение на риска и дали продуктът дава възможност на целевия пазар:

- а) безпроблемно да управлява краткосрочните финанси, за да удовлетворява краткосрочните потребности;*
- б) да се справя с икономически сътресения; или*
- в) да постига бъдещи дългосрочни цели.*

Процесът на одобряване на продукта гарантира, че застрахователните предприятия и посредници вземат предвид най-добрия интерес на клиентите при създаването на застрахователни продукти, както и планираните парични и непарични облаги за клиента.

Застрахователните предприятия и посредници редовно преразглеждат създаваните от тях застрахователни продукти, като вземат предвид всяко събитие или риск, които биха могли съществено да повлияят на определения целеви пазар, за да оценяват дали застрахователният продукт все още

съответства на целите, потребностите и характеристиките на целевия пазар.

1а. Застрахователните предприятия и посредници гарантират, че докладите за съответствие до управителния орган системно включват информацията относно застрахователните продукти, създадени от дружеството, включително информацията относно стратегията за разпространение и планираните парични и непарични облиги за клиентите, свързани с финансовите инструменти. Застрахователните предприятия и посредници предоставят докладите на компетентния за тях орган при поискване.

3. Застрахователните предприятия и посредници, които създават застрахователни продукти, разбират и редовно преразглеждат предлаганите от тях застрахователни продукти, като вземат предвид всяко събитие или риск, които биха могли съществено да повлияят на определения целеви пазар, и оценяват дали продуктът все още съответства на целите и потребностите на определения целеви пазар и дали планираната стратегия за разпространение все още е подходяща.

Застрахователните предприятия и посредници, които създават застрахователни продукти, предоставят на разположение на разпространителите цялата информация за застрахователния продукт и процеса на одобряване на продукта, която е необходима за пълното разбиране на този продукт и на елементите, които се вземат предвид по време на процеса на одобряване на продукта, включително пълна и точна информация за всички разходи и такси, **характеристики, цели, стратегия и резултати, свързани със** застрахователния продукт.

В случай на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти информацията, предоставена на разпространителите, съдържа всички елементи, посочени в параграф 1, трета алинея, букви е) и ж), всякакви други подходящи данни и обяснение, показващи, че разходите и таксите са обосновани и пропорционални и че продуктът отговаря на целите и потребностите на клиентите от целевия пазар.

5. Даден разпространител на застрахователни продукти, който препоръчва или предлага застрахователни продукти, които не създава, трябва да разполага с подходящи механизми за получаване на информацията, посочена в параграф 3, втора алинея, както и за разбиране на характеристиките и определения целеви пазар на всеки застрахователен продукт, **включително паричните и непаричните облаги от значение за целения пазар, а също така и да гарантира, че застрахователното предприятие и застрахователният посредник вземат предвид най-добрия интерес на целевия пазар.**

5а. Застрахователните посредници или застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти:

- а) се уверяват, че получават и напълно разбират информацията, посочена в параграф 3, трета алинея;
- б) **установяват** и количествено **определят** разходите за разпространение, както и **■** всички допълнителни разходи и такси, които не са взети предвид от създателя, **включително първоначалната такса, таксата за изтегляне на инвестицията и плащанията от трети страни, получени и задържани от разпространителя;**
- в) **преценяват** дали общите разходи и такси, **извършени за разпространението на продукта, включително тези, свързани със съветите, предоставени на клиента,** са обосновани и пропорционални, като се вземат предвид целите и потребностите на целевия пазар (процес на ценообразуване);
- ва) **правят оценка на допълнителните характеристики на продукта и на услугите, които могат да окажат въздействие върху стойността и предоставените ползи за инвеститорите.**

■
Разпространителят редовно предоставя на застрахователното предприятие или на застрахователния посредник, който създава основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, цялата необходима информация за резултатите от процеса на ценообразуване. Когато разпространителят установи, че има разходи и такси, по-специално разходи за разпространение, които не са били напълно взети предвид в

процеса на ценообразуване от страна на създателя, той незабавно информира създателя.

ба. Държавите членки гарантират, че застрахователните предприятия и посредници, които създават или разпространяват основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, вземат предвид следното, когато спазват изискванията за контрол и управление на продукта:

- а) че разходите и таксите за основаващия се на застраховане инвестиционен продукт са съвместими с целите, потребностите и характеристиките на целевия пазар;*
- б) когато застрахователните предприятия и посредници създават или разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, попадащи в обхвата на определението за пакет с инвестиционни продукти на дребно, посочено в член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, те осъществяват сравнителен групов анализ в съответствие с настоящия параграф. При оценката си дистрибуторите могат да се основават на сравнителния групов анализ на създателя.*

Създателят и разпространителят на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, попадащ в обхвата на определението за пакет с инвестиционни продукти на дребно в съответствие с член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, осъществяват сравнителна групова оценка на застрахователния продукт.

Застрахователните предприятия и посредници, които създават основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, извършват освен това сравнителен анализ на резултатите от минали периоди, когато извършват преглед на съществуващи застрахователни продукти, попадащи в обхвата на определението за пакети с инвестиционни продукти на дребно в съответствие с член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

Застрахователните предприятия и посредници, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, извършват освен това

сравнителен анализ на разходите за услуги въз основа на вътрешен анализ на съответните партньори на пазара.

Сравнителната групова оценка се извършва въз основа на група за сравнение, определена от застрахователните предприятия и посредници. Застрахователните предприятия и посредници обосновават и документират избора и определянето на групата за сравнение. Ако продуктът попада в обхвата на определението за ПКИПЦК в член 1, параграф 2 от Директива № 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета или за АИФ в член 4, параграф 1, буква а) от Директива № 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, групата за сравнение може да се основава на съответната европейска система за класификация на фондовете в съответствие с член 14, параграф 1, буква е) от Директива № 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета или член 12, параграф 1, буква е) от Директива № 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.

В срок до ... [12 месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение] ЕОЗППО разработва насоки относно процедурата и критериите, използвани от инвестиционните посредници за осъществяване на тяхната сравнителна групова оценка.

- 7. Застрахователно предприятие или застрахователен посредник, който създава или разпространява основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, документира всички извършени оценки и при поискване предоставя тези оценки на съответния компетентен орган, включително обосновка и доказване на пропорционалността на разходите и таксите за основаващите се на застраховане инвестиционни продукти:*

В съответствие с информацията, която трябва да бъде оповестена съгласно член 29 от настоящата директива, застрахователно предприятие или посредник, който създава или разпространява основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, попадащ в обхвата на определението за пакет с инвестиционни продукти на дребно в съответствие с член 4, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, докладва на компетентните органи подробна информация за разходите и таксите за основаващия се на застраховане

инвестиционен продукт, предназначен за инвеститори на дребно, включително, когато е приложимо, разходите за разпространение, включени в разходите за основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, и разходите, свързани с предоставянето на съвети. Компетентните органи предават тези данни на ЕОЗППО без необосновано забавяне.

След като се консултира с ЕОЦКП и компетентните органи и след проверка в сектора, ЕОЗППО разработва проекти на регулаторни технически стандарти за прилагането на изискванията по настоящия параграф, за да определи следното:

- а) в съответствие с информацията, която трябва да бъде оповестена съгласно член 29, съдържанието и вида на данните, които трябва да бъдат отчетени пред органите на държавата по произход, въз основа на съществуващите задължения за оповестяване и отчитане;*
- б) форматите, честотата и началната дата за информацията, която трябва да се отчита, в съответствие с информацията, която трябва да се оповестява съгласно член 29.*

ЕОЗППО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в срок до ... [18 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива].

На Комисията се делегира правомощието да допълни настоящата директива, като приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10 — 14 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.

7а. Застрахователно предприятие, което създава и предлага или препоръчва основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, може да установи един процес на ценообразуване, отнасящ се както за етапа на създаване, така и за етапа на разпространение.

I

9. В срок до ... [12 месеца след влизането в сила на директивата за изменение] ЕОЗППО разработва насоки за уточняване на критериите за определяне дали разходите и таксите са обосновани и пропорционални и периодически актуализира тези насоки.

11. Политиките, процесите и механизмите, посочени в настоящия член, не засягат никое от останалите изисквания съгласно настоящата директива, включително изискванията, отнасящи се до оповестяването, пригодността или уместността, откриването и управлението на конфликти на интереси, както и плащанията за или от трети страни.

12. Настоящият член не се прилага за застрахователни продукти, представляващи застраховане на големи рискове.“.

13. В срок до ... [пет години след датата на прилагане на настоящата директива за изменение] държавите членки съобщават на Комисията и ЕОЦКП цялата съответна информация относно прилагането на настоящия член. Комисията и ЕОЦКП могат да поискат допълнителна информация от националните компетентни органи.

Въз основа на информацията, предоставена от държавите членки, Комисията, като се консултира с ЕОЦКП и ЕОЗППО, извършва оценка на ефективното прилагане на настоящия член и оценява по-специално:

- a) дали последиците от по-строгите изисквания за управление на продуктите, установени в настоящия член, са довели до по-висока икономическа ефективност за гражданите;**
- б) въздействието на съответните разпоредби на настоящата директива върху потенциалните конфликти на интереси, свързани със стимулите, развитието на разходите, общото равнище на инвестициите на дребно на капиталовите пазари, защитата на потребителите и целесъобразността на правилата за разпространение;**
- в) прилагането на мерките за финансова грамотност.**

Ако извършената от Комисията оценка докаже, че прилагането на новите изисквания за управление на продуктите, установени в настоящия член, не води до положителна промяна за потребителите, Комисията придружава доклада си със законодателно предложение за изменение на настоящата директива, ако е

целесъобразно.“;

(17) Член 26 се заменя със следното:

„Член 26

Обхват на допълнителните изисквания

Настоящата глава установява изисквания, които допълват изискванията, приложими към разпространението на застрахователни продукти, когато разпространението на застрахователни продукти се извършва във връзка с продажбата на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти.

Основаващите се на застраховане инвестиционни продукти могат да се разпространяват само от:

- а) застрахователни посредници;
- б) застрахователни предприятия.“.

(18) Вмъква се следният член 26а:

„Член 26а

Маркетингови съобщения и практики

1. Чрез дерогация от член 17, параграф 2 държавите членки гарантират, че маркетинговите съобщения за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти трябва да бъдат ясно разпознаваеми като такива и в тях да са ясно определени застрахователният посредник или застрахователното предприятие, отговорни за тяхното съдържание и разпространение, независимо дали съобщението е направено пряко или непряко от този застрахователен посредник или застрахователно предприятие.
2. Държавите членки гарантират, че маркетинговите съобщения за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти се разработват, проектират и предоставят по начин, който е коректен, ясен, неподвеждащ, балансиран по отношение на представянето на ползите и рисковете и подходящ по отношение на съдържанието и

каналите за разпространение за целевата аудитория, а когато е свързан с конкретен основаващ се на застраховане инвестиционен продукт — за целевия пазар, определен съгласно член 25, параграф 1.

Всички маркетингови съобщения за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти представят по ясен и кратък начин основните характеристики на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, за които се отнасят.

Информацията се предоставя в зависимост от характеристиките на носителя, посредством вложено показване, превъртане над изображението, чрез QR код или по подобен начин.

Представянето на основните характеристики на маркетинговите съобщения за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти трябва да гарантира, че инвеститорите на дребно могат лесно да разберат основните характеристики на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, както и основните рискове, свързани с тях.

3. Държавите членки гарантират, че маркетинговите практики се разработват и използват по начин, който е коректен и не е подвеждащ, и са подходящи за целевата аудитория.
Държавите членки гарантират, че застрахователните предприятия и застрахователните посредници, извършващи профилиране на лица за целта на настоящия параграф, спазват изцяло Регламент (ЕС) 2016/679.
4. Когато създател на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт подготвя и предоставя маркетингово съобщение, което да бъде използвано от разпространител, съзателят носи отговорност за съдържанието на това маркетингово съобщение и за неговата актуализация. Разпространителят носи отговорност за използването на това маркетингово съобщение и гарантира, че то се използва само за определения целеви пазар и в съответствие със стратегията за разпространение, определена за целевия пазар.

Когато дадено застрахователно предприятие или застрахователен посредник предлага или препоръчва основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, които не се създават от него, и организира собствена кампания с маркетингови съобщения, то(й) носи пълна отговорност за нейното подходящо съдържание, актуализиране и

използване в съответствие с определения целеви пазар.

4а. Когато застрахователно предприятие или застрахователен посредник използва услугите на финансов инфлуенсър, застрахователното предприятие или застрахователният посредник:

- а) сключва писмено споразумение с финансовия инфлуенсър, в което се определят естеството и обхватът на дейността, която ще се извършва от името на застрахователното предприятие или застрахователния посредник;**
- б) при поискване предоставя на компетентния орган самоличността и данните за контакт на всички финансови инфлуенсъри, чиито услуги ползва;**
- в) редовно проверява дали дейността на финансовите инфлуенсъри, чиито услуги ползва, е в съответствие с параграфи 1 — 4.**

5. Държавите членки гарантират, че застрахователните предприятия и застрахователните посредници изготвят годишни доклади до **своя** управителен орган относно използването на маркетингови съобщения и стратегии, насочени към маркетингови практики, спазването на съответните задължения относно маркетинговите съобщения и практики съгласно настоящата директива, както и относно всички сигнализираны нередности и предложени решения.

6. Държавите членки гарантират, че националните компетентни органи могат да предприемат навременни и ефективни действия във връзка с всяко маркетингово съобщение, **разпространявано на тяхна територия**, или маркетингова практика, **осъществявана на тяхна територия**, които не съответстват на изискванията, определени в параграфи 1 – 3.

7. Държавите членки гарантират, че застрахователните предприятия и застрахователните посредници съхраняват записи на данни за всички свои маркетингови съобщения за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, **предоставени или направени достъпни за непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти**, или за маркетинговите си съобщения, **предоставени или направени достъпни за непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти**, които са направени от която и да било трета страна, която получава възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация.

Тези записи се съхраняват поне докато продължават отношенията между застрахователното предприятие или застрахователния посредник и клиента. Когато срокът на договора е повече от седем години, се съхраняват само записи на данни, които представляват съществена информация.

Застрахователното предприятие или разпространителят на застрахователни продукти трябва да може да извлече тези записи при поискване от компетентния орган.

В посочените в първа алинея записи се съдържат всички изброени по-долу елементи:

- а) съдържанието на маркетинговото съобщение;
- б) подробности за средството, използвано за маркетинговото съобщение;
- в) датата и продължителността на маркетинговото съобщение, включително съответния начален и краен час;
- г) целевите сегменти от клиенти или определящите фактори за профилиране;
- д) държавите членки, в които е било предоставено маркетинговото съобщение;
- е) идентичността на всяка трета страна, участваща в разпространението на маркетинговото съобщение.

Записите за идентичността, посочена в буква е), съдържат фирмата, регистрираните адреси, данните за контакт и когато е приложимо, потребителските имена на съответните физически или юридически лица в социалните мрежи.

8. На Комисията се предоставя правомощието да приеме делегиран акт в съответствие с член 38, за да допълни настоящата директива, като посочи:

- а) основните характеристики на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, които трябва да бъдат оповестени във всички маркетингови съобщения, насочени към непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти, както и всички други съответни критерии, за да се гарантира, че тези основни характеристики се появяват на видно място и са лесно достъпни за средностатистическия непрофесионален клиент, независимо от средствата за комуникация;

- б) условията, на които трябва да отговарят маркетинговите съобщения и маркетинговите практики за основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, за да бъдат коректни, ясни, да не са подвеждащи, да са балансирани по отношение на представянето на предимствата, **разходите** и рисковете и да са подходящи по отношение на съдържанието и каналите за разпространение за целевата аудитория или, когато е приложимо, за целевия пазар.“.

(19) В член 28 параграф 2 се заменя със следното:

„Когато организационните или административните механизми, въведени от застрахователния посредник или застрахователното предприятие в съответствие с член 27 за управлението на конфликти на интереси, не са достатъчни, за да се гарантира с приемлива степен на увереност, че рисковете от увреждане на интересите на клиентите ще бъдат предотвратени, застрахователният посредник или застрахователното предприятие ясно оповестява на клиента общия характер или източниците на конфликтите на интереси достатъчно време, преди клиентът да се е обвързал със застрахователен договор или предложение.“.

(20) Член 29 се заменя със следното:

„Член 29

Предоставяне на информация на клиентите и притежателите на полици

1. Без да се засягат разпоредбите на член 18 и член 19, параграфи 1 и 2, държавите членки гарантират, че застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, предоставят на клиентите **или потенциалните клиенти** достатъчно време преди те да се обвържат със застрахователен договор или предложение, подходяща информация в персонализирана форма относно основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, предлагани на тези клиенти. Тази информация трябва да съдържа всички изброени по-долу елементи:
 - а) когато се предоставя съвет:

- i) дали съветът е независим;
- ii) дали съветът се основа на широк или по-ограничен анализ на различните видове основаващи се на застраховане инвестиционни продукти и когато е приложимо, базови инвестиционни **варианти**, и по-специално дали обхватът е ограничен до продукти и активи, създавани или предлагани от субекти, намиращи се в тесни връзки със застрахователния посредник или застрахователното предприятие, или във всякакви други правни или икономически взаимоотношения, като договорни отношения, толкова тесни, че да породят риск от нарушаване на независимостта на предоставяния съвет;
- iii) дали застрахователният посредник или застрахователното предприятие ще предоставя на клиента периодична оценка за подходящ продукт по отношение на препоръчания на този клиент основаващ се на застраховане инвестиционен продукт;
- iv) когато застрахователният посредник или застрахователното предприятие предоставя независим съвет на непрофесионален клиент – дали обхватът на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, които се препоръчват, е ограничен само до правилно диверсифицирани, некомплексни (както е посочено в член 30, параграф 3) и икономически ефективни финансови инструменти;

- б) описание на основните характеристики на предлагания основаващ се на застраховане инвестиционен продукт и когато е приложимо, на всички препоръчани базови инвестиционни **варианти** и инвестиционни стратегии, включително подходящи насоки и предупреждения за рисковете, свързани с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт и когато е приложимо, с препоръчаните базови инвестиционни **варианти** или по отношение на конкретни инвестиционни стратегии, следвани от този продукт;

- в) информация за предложеното застрахователно покритие, включително подробности за застрахователните обезщетения и варианти, и обстоятелствата, които биха ги задействали, и когато е приложимо, обобщено описание на изключените рискове и изключенията, при които не могат да се предявяват претенции;
- г) информация за всички явни и неявни разходи, свързани такси и плащания за или от трети страни, включително всички разходи и такси, свързани с разпространението на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, както и разходите за предоставяне на съвети, когато е приложимо, начина, по който клиентът може да плати за тях, и срока на плащанията;
- д) приложимото към договора право и компетентната юрисдикция;
- е) обща информация за данъчните правила, приложими към вида основаващ се на застраховане инвестиционен продукт.

Информацията, посочена в първа алинея, буква г), се придружава от подходящо обяснение на стандартизиран и разбираем за непрофесионален клиент език относно въздействието на разходите, таксите и всякакви плащания за или от трети страни върху очакваната възвръщаемост.

Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници и застрахователните предприятия представят информацията за всички разходи, такси и плащания за или от трети страни, посочени в първа алинея, буква г), в обобщен вид, за да може клиентът да разбере общите разходи и кумулативния ефект върху възвръщаемостта на инвестицията. Общите разходи се изразяват в парично изражение и в проценти, изчислени за срока на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт.

■ Застрахователните посредници и застрахователните предприятия **изрично информират клиентите за правото им да поискат** разбивка на тази информация по пера **и предоставят тази разбивка по пера по искане на клиента.**

Когато оповестяването на плащанията за или от трети страни не може да бъде потвърдено на преддоговорния етап, начинът на изчисляване на размера трябва да бъде ясно оповестен на клиента по начин, който е понятен и точен за

непрофесионален клиент. Застрахователните посредници и застрахователните предприятия предоставят на клиентите си и последваща информация за точния размер на плащанията за или от трети страни, които са получени или платени.

Плащанията за или от трети страни, платени или получени от застрахователния посредник или застрахователното предприятие във връзка с предоставянето или разпространението на основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, се посочват по пера. Застрахователният посредник или застрахователното предприятие оповестява кумулативното въздействие на тези плащания за или от трети страни, включително всички периодични плащания от трети страни, върху нетната възвръщаемост за срока на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт. Целта на плащанията за или от трети страни и тяхното въздействие върху нетната възвръщаемост се обясняват по стандартизиран начин и на разбираем език за средностатистическия непрофесионален клиент.

2. Държавите членки гарантират, че създателите на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти изготвят кратък персонализиран документ, съдържащ ключова информация, който се предоставя ежегодно на всеки непрофесионален клиент, държащ продукта („годишна справка“).

Точната дата, с която е свързана информацията в годишната справка, се посочва на видно място.

Съдържащата се в годишната справка информация е точна и актуална.

Създателите предоставят годишната справка на всеки непрофесионален притежател на полица безплатно в електронен формат. Хартиено копие се предоставя при поискване, в допълнение към всяка информация, налична чрез електронни средства.

Годишната справка не е необходимо да се предоставя, когато съзателят предоставя на своите непрофесионални притежатели на полица достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, в която са леснодостъпни актуални справки със съответната информация, посочена в параграф 3, и съзателят разполага с доказателства, че непрофесионалният притежател на полица е осъществил достъп до

тези справки поне веднъж през последните 12 месеца.

3. Годишната справка включва най-малко следната ключова информация:

- а) общите разходи, свързани с такси и плащания за или от трети страни, изразени по пера в парично изражение и в проценти, платени или понесени, пряко или непряко, от непрофесионалния притежател на полица през предходните 12 месеца и с натрупване от началото на срока на договора във връзка с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт;
- б) годишните резултати на всеки от базовите инвестиционни *варианти* на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт и годишните общи резултати на портфейла, като и двата вида резултати са сравнени със съответните резултати от предходните години;
- в) общите данъци, включително гербов налог, данък върху сделките, удържан при източника данък и всякакви други данъци, когато се налагат от застрахователното предприятие, с разпределение по данъци, понесени от непрофесионалния клиент, във връзка с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт;
- г) когато е приложимо, пазарната или оценената стойност, когато пазарната стойност не е налична, на базовите инвестиционни *варианти* на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт;
- д) плащанията, извършени от непрофесионалния притежател на полица във връзка с основаващия се на застраховане инвестиционен продукт, включително инвестиции, депозити, вноски, премии и такси, през предходните 12 месеца, като се приспадат всички направени тегления;
- е) ■ прогнози за очаквания резултат в края на договорния или препоръчителния период на държане, основани на текущата стойност на инвестицията и развитието на нейните резултати до момента и свързани с преддоговорните сценарии за резултатите в основния информационен документ, предвиден в Регламент № 1286/2014, както и отказ от отговорност, че тези прогнози могат да се различават от действителната крайна стойност на инвестицията;

- ж) информация за условията и финансовите последици при предсрочно прекратяване на инвестицията или смяна на доставчика, включително откупната стойност и условията за откупуване на застрахователната полица;
- з) кратко обобщено описание на застрахователното покритие, по-специално на застрахователните обезщетения и всички варианти, както и информация за това какво се случва, когато застрахованото лице почине или настъпи друго застрахователно събитие;
- и) в случай на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, за които условията на полицата предвиждат периодични прегледи на премиите, прогнозираните премии, необходими за поддържане на съществуващите обезщетения за защита до навършване на 55, 65, 75 и 85 години.

Без да се засягат изискванията на настоящия параграф, когато за конкретен продукт няма достатъчно информация за изготвянето на годишна справка, изискванията по отношение на годишната справка са приложими само договори, сключени след влизането в сила на Директива .../... [въвежда се номерът на настоящата директива за изменение].

4. Информацията, описана в параграф 1, и годишната справка, посочена в параграфи 2 и 3, се предоставят на непрофесионалните клиенти и притежателите на полици, като се използва стандартизирана терминология и формат на Съюза. *Без да се засяга производителят, който предоставя на своите непрофесионални притежатели на полица достъп до онлайн система в съответствие с член 29, параграф 2, пета алинея, разслояването на информацията, изисквана съгласно параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, при което отделните подробности могат да бъдат представени чрез изскачащи прозорци или чрез хипервръзки към придружаващите слоеве, се разрешава, ако годишната справка е предоставена в електронен формат. В този случай трябва да е възможно годишната справка да бъде разпечатана като един документ.*

След като се консултира с ЕОЦКП и проведе проучвания сред потребителите и сектора, ЕОЗППО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, за да определи *следното*:

- а) подходящия формат за предоставяне на информацията, посочена в параграфи 1 и 3, включително формата и дължината на документа, както и съдържанието на всеки от елементите на информацията;
- б) стандартизираната терминология **■** и свързаните с нея **кратки и сбити** обяснения, които да се използват **от застрахователните предприятия и застрахователните посредници** за **оповестяване** на информацията, посочена в параграфи 1 и 3. Обясненията гарантират, че те могат да бъдат разбрани от всеки непрофесионален клиент, който няма специфични знания за основаващи се на застраховане инвестиционни продукти.

ЕОЗППО представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се делегира правомощието да **допълва настоящата директива чрез приемане на** регулаторните технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.

5. Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, поставят подходящи предупреждения в информационните материали, включително в маркетинговите съобщения, предоставяни на непрофесионални клиенти, за да ги предупреждават за специфичните рискове от потенциални загуби, свързани с особено рискови **или комплексни** основаващи се на застраховане инвестиционни продукти и когато е приложимо, с базови инвестиционни **варианти**.

В срок до [18 месеца след влизането в сила на директивата за изменение] ЕОЗППО разработва и периодично актуализира насоки относно концепцията за особено рискови **или комплексни** основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, като надлежно отчита спецификата на различните видове основаващи се на застраховане инвестиционни продукти.

ЕОЗППО разработва регулаторни технически стандарти за допълнително уточняване на формата и съдържанието на тези предупреждения за рискове, като надлежно отчита спецификата на различните основаващи се на застраховане инвестиционни продукти и видове съобщения, **включително спецификите на мултивариантните**

продукти (МВП).

ЕОЗППО представя на Комисията тези регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти по трета алинея в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.

Националните компетентни органи следят за прилагането на предупрежденията за рискове █ . В случай на опасения относно използването **или** липсата на използване █ такива предупреждения за рискове █ , които могат да имат съществено въздействие върху защитата на инвеститорите, компетентните органи █ може да **наложат** използването на предупреждения за рискове от застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти.“.

(21) Въмъкват се следните членове 29а и 29б:

„Член29а

Стимули

█

2. Държавите членки гарантират, че когато застрахователните **предприятия** или застрахователните **посредници** разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукт в съответствие с член 30, параграф 1, тези застрахователни посредници или застрахователни предприятия получават или плащат такси или облаги от или на трета страна само при условие че гарантират, че получаването или плащането на такива такси или облаги не нарушава спазването на задължението им да действат честно, коректно и професионално в съответствие с най-добрия интерес на клиентите си. Застрахователните посредници и застрахователните предприятия оповестяват съществуването, естеството и размера на такива плащания за или от трети страни в съответствие с член 29.
3. Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници и застрахователните предприятия, когато е приложимо, информират клиента за механизмите за

прехвърляне на клиента на всяка такса, комисиона, парична или непарична облага, получена във връзка с разпространението на основаващия се на застраховане инвестиционен продукт.

4. Държавите членки могат да налагат по-строги изисквания на застрахователните посредници и застрахователните предприятия по отношение на въпросите, обхванати от настоящия член. По-конкретно държавите членки могат да забранят или да ограничат предлагането или получаването на такси, комисиони или непарични облаги от трети страни във връзка с предоставянето на застрахователни съвети.

По-строгите изисквания може да включват изискването всички подобни такси, комисиони или непарични облаги да бъдат връщани на клиентите или да бъдат приспадани от таксите, плащани от клиента.

По-строгите изисквания на дадена държава членка, посочени в настоящия параграф, трябва да се спазват от всички застрахователни посредници и застрахователни предприятия, включително от тези, които извършват дейност в рамките на свободата на предоставяне на услуги и свободата на установяване, когато сключват застрахователни договори с клиенти, чието обичайно местопребиваване или установяване е в тази държава членка.

4а. Държавите членки изискват, когато застрахователен посредник или застрахователно предприятие, разпространяващ(о) основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, информира клиента, че предоставяният съвет е независим, застрахователният посредник или застрахователното предприятие:

- а) да оцени достатъчно голям брой застрахователни продукти, предлагани на пазара, които са достатъчно диверсифицирани от гледна точка на вида и доставчика на продукта, за да гарантира възможността за подходящо постигане на целите на клиента, и да не се ограничава до застрахователните продукти, емитирани или предоставяни от субекти, намиращи се в тесни връзки със застрахователния посредник или застрахователното предприятие;***

б) да не приема и не задържа такси, комисиони или други парични или непарични облаги, платени или предоставени от трета страна или лице, действащо за сметка на трета страна, във връзка с предоставянето на услугата на клиентите.

Настоящият параграф не възпрепятства застрахователните посредници, чийто правен статут ги определя като независими, да се представят като необвързани договорно с определено застрахователно предприятие, ако посочат, че получават стимули.

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 38 с цел допълване на настоящата директива за уточняване на следното:

- а) как застрахователните посредници и застрахователните предприятия трябва да спазват принципите, изложени в настоящия член;
- б) критериите за оценка на спазването от страна на застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които плащат или получават стимули, на задължението да действат честно, коректно и професионално в съответствие с интересите на клиента.

■

Член 29б

Най-добър интерес на клиентите

1. Държавите членки изискват от инвестиционното предприятие или инвестиционния посредник, когато предоставя на потребители инвестиционни услуги или, според случая, допълнителни услуги, да действа честно, коректно и професионално в съответствие с най-добрите интереси на своите клиенти и да спазва принципите, установени в настоящия член и член 17.

*1а. Държавите членки гарантират, че за да действат в най-добрия интерес на клиента ■, когато предоставят **инвестиционни** съвети на клиенти относно основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, застрахователните предприятия и застрахователните посредници са длъжни:*

- а) *да информират клиента за набора от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или, когато е приложимо, за базовите инвестиционни варианти, оценени от застрахователното предприятие или застрахователния посредник, и да предоставят такива съвети въз основа на оценка на подходящ набор от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или, когато е приложимо, базови инвестиционни варианти, подходящи за нуждите на клиента; наборът от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти отразява бизнес модела на застрахователното предприятие или застрахователния посредник; когато застрахователните предприятия и застрахователните посредници са обвързани с изключителни партньорства, те могат да създадат подходящия набор от основаващи се на застраховане инвестиционни продукти измежду продукти или, когато е приложимо, базови инвестиционни варианти, предлагани само от едно застрахователно предприятие; в този случай клиентите се информират в съответствие с приложимите изисквания, и по-специално член 29, параграф 1, буква а), подточка ii);*
- б) *да препоръчват **■** най-ефективния основаващ се на застраховане инвестиционен продукт или, когато е приложимо, базови инвестиционни варианти сред основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, определени като подходящи за клиента съгласно член 30, параграф 1 и предлагащи сходни характеристики; като вземат предвид техните резултати, равнището на риска, разходите и таксите, докладвани съгласно член 25, параграф 1в, и ако се препоръчва еквивалентен продукт с по-високи разходи, да обосноват това с обективни причини и да запазят данните за тази обосновка;*
- в) **■**
- ва) *да не поставят финансовия или друг интерес на застрахователното предприятие или застрахователния посредник пред интереса на клиента;*

- г) да препоръчват основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, чието застрахователно покритие съответства на застрахователните изисквания и потребности на клиента.

1б. Когато инвестиционните предприятия и инвестиционните посредници са обект на забрана за предоставяне на стимули, условията на настоящия член се считат за изпълнени. Националният компетентен орган може да обори тази презумпция, ако инвестиционното предприятие или инвестиционният посредник не спазва разпоредбите на настоящия член.

1в. ЕОЗППО може да организира и провежда задължителна партньорска проверка в сътрудничество с националните компетентни органи относно изпълнението на задълженията, установени в настоящия член.

2. На Комисията се предоставя правомощието да допълва настоящата директива чрез приемане на делегирани актове в съответствие с член 38 за допълнително уточняване на начина, по който застрахователните посредници и застрахователните предприятия трябва да спазват принципите, изложени в настоящия член.

Тези делегирани актове отчитат естеството на услугите, които се предлагат или предоставят на клиента, естеството на продуктите ***и когато е приложимо, базовите инвестиционни варианти***, които се предлагат или разглеждат, включително различните видове основаващи се на застраховане инвестиционни продукти ***или, когато е приложимо, базови инвестиционни варианти.***“;

(22) Член 30 се изменя, както следва:

- а) въвежда се следният параграф -1:

„-1. Държавите членки изискват от застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, да оценяват пригодността или целесъобразността на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти и когато е приложимо, на базовите инвестиционни ***варианти***, които се препоръчват на клиентите или се изискват от тях, достатъчно време преди клиентите да се обвържат със застрахователен договор или предложение. Всяка от тези оценки се извършва въз

основа на пропорционална и необходима информация за клиента, получена от застрахователния посредник или застрахователното предприятие в съответствие с изискванията, посочени в настоящия член.

Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, обясняват на клиентите целта на оценката за пригодност или целесъобразност, преди от тях да бъде поискана каквато и да било информация.

Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, предупреждават клиентите в стандартизиран формат за всички посочени по-долу елементи:

- а) че предоставянето на неточна или непълна информация се отразява отрицателно върху качеството на оценката, която трябва да бъде направена от застрахователния посредник или застрахователното предприятие;
- б) че липсата на информация не позволява на застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, да определят дали предвидената услуга или финансов инструмент са подходящи или целесъобразни за клиента и да предоставят съвети.

Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници и застрахователните предприятия, които разпространяват основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, предоставят на клиентите, при поискване от тяхна страна, доклад за информацията, събрана за оценката за пригодност или целесъобразност. Този доклад се представя в стандартизиран формат, разработен от ЕОЗППО.

ЕОЗППО разработва проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на обяснението и предупреждението, посочени във втора алинея, както и на формата и съдържанието на доклада, посочен в трета алинея.

ЕОЗППО представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически

станданти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.“;

б) параграфи 1, 2 и 3 се заменят със следното:

- „1. Без да се засяга член 20, параграф 1, когато предоставя съвети относно основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, застрахователният посредник или застрахователното предприятие получава информация за:
- знанията и опита на клиента в инвестиционната област, съответстваща на конкретния предлаган или търсен вид основаващ се на застраховане инвестиционен продукт или, когато е приложимо, базови инвестиционни **варианти, както и** финансовото състояние на **клиента**,
 - неговата способност да понася пълни или частични загуби,
 - инвестиционните потребности и цели, включително евентуални предпочитания за устойчивост, за да се даде възможност на застрахователния посредник или застрахователното предприятие да препоръча на клиента основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, които са подходящи за това лице и които по-специално съответстват на допустимото **█** равнище на риск, способността да понася загуби, **предпочитанията му за устойчивост и необходимостта** от диверсификация **█**.

█

Когато съветва да се заменят едни базови инвестиционни **варианти** с други, застрахователният посредник или застрахователното предприятие получава необходимата информация за съществуващите базови инвестиционни **варианти** на клиента и за препоръчаните нови инвестиционни **варианти** и анализира очакваните разходи и ползи от замяната, за да може убедително да докаже, че очакваната полза от замяната е по-голяма от разходите.

2. Без да се засяга член 20, параграф 1, държавите членки гарантират, че когато **основаващ се на застраховане инвестиционен продукт се продава без предоставен съвет**, застрахователният посредник или застрахователното предприятие изисква от клиента да предостави информация за знанията и опита на съответното лице в инвестиционната област, съответстваща на конкретния предлаган или търсен вид основаващ се на застраховане инвестиционен

продукт или, когато е приложимо, базови инвестиционни активи ■ , за да може застрахователният посредник или застрахователното предприятие да прецени дали предвидените основаващи се на застраховане инвестиционни продукти са подходящи за клиента.

Когато застрахователният посредник или застрахователното предприятие счита въз основа на получената съгласно първата алинея информация, че продуктът не е уместен за клиента, застрахователният посредник или застрахователното предприятие предупреждава за това клиента. Това предупреждение се предоставя в стандартизиран формат и се записва.

Застрахователният посредник или застрахователното предприятие не продължава да разпространява основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, за който е отправено предупреждение, че продуктът или услугата не са подходящи, освен ако клиентът поиска да продължи с него въпреки това предупреждение и застрахователното предприятие приеме да сключи договора по искане на клиента. Записва се както искането на клиента, така и приемането от страна на застрахователното предприятие.

ЕОЗППО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, за да определи формата и съдържанието на предупреждението, посочено във втора алинея.

ЕОЗППО представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се предоставя правомощието да приеме регулаторните технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1094/2010.

3. Без да се засяга член 20, параграф 1, когато не се предоставя съвет по отношение на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, държавите членки могат да приложат дерогация от задълженията по параграф 2 от настоящия член, като позволят на застрахователните посредници и застрахователните предприятия да извършват дейности по разпространение на застрахователни продукти във връзка с основаващи се на застраховане

инвестиционни продукти на тяхна територия, без да е необходимо да получават информация или да извършват определянето по параграф 2 от настоящия член, когато са изпълнени всички долупосочени условия:

- а) дейностите по разпространение на застрахователни продукти са свързани с което и да е от следните:
 - i) основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, които водят до инвестиционна експозиция единствено към финансови инструменти, считани за некомплексни съгласно Директива 2014/65/ЕС, и не включват структура, която затруднява клиента да разбере съществуващия риск;
 - ii) други некомплексни основаващи се на застраховане инвестиционни продукти за целите на настоящия параграф;
- б) дейността по разпространение на застрахователни продукти се извършва по инициатива на клиента;
- в) клиентът е ясно информиран, че при извършването на дейността по разпространение на застрахователни продукти застрахователният посредник или застрахователното предприятие не е задължено да преценява дали предоставяният или предлаган основаващ се на застраховане инвестиционен продукт е подходящ и дали извършваната или предлагана дейност по разпространение на застрахователни продукти е подходяща и че клиентът не се ползва от съответната защита на приложимите правила за извършване на дейността; такова предупреждение се предоставя в стандартизиран формат;
- г) застрахователният посредник или застрахователното предприятие изпълнява задълженията си по членове 27 и 28.

Когато доставят основаващи се на застраховане инвестиционни продукти на клиенти, чието обичайно местопребиваване или установяване е в държава членка, която не използва дерогацията, посочена в настоящия параграф, всички застрахователни посредници или застрахователни предприятия, включително тези, които извършват дейност в рамките на свободата на предоставяне на услуги или свободата на установяване, се съобразяват с приложимите в тази

държава членка разпоредби.

ЕОЗППО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, за да определи формата и съдържанието на предупреждението, посочено в първа алинея, буква в).

ЕОЗППО представя на Комисията проектите на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на влизане в сила].

На Комисията се предоставя правомощието да приеме регулаторните технически стандарти в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1094/201039.“;

в) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници или застрахователните предприятия предоставят на клиента подходящи отчети за дейностите по разпространение на застрахователни продукти на траен носител. Тези отчети съдържат периодично представяне на информация на клиентите, която е съобразена с вида и сложността на съответните основаващи се на застраховане инвестиционни продукти и естеството на предоставяната на клиента услуга и в съответните случаи съдържат сведения за свързаните със сделките разходи и извършените услуги за сметка на клиента.

Държавите членки гарантират, че застрахователните посредници или застрахователните предприятия, когато предоставят съвети относно основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, предоставят на клиента достатъчно време преди сключването на договора и на траен носител изявление относно пригодността, в което се посочват предоставеният съвет и начинът, по който този съвет отговаря на предпочитанията, целите и другите характеристики на клиента. Предоставянето на такова изявление се извършва достатъчно рано, преди клиентът да се обвърже със застрахователен договор или предложение, за да се гарантира, че клиентът има достатъчно време да го прегледа и при необходимост да получи допълнителна информация или разяснения от застрахователния посредник или застрахователното предприятие.

Държавите членки гарантират, че когато застрахователният договор се сключва посредством комуникация от разстояние, което възпрепятства предварителното предоставяне на оценката за пригодност, застрахователният посредник или застрахователното предприятие може да представи писмено изявление относно пригодността на траен носител веднага след като клиентът бъде обвързан от застрахователен договор, при положение че са изпълнени и двете условия по-долу:

- а) клиентът е дал съгласието си за получаването на изявлението относно пригодността без необосновано забавяне след сключването на договора;
- б) застрахователният посредник или застрахователното предприятие е дало на клиента възможността да забави сключването на договора, за да получи преди сключването му изявлението относно пригодността.

Държавите членки гарантират, че когато застрахователен посредник или застрахователно предприятие е информирало клиента, че ще извършва периодична оценка за пригодност, периодичният доклад съдържа актуализирано изявление за начина, по който основаващият се на застраховане инвестиционен продукт отговаря на предпочитанията, целите и другите характеристики на непрофесионалния клиент.“;

г) ***вмъква се следният параграф:***

„5а. Държавите членки могат да налагат по-строги изисквания на разпространителите по отношение на въпросите, обхванати от настоящия член. По-специално държавите членки могат да направят предоставянето на съвети, посочено в член 30, задължително за продажбата на всички основаващи се на застраховане инвестиционни продукти или за определен вид от тях.

Държавите членки гарантират, че по-строгите изисквания, посочени в първата алинея, се спазват от всички застрахователни посредници и застрахователни предприятия, включително от тези, които извършват дейност в рамките на свободата на предоставяне на услуги и свободата на установяване, когато сключват застрахователни договори с клиенти, чието обичайно местопребиваване или установяване е в тази държава членка.“;

д) параграф 6 се заменя със следното:

„6. На Комисията се предоставя правомощието да допълва настоящата директива чрез приемане на делегирани актове в съответствие с член 38 за допълнително уточняване на начина, по който застрахователните посредници и застрахователните предприятия трябва да спазват принципите, изложени в настоящия член, когато извършват дейности по разпространение на застрахователни продукти във връзка с основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, включително по отношение на:

- а) информацията, която трябва да бъде получена при оценяване на пригодността и целесъобразността на основаващи се на застраховане инвестиционни продукти за техните клиенти;
- б) критериите за оценка на некомплексни основаващи се на застраховане инвестиционни продукти за целите на параграф 3, буква а), подточка ii) от настоящия член;
- в) съдържанието и формата на записите и споразуменията за предоставяне на услуги на клиенти и на периодичните отчети до клиентите за предоставените услуги;
- ва) критериите за оценяване на съответствието на финансовите продукти с предпочитанията на клиента за устойчивост и определяне на процедурите за персонализиране на предлагане на портфейл или инвестиционен продукт, за да се постигне съответствие с предпочитанията на клиента за устойчивост.**

Тези делегирани актове отчитат естеството на услугите, които се предлагат или предоставят на клиента, естеството на продуктите, които се предлагат или разглеждат, включително различните видове основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, както и професионалния или непрофесионалния характер на клиента.“

(23) Член 35, параграф 2 се изменя, както следва:

а) буква а) се заменя със следното:

„а) специфични процедури за получаване на сигнали за потенциални или действителни нарушения и тяхното проследяване, включително установяване на сигурни канали за комуникация за тези сигнали.“;

б) добавя се следната алинея:

„Специфичните процедури, посочени в буква а), включват също така създаването – на първа страница на уебсайта на всеки компетентен орган – на електронна препратка към несложен формуляр за подаване на сигнал, който позволява на всяко лице да докладва за потенциални или действителни нарушения на правото на Съюза. Държавите членки изискват от компетентните органи да анализират без необосновано забавяне всички сигнали, подадени чрез този формуляр.“.

(24) Въмква се следният член 35а:

„Член 35а

Процедура по отношение на дейности, предлагани чрез цифрови средства без лиценз или регистрация

1. Държавите членки гарантират, че когато физическо или юридическо лице извършва дейности по разпространение на застрахователни продукти онлайн, насочени към клиенти на негова територия, без да е регистрирано в съответствие с член 3 от настоящата директива или без да е получило лиценз в съответствие с член 14 от Директива 2009/138/ЕО, или когато компетентният орган подозира, че този субект извършва такива дейности, без да е регистриран в съответствие с член 3 от настоящата директива или без да е получил лиценз в съответствие с член 14 от Директива 2009/138/ЕО, компетентният орган предприема всички подходящи и пропорционални мерки, за да предотврати извършването на тези дейности по разпространение, включително свързаните с тях маркетингови съобщения, като използва надзорните правомощия, посочени в член 12, параграф 3. Всички такива мерки са съобразени с

принципите на сътрудничество между държавите членки, определени в настоящата директива.

Първа алинея се прилага и за всеки финансов инфлуенсър, който получава възнаграждение или стимул чрез непарична компенсация от застрахователно предприятие или застрахователен посредник, без да е регистриран в съответствие с член 3 от настоящата директива или да е получил лиценз в съответствие с член 14 от Директива 2009/138/ЕО, когато този финансов инфлуенсър популяризира чрез публични платформи в социалните медии услуги или основани на застраховане инвестиционни продукти, или базови инвестиционни варианти от името на такова застрахователно предприятие или застрахователен посредник.

2. Държавите членки предвиждат компетентните органи да публикуват всяко решение за налагане на мярка съгласно параграф 1, в съответствие с член 32.

Компетентните органи информират ЕОЗППО за всяко решение, посочено в параграф 2, без необосновано забавяне. ЕОЗППО създава електронна база данни, съдържаща представените от компетентните органи решения, която е достъпна за всички компетентни органи. ЕОЗППО публикува списък на всички съществуващи решения, в който се описват съответните физически или юридически лица и видовете предоставяни услуги или продукти. Списъкът е достъпен за обществеността чрез електронна препратка на уебсайта на ЕОЗППО. По отношение на физическите лица този списък не може да доведе до публикуването на повече лични данни на тези физически лица от публикуваните от компетентния орган съгласно първа алинея и в съответствие с член 32.“.

(25) Член 38 се заменя със следното:

„Член 38

Делегирани актове

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 39 във връзка с членове 10, 25, 26а, 28, 29а, 29б и 30.“.

(26) Член 39 се изменя, както следва:

а) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 10, 25, 26а, 28, 29а, 29б и 30, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 22 февруари 2016 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 10, 25, 26а, 28, 29а, 29б и 30, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга валидността на делегираните актове, които вече са в сила.“;

б) вмъква се следният параграф 3а:

„3а. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 година.“;

в) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Делегиран акт, приет съгласно членове 10, 25, 26а, 28, 29а, 29б и 30, влиза в сила единствено ако Европейският парламент и Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“.

(24) Приложение I се изменя в съответствие с приложение III към настоящата директива.

Член 3

Изменения на Директива 2009/138/ЕО

Раздел 5 от дял II, глава 1 от Директива 2009/138/ЕО се изменя, както следва:

- (1) Заглавието се заменя със следното:

„Раздел 5

Право на отмяна“.

- (2) Заличава се следният текст:

„Подраздел 1

Общо застраховане“.

- (3) Членове 183 и 184 се заличават.

- (4) Заличава се следният текст:

„Подраздел 1

Животозастраховане“.

- (5) Член 185 се заличава.

Член 4

Изменения на Директива 2009/65/ЕО

Директива 2009/65/ЕО се изменя, както следва:

- (1) Член 14 се изменя, както следва:

- а) добавят се следните параграфи 1а – 1е:

„1а. За целите на параграф 1 държавите членки изискват от управляващите дружества да действат по такъв начин, че да предотвратяват начисляването на неоправдани разходи на ПКИПЦК и притежателите на дялове в тях.

Разходите, които отговарят на следните условия, се считат за оправдани:

- а) разходите **не надхвърлят максималната сума, оповестена** в проспекта, посочен в член 69, и ключовата информация за инвеститорите, посочена в член 78;

- б) разходите са *направени правилно във връзка със или за целите на:*
 - i) *дейността на ПКИПЦК с оглед на неговата структура,* инвестиционна стратегия, цел *и политика* или
 - ii) *спазването на законовите регулаторни* изисквания;
 - в) разходите се поемат от инвеститорите по начин, който гарантира справедливо третиране на инвеститорите.
- 1б. Държавите членки изискват от управляващите дружества да поддържат, прилагат и преразглеждат ефективен процес на ценообразуване, който позволява установяването и количественото определяне на всички разходи, понесени от ПКИПЦК или притежателите на дялове в тях. Преди издаването на разрешението на ПКИПЦК и през целия период на съществуване на ПКИПЦК този процес на ценообразуване гарантира, че са изпълнени следните условия:
- а) разходите не са неоправдани;
 - б) разходите, поети от инвеститорите на дребно, са обосновани и пропорционални, *в контекста на цялостната стойност, предоставяна на притежателите на дялове,* като се имат предвид характеристиките на ПКИПЦК, включително неговата инвестиционна цел, *политика,* стратегия, очаквана възвръщаемост, равнище на рисковете и други съответни характеристики.
- 1в. Държавите членки гарантират, че управляващите дружества носят отговорност за ефективността и качеството на своя процес на ценообразуване. Процесът на ценообразуване се документира ясно, посочват се отговорностите на ръководните органи на управляващото дружество при определянето и преразглеждането на разходите, поемани от инвеститорите, и се подлага на периодичен преглед. Оценката на разходите се основава на обективни критерии и методология *и включва* сравнение с пазарните *продукти, като например ПКИПЦК със сходни характеристики от гледна точка на инвестиционна цел, стратегия, равнище на рисковете и други съответни характеристики.*
- 1г. Държавите членки изискват от управляващите дружества да оценяват █ веднъж годишно дали ПКИПЦК или притежателите на дялове в него са били

натоварени с неоправдани разходи.

Държавите членки изискват от управляващите дружества да възстановят *без ненужно забавяне* разходите на инвеститорите, когато ПКИПЦК или притежателите на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи *или когато разходите са били погрешно изчислени в ущърб на ПКИПЦК или притежателите на дялове в него.*

Държавите членки изискват от управляващите дружества да докладват на компетентните органи на своята държава членка по произход и на компетентните органи на държавата членка по произход на ПКИПЦК, на депозитаря и на финансовите одитори на ПКИПЦК за ситуации, при които ПКИПЦК или притежателите на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи.

- 1д Държавите членки изискват от управляващите дружества да оценяват поне веднъж годишно условията, посочени в параграф 1б, буква б). При оценката се вземат предвид критериите, определени в процеса на ценообразуване

1е. *Не по-късно от четири години след влизането в сила на Директива (ЕС).../... [СП: да се въведе номерът на настоящата директива за изменение] ЕОЦКП организира и провежда партньорска проверка в сътрудничество с националните компетентни органи по отношение на изпълнението на задълженията, описани в настоящия член, включително разходите, свързани с възстановяването на разходи на отделни инвеститори.*“;

б) параграф 2 се изменя, както следва:

- i) уводният текст се заменя със следното:

„Без да се засяга член 116, Комисията приема чрез делегирани актове в съответствие с член 112а мерки за осигуряване спазването на задълженията, посочени в параграфи 1 – 1д, от страна на управляващото дружество, като по-специално:“;

- ii) буква б) се заменя със следното:

„б) уточнява принципите, необходими с цел да се гарантира, че управляващите дружества използват ефективно ресурсите и процедурите, които са необходими за правилното осъществяване на стопанската им дейност;“; iii) добавят се следните букви г) и д):

„ г) определя минималните изисквания за процеса на ценообразуване, за да се предотврати начисляването на неоправдани разходи на ПКИПЦК и притежателите на дялове в него, по-специално чрез:

i) гарантиране, че разходите са правилно установени и количествено определени и отговарят на изискванията, посочени в параграф 1а, буква а);

ii) установяване на разходите, които могат да бъдат начислени на ПКИПЦК и притежателите на дялове в него, като се вземат предвид равнището на разходите и естеството на разходите чрез препратка към списък на допустимите разходи, които отговарят на условията, посочени в параграф 1а, букви б) и в), както и условията, при които компетентните органи могат да разрешават за всеки отделен случай разходи, които не са включени в списъка на допустимите разходи, но които отговарят на условията, посочени в параграф 1а, букви б) и в);

iii) установяване на потенциални конфликти на интереси и мерки за ограничаване на възникването на конфликти на интереси;

iv) установяване на процедура за определяне на нивото на компенсиране в случаите, когато на инвеститорите са били начислени неоправдани разходи;

v) установяване на процедура, която ще бъде задействана, когато неправомерно начислената сума е съществена и надвишава прага, който се определя въз основа на съществуващите насоки на националните компетентни органи относно процедурите за обезщетение;

д) предвижда критерии за определяне на това дали разходите са обосновани и пропорционални в съответствие с параграф 1б, буква б) .“;

в) добавя се следният параграф 4:

„4. В срок до ... г. [СП: да се въведе датата = пет години от датата, посочена в член 7, параграф 2 от настоящата директива], след консултация с ЕОЦКП, Комисията представя на Съвета и на Европейския парламент доклад относно прилагането на настоящия член. В доклада се оценява най-малко следното:

- а) дали настоящият член е оказал положително въздействие върху разходите и резултатите на ПКИПЦК, предлагани на инвеститори на дребно, и в каква степен;
- б) дали оценката, посочена в параграф 1д, е пропорционална по отношение на сложността и разходите, направени от управляващите дружества;
- ба) дали би могло да има други механизми за преодоляване на високите разходи, направени от инвеститорите на равнището на Съюза, включително законодателни и незаконодателни мерки.“;*

(2) Въмква се следният член 20а:

„Член 20а

По отношение на всяко ПКИПЦК, което управлява, управляващото дружество предоставя на компетентния орган на своята държава членка по произход информация за разходите, понесени от инвеститорите, и за резултатите на ПКИПЦК на равнището на всеки фонд или на равнището на класовете акции на ПКИПЦК, когато тези класове акции имат различни структури на разходите.“.

(3) В член 30 втора алинея се заменя със следното:

„За целите на членовете, посочени в първата алинея, терминът „управляващо дружество“ означава „инвестиционно дружество“, с изключение на втора алинея от член 14, параграф 1г.“.

(4) В член 90 се добавя следната алинея:

„Настоящият член се прилага, без да се засяга прилагането на член 14.“.

(5) **■** Член 98, параграф 2 *се изменя, както следва:*

- і) *въмква се* следната буква:

„да) в съответствие с член 69а от Директива 2014/65/ЕС извършване на редовни проверки на съответствието на качествените и количествените характеристики на ПКИПЦК на пазара със съответните референтни показатели и при необходимост предприемане на корективни действия;“;

ii) добавя се следната буква:

„н) без да се засяга възстановяване на разходи, извършвано съгласно член 14, параграф 1г, изискване на компенсация за инвеститорите, когато ПКИПЦК или притежатели на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи.“;

(6) В член 99, параграф 6 се добавя следната буква:

*„з) без да се засяга възстановяване на разходи, извършвано съгласно член 14, параграф 1г, изискване за компенсация за инвеститорите, когато ПКИПЦК или притежатели на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи **или когато са били изчислени неправилно разходи в ущърб на ПКИПЦК или притежатели на дялове в него, като същевременно се взема предвид, че процедурите за компенсация трябва да са пропорционални на неправомерно начислената сума, по-специално от техническа и оперативна гледна точка.**“;*

(7) В член 112а, параграф 2 след четвъртата алинея се добавя следната алинея:

„Правомощието да приема делегираните актове, посочено в член 14, се предоставя на Комисията за срок от четири години, считано от [ОВ: да се въведе датата на влизане в сила на настоящата директива за изменение].“.

Член 5

Изменения на Директива 2011/61/ЕС

Директива 2011/61/ЕС се изменя, както следва:

(1) Член 12 се изменя, както следва:

а) вмъкват се следните параграфи 1а – 1е

„1а. За целите на параграф 1 държавите членки изискват от ЛУАИФ да действат по такъв начин, че да предотвратяват начисляването на неоправдани разходи на АИФ и притежателите на дялове в тях.

Разходите, които отговарят на следните условия, се считат за оправдани:

- а) **те не надхвърлят максималната сума, оповестена** в проспекта, посочен в член 23, параграф 3, правилата на фонда или учредителните актове, посочени в член 23, параграф 1, и основния информационен документ, посочен в член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014;
- б) **направени са правилно във връзка със или за целите на:**
 - i) **дейността на АИФ с оглед на неговата структура**, инвестиционна стратегия, **цел и политика** или
 - ii) **спазването на законовите или** регулаторните изисквания;
- в) поемат **се** от инвеститорите по начин, който гарантира справедливо третиране на инвеститорите, с изключение на случаите, посочени в член 12, параграф 1, когато уставът или учредителните документи на АИФ предвиждат преференциално третиране.

1б. Държавите членки изискват от ЛУАИФ да поддържат, прилагат и преразглеждат ефективен процес на ценообразуване, който позволява установяването и количественото определяне на всички разходи, понесени от АИФ или притежателите на дялове в тях. Този процес на ценообразуване гарантира, че са изпълнени следните условия:

- а) разходите не са неоправдани;
- б) разходите, поети от инвеститорите на дребно, са обосновани и пропорционални, **в контекста на цялостната стойност, осигурявана на притежателите на дялове, и** като се имат предвид характеристиките на АИФ, включително неговата инвестиционна цел, **политика**, стратегия, очаквана възвръщаемост, равнище на рисковете и други съответни характеристики.

1в. Държавите членки гарантират, че ЛУАИФ носят отговорност за ефективността и качеството на своя процес на ценообразуване. Процесът на ценообразуване се

документира ясно, посочват се отговорностите на ръководните органи на ЛУАИФ при определянето и преразглеждането на разходите, поемани от инвеститорите, и се подлага на периодичен преглед. Оценката на разходите се основава на обективни критерии и методология **и включва** сравнение с пазарните **продукти, като например АИФ със сходни характеристики от гледна точка на инвестиционна цел, стратегия, равнище на рисковете и други свързани характеристики.**

1г. Държавите членки изискват от ЛУАИФ да оценяват **■** веднъж годишно дали АИФ или притежателите на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи.

Държавите членки изискват от ЛУАИФ да възстановят **без ненужно забавяне** разходите на инвеститорите, когато АИФ или притежателите на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи **или когато разходите са били погрешно изчислени в ущърб на АИФ или притежателите на дялове в него.**

Държавите членки изискват от ЛУАИФ да докладват на компетентните органи на своята държава членка по произход и на компетентните органи на държавата членка по произход на АИФ, когато е приложимо, на депозитаря и на финансовите одитори на ЛУАИФ и на АИФ, когато е приложимо, за ситуации, при които АИФ или притежателите на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи.

1д. Държавите членки изискват от ЛУАИФ да оценяват поне веднъж годишно условията, посочени в параграф 1б, буква б). При оценката се вземат предвид критериите, определени в процеса на ценообразуване **■** .

■

1е. ЕОЦКП организира и провежда партньорска проверка не по-късно от четири години след влизането в сила на Директива (ЕС) [СП: да се въведе номерът на настоящата директива за изменение] в сътрудничество с националните компетентни органи по отношение на изпълнението на задълженията, описани в настоящия член. “;

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Комисията приема, чрез делегирани актове в съответствие с член 56 и при условията на членове 57 и 58, мерки за конкретизиране на критериите, които ще прилагат съответните компетентни органи, за да преценят дали ЛУАИФ спазват

задълженията си по параграф 1 от настоящия член, както и мерки, с които да се гарантира, че ЛУАИФ изпълняват задълженията, посочени в параграфи 1 – 1д от настоящия член, по-специално с цел да:

- а) определя минималните изисквания за процеса на ценообразуване, за да се предотврати начисляването на неоправдани разходи на АИФ и притежателите на дялове в него, по-специално чрез:
 - i) гарантиране, че разходите са правилно установени и количествено определени и отговарят на условието, посочено в параграф 1а, буква а);
 - ii) установяване на разходите, които могат да бъдат начислени на АИФ и притежателите на дялове в него, като се вземат предвид равнището на разходите и естеството на разходите чрез препратка към списък на допустимите разходи, които отговарят на условията, посочени в параграф 1а, букви б) и в), както и условията, при които компетентните органи могат да разрешават за всеки отделен случай разходи, които не са включени в списъка на допустимите разходи, но които отговарят на условията, посочени в параграф 1а, букви б) и в);
 - iii) установяване на потенциални конфликти на интереси и мерки за ограничаване на възникването на конфликти на интереси;
 - iv) установяване на процедура за определяне на нивото на компенсиране, в случай че на инвеститорите са били начислени неоправдани разходи; ***установяване на процедура, която ще бъде задействана, когато неправомерно начислената сума е съществена и надвишава прага, който се определя въз основа на съществуващите насоки на националните компетентни органи относно процедурите за обезщетение;***
- б) предвижда критерии за определяне на това дали разходите са обосновани и пропорционални в съответствие с параграф 1б, буква б) .“;
- в) добавя се следният параграф 4:

„4. В срок до ... г. [СП: да се въведе датата = пет години от датата, посочена в

член 7, параграф 2 от настоящата директива], след консултация с ЕОЦКП, Комисията представя на Съвета и на Европейския парламент доклад относно прилагането на настоящия член. В доклада се оценява най-малко следното:

- а) дали настоящият член е оказал положително въздействие върху разходите и резултатите на АИФ, предлагани на инвеститори на дребно, и в каква степен;
- б) дали оценката, посочена в параграф 1д, е пропорционална по отношение на сложността и разходите, направени от ЛУАИФ;
- ба) дали би могло да има други механизми за преодоляване на високите разходи, направени от инвеститорите на равнището на Съюза, включително законодателни и незаконодателни мерки.“;**

(2) В член 24, параграф 2 се добавя следната буква е):

- е) информация за разходите, понесени от инвеститорите, и за резултатите на АИФ на равнището на всеки АИФ или на равнището на класовете акции на АИФ, когато тези класове акции имат различни структури на разходите.“.

(3) В член 46, параграф 2 *се добавят следните букви:*

„да) в съответствие с член 69а от Директива 2014/65/ЕС извършване на проверка на съответствието на качествените и количествените характеристики на ПКИПЦК на пазара със съответните референтни показатели и при необходимост предприемане на корективни действия;

н) без да се засяга възстановяване на разходи, извършвано съгласно член 12, параграф 1г, изискване инвеститорите да бъдат компенсирани, когато АИФ или притежатели на дялове в него са били натоварени с неоправдани разходи или когато са изчислени неправилно разходи в ущърб на АИФ или притежатели на дялове в него, като същевременно се взема предвид, че процедурите за компенсация трябва да са пропорционални на неправомерно начислената сума, по-специално от техническа и оперативна гледна точка.“.

(4) В член 56, параграф 1 след първото изречение се добавя следното изречение:

„Правомощията да приема делегирани актове, посочени в член 12, се предоставят на

Комисията за срок от четири години, считано от [ОВ: да се въведе датата на влизане в сила на директивата за изменение].“.

Член 6

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до [СП: да се въведе датата, която е 12 месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.
2. Те прилагат тези разпоредби, считано от ... [СП: да се въведе датата, която е 18 месеца след датата на *публикуването в Официален вестник на Европейския съюз на делегираните актове, посочени в член 89 от Директива 2014/65/ЕС, член 38 от Директива 2016/97, член 112а, параграф 2 от Директива 2009/65/ЕО и член 56 от Директива 2011/61/ЕО*].
3. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
4. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 7

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 8

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

В приложение II към Директива 2014/65/ЕС раздел II.1 се изменя, както следва:

- (1) Четвърта алинея се заменя със следното:

„Тестът за годност, прилаган за мениджъри и ръководители на субекти, които имат лиценз съгласно настоящата директива или други директиви на ЕС във финансовата област, би могъл да бъде считан като пример за оценката на експертизата и знанията. В случай на малки по размер субекти, лицето, което е предмет на тази оценка, е лицето, което има лиценз да извършва сделките от името на субекта.“

- (2) Пета алинея се изменя, както следва:

(-1) първото тире се заменя със следния текст:

„– клиентът редовно да е извършвал сделки в значителен размер на съответния пазар;

ЕОЦКП разработва проекти на регулаторни технически стандарти, за да определи честотата и размера на сделките, които е необходимо да се извършват за съответните пазарни категории;

ЕОЦКП представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в срок до [ОВ: да се въведе дата 6 месеца след влизането в сила на настоящата директива за изменение];

на Комисията се предоставят правомощия за приемане на тези регулаторни технически стандарти съгласно членове 10 – 14 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.“;

- (1) второто и третото тире се заменят със следното:

„– размерът на портфейла на клиента от финансови инструменти, който включва по определение парични депозити и финансови инструменти, да надвишава 100 000 EUR средно през последните три години;“;

- клиентът да работи или да е работил във финансовия сектор *или в друг сектор във връзка с инвестиционното решение* или да е извършвал дейности на капиталовия пазар, изискващи покупка и продажба на финансови инструменти и/или управление на портфейл от финансови инструменти, поне една година на професионална позиция, която изисква знания за планираните сделки или услуги.“;

- (2) добавя се следното тире:

„ – клиентът да може да предостави на посредника доказателство за признато образование или обучение, което доказва, че той/тя разбира съответните планирани сделки или услуги и е в състояние да оцени адекватно рисковете; *този критерий не се комбинира изключително с критериите за размера на финансовия портфейл на клиента.*“;

- (3) добавят се следните алинеи:

„Когато клиентът е юридическо лице, трябва да бъдат изпълнени поне два от следните критерии:

- обща балансова стойност: 10 000 000 EUR;
- нетен оборот: 20 000 000 EUR;
- собствени средства: 1 000 000 EUR.

Инвестиционният посредник преценява дали законният представител на това юридическо лице или лицето, което отговаря за инвестиционните сделки от името на това юридическо лице, разбира съответните планирани сделки или услуги, способен е да взема инвестиционни решения в съответствие с целите, потребностите и финансовите възможности на юридическото лице и е в състояние да оценява адекватно рисковете.“.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Приложение V към Директива 2014/65/ЕС се изменя, както следва:

„Приложение V

Минимални изисквания за професионални знания и компетентност

(съгласно член 24г, параграф 2)

- а) да разбира основните характеристики, рискове и особености на финансовите инструменти, които се предлагат или препоръчват, включително всички общи данъчни последици, които ще възникнат за клиента в контекста на сделките;
- б) да разбира общите разходи и такси, които клиентът ще понесе в контекста на вида инвестиционен продукт, който се предлага или препоръчва, и разходите, свързани с предоставянето на съвети и всякакви други свързани услуги, които се предоставят;
- в) да разбира как видът инвестиционен продукт, предлаган от посредника, може да не е подходящ за клиента, след като е оценил съответната информация, предоставена от клиента, спрямо промените, настъпили след събирането на съответната информация;
- г) да разбира как функционират финансовите пазари и как те влияят върху стойността и ценообразуването на финансовите инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;
- д) да разбира влиянието на макроикономическото развитие, националните/регионалните/световните събития върху финансовите пазари и върху стойността на финансовите инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;
- е) да разбира разликата между резултати от минали периоди и сценарии за резултати в бъдещи периоди, както и ограниченията на прогнозирането;
- ж) да разбира общите последици от основните елементи на финансовата нормативна уредба;
- з) да оценява данни, свързани с финансови инструменти, предлагани или препоръчвани на клиенти, като например основни информационни документи, проспекти, финансови отчети или финансови данни;
- и) да разбира специфичните пазарни структури за видовете финансови инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;
- й) да разбира принципите за оценяване на видовете финансови инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;
- к) да разбира основите на управлението на портфейл, включително да може да разбира последиците от диверсификацията по отношение на отделните инвестиционни алтернативи;
- л) да разбира концепцията за устойчиви инвестиции, **допринасящи за екологична или социална цел**, и как да се отчитат и интегрират факторите за устойчивост и предпочитанията на клиентите за устойчивост в процесите по предоставяне на съвети.“

ПРИЛОЖЕНИЕ III

В част I от приложение I към Директива (ЕС) 2016/97 се добавя следната буква:

„за) за основаващите се на застраховане инвестиционни продукти минимални необходими знания за устойчиви инвестиции, допринасящи за екологична или социална цел, включително как да се отчитат и интегрират факторите за устойчивост и предпочитанията на клиентите за устойчивост в процесите по предоставяне на съвети.“;

■ Част II от приложение I към Регламент (ЕС) 2016/97 се изменя, както следва:

(1) буква а) се заменя със следното:

„а) минимални необходими знания за основните характеристики, рискове и особености на основаващите се на застраховане инвестиционни продукти, включително условията и нетните премии и когато е приложимо, гарантите и негарантите обезщетения, както и финансовите рискове, поемани от притежателите на полици, и всички общи данъчни последици, които ще бъдат понесени от клиента;“;

(2) вмъква се следната буква аа):

„аа) минимално необходими знания за общите разходи и такси, които клиентът ще понесе в контекста на вида основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, който се предлага или препоръчва, и разходите, свързани с предоставянето на съвети и всякакви други свързани услуги, които се предоставят;“;

(3) буква в) се заменя със следното:

„в) минимална необходима компетентност по финанси, включително:

- i) разбиране как функционират финансовите пазари и как те влияят върху стойността и ценообразуването на финансовите инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;
- ii) разбиране на влиянието на макроикономическото развитие, националните/регионалните/глобалните събития върху финансовите пазари и върху стойността на финансовите инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;
- iii) разбиране на разликата между резултати от минали периоди и сценарии за резултати в бъдещи периоди, както и ограниченията на прогнозирането;
- iv) разбиране на специфичните пазарни структури за видовете финансови инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;
- v) разбиране на принципите за оценяване на видовете финансови инструменти, които се предлагат или препоръчват на клиентите;“;

(4) добавят се следните букви еа) и еб):

„еа) минимално необходими знания за оценяване на данни, свързани с основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, предлагани

или препоръчвани на клиенти, като например основни информационни документи, проспекти, финансови отчети или финансови данни;

еб) минимално необходими знания за общите последици от основните елементи на финансовата нормативна уредба;“;

(5) буква и) се заменя със следното:

„и) минимално необходими знания за оценяване на потребностите на клиента, включително разбиране на начина, по който видът основаващ се на застраховане инвестиционен продукт, предлаган от посредника, може да не е подходящ за клиента, след като е оценил съответната информация, предоставена от клиента, спрямо промените, настъпили след събирането на съответната информация;“;

(6) вмъква се следната буква иа):

„иа) разбиране на концепцията за устойчиви инвестиции и как да се отчитат и интегрират факторите за устойчивост и предпочитанията на клиентите за устойчивост в процесите по предоставяне на съвети;“

(6а) *вмъква се следната буква ка):*

„ка) за основаващите се на застраховане инвестиционни продукти минимални необходими знания за устойчивите инвестиции, допринасящи за екологична или социална цел, включително как да се отчитат и интегрират факторите за устойчивост и предпочитанията на клиентите за устойчивост в процесите по предоставяне на съвети.“;

(7) буква л) се заличава.

В част III от приложение I към Директива (ЕС) 2016/97 се добавя следната буква:

„иа) за основаващите се на застраховане инвестиционни продукти минимални необходими знания за устойчиви инвестиции, допринасящи за екологична или социална цел, включително как да се отчитат и интегрират факторите за устойчивост и предпочитанията на клиентите за устойчивост в процесите по предоставяне на съвети.“.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА

В съответствие с член 8 от приложение I към Правилника за дейността докладчикът декларира, че в хода на изготвяне на доклада до приемането му в комисия е получена информация от следните субекти или лица:

Субект и/или лице
EIOPA
ESMA
Commission
Insurance Europe
ACPR
AMF
EFAMA
AFG
Banque de France (financial literacy unit)
InvestEurope
Finans Denmark
ICI Global
Amundi
FESE
EBF
NFU (Nordic financial Union)
Nordic securities association

The list above is drawn up under the exclusive responsibility of the rapporteur.

ПРОЦЕДУРА НА ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

Пълни заглавия	Изменение на директиви (ЕС) 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2014/65/ЕС и (ЕС) 2016/97 по отношение на правилата на Съюза за защита на инвеститорите на дребно	
Позовавания	COM(2023)0279 – C9-0182/2023 – 2023/0167(COD)	
Дата на представяне на ЕП	25.5.2023	
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	ECON 10.7.2023	
Подпомагащи комисии Дата на обявяване в заседание	BUDG 10.7.2023	JURI 10.7.2023
Недадено становище Дата на решението	BUDG 28.6.2023	JURI 26.6.2023
Докладчици Дата на назначаване	Stéphanie Yon-Courtin 30.5.2023	
Разглеждане в комисия	20.9.2023	24.10.2023
Дата на приемане	20.3.2024	
Резултат от окончателното гласуване	+: –: 0:	32 21 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, Claude Gruffat, José Gusmão, Michiel Hoogeveen, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Aurore Lalucq, Philippe Lamberts, Pedro Marques, Caroline Nagtegaal, Denis Nesci, Luděk Niedermayer, Lídia Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Ralf Seekatz, Aušra Seibutytė, Pedro Silva Pereira, Inese Vaidere, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni	
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Fabio Massimo Castaldo, Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Margarida Marques, Ville Niinistö, Henk Jan Ormel, Jan OVELGÖNNE, Jessica Polfjård	
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Alessandra Basso, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Isabel García Muñoz, Paola Ghidoni, Nicolás González Casares, Guy Lavocat, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Michaela Šojdrová, Kim Van Sparrentak, Carlos Zorinho	
Дата на внасяне	2.4.2024	

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ ВЪВ ВОДЕЩАТА КОМИСИЯ

32	+
ECR	Michiel Hoogeveen, Denis Nesci
ID	Alessandra Basso, Paola Ghidoni, Valentino Grant, France Jamet, Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Karolin Braunsberger-Reinhold, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel García-Margallo y Marfil, Othmar Karas, Luděk Niedermayer, Henk Jan Ormel, Lídia Pereira, Sirpa Pietikäinen, Jessica Polfjärd, Ralf Seekatz, Aušra Seibutytė, Michaela Šojdrová, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Fabio Massimo Castaldo, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtos, Guy Lavocat, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva, Stéphanie Yon-Courtin

21	-
ECR	Dorien Rookmaker
S&D	Marek Belka, Theresa Bielowski, Jonás Fernández, Isabel García Muñoz, Eider Gardiazabal Rubial, Nicolás González Casares, Aurore Lalucq, Margarida Marques, Pedro Marques, Maria Noichl, Nacho Sánchez Amor, Pedro Silva Pereira, Carlos Zorrinho
The Left	José Gusmão
Verts/ALE	Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Kira Marie Peter-Hansen, Kim Van Sparrentak

1	0
Verts/ALE	Jan Ovelgönne

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“